

BOT

พระสยาม MAGAZINE

ฉบับที่ 6 เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2559

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชดำเนินมาธนาการแห่งประเทศไทยสองครั้ง ได้พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะผู้บริหารและพนักงานเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท อีกหลายครั้ง และทรงมีพระราชดำรัส ที่พวกเราชาวธนาการแห่งประเทศไทยได้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ ดังพระราชดำรัสในพิธีเปิดโรงพิมพ์ธนบัตรธนาการแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2512 ซึ่งมีใจความตอนหนึ่งว่า

“ขอให้ทุกคนได้ระลึกว่า ท่านจะต้องมีการะและความรับผิดชอบอย่างหนัก เพราะงานในหน้าที่ของท่าน มีความผูกพันอยู่กับประชาชนทุกคน มีความสำคัญยิ่งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการปกครองประเทศ... ดังนั้น ท่านควรสังวรระวัง... และพยายามใช้ความรู้ความสามารถ ความสุ่มรอบคอบ พร้อมทั้งความบริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติงานอยู่เสมอเป็นนิจ”

รวมทั้งยังพระราชทานกำลังใจแก่คณะผู้บริหารและพนักงานธนาการแห่งประเทศไทย ในยามที่ต้องอยู่ภายใต้แรงกดดันทางการเมือง เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2551 ว่า

“รู้ว่าเหน็ดเหนื่อย แล้วรู้ว่าลำบากใจ เพราะว่าเหน็ดเหนื่อยแล้วยังถูกว่า ว่าทำไม่ดี ทำไม่ถูกต้อง แต่ขอให้ทำให้ถูกต้อง ชอบใจทุกคนที่ได้ทำงานอย่างเข้มแข็ง... เพื่อความสำเร็จของชาติบ้านเมือง”

นายไพฑูย์ ทิตติศรีกังวาน
รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร ธนาการแห่งประเทศไทย
กล่าวในงานรวมพลังแห่งความภักดี
วันที่ 22 พฤศจิกายน 2559

นายวิโรท สันติประภพ ผู้ว่าการธนาการแห่งประเทศไทย นำผู้บริหารและพนักงานธนาการแห่งประเทศไทยถวายสัตย์ปฏิญาณเบื้องหน้าพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อแสดงความจงรักภักดี และรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ปกเกล้าปกกระหม่อม ให้ความร่มเย็นเป็นสุขแก่พสกนิกรชาวไทย อีกทั้งทรงบันดาลให้เกิดการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ตลอดมาเป็นเวลาถึง 70 ปี

Editor's Welcome

เจ้าของ :
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่ปรึกษาติดตามศักดิ์ :
ดร.วิโรจน์ สันติประภพ
ที่ปรึกษา :
จันทวรรณ สุจริตกุล
บรรณาธิการ :
นันท์วัฒน์ สังข์หล่อ
กองบรรณาธิการ :
ประกอบ ตอสุวพรรณ, วีระพล เทียนงามล้ำ,
สุรพล พัทธทอง, รัชณี พัวศิริรัตน์สกุล,
วิมลลล พันธุ์พานิช, พิมพ์วิทย์ กิตติสารกุล,
ศรุต รัตนวิจิตร, นฤพนธ์ รักษ์พงษ์
ออกแบบและจัดทำ :
บริษัท จีเอ็ม มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

เมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดโรงพิมพ์ธนบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2512 นั้น พระองค์มีพระราชดำรัสในพิธีช่วงหนึ่งว่า “ณ โอกาสนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ทุกคนที่จะดำเนินงานสำคัญนี้ต่อไป ได้ระลึกว่า ท่านจะต้องมีภาระและความรับผิดชอบอย่างหนัก เพราะงานในหน้าที่ของท่านมีความผูกพันอยู่กับประชาชนทุกคน มีความสำคัญยิ่งทั้งด้านเศรษฐกิจและการปกครองประเทศ ความบกพร่องใด ๆ อันจะเกิดขึ้นย่อมกระทบกระเทือนถึงความมั่นคงของบ้านเมืองโดยตรง ดังนั้น ท่านควรสังวรระวังในเรื่องความเสียหายดังกล่าว และพยายามใช้ความรู้ความสามารถ ความสุจริตรอบคอบ พร้อมทั้งความบริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติงานเสมออยู่เป็นนิจ” จากวันนั้นถึงวันนี้ ทุกถ้อยคำในพระราชดำรัสดังกล่าว ยังคงเป็นหลักปฏิบัติของ ธปท. ที่ได้เฝ้าหน้ามาเป็น “หัวใจ” การทำหน้าที่ของธนาคารกลาง ในการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทยเสมอมา

เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอันหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีต่อ ธปท. BOT พระสยาม MAGAZINE ขอเชิญทุกท่านอ่านบทสัมภาษณ์ของ ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ผู้ว่าการ ธปท. คนที่ 19 และ ดร.วิโรจน์ สันติประภพ ผู้ว่าการ ธปท. คนปัจจุบัน อดีตนักเรียนทุนอานันทมหิดล ที่จะมาร่วมน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ และสืบสานปณิธานในการนำวิชาความรู้ที่ได้เล่าเรียนมาปรับใช้ประเทศชาติ ได้ในคอลัมน์ “Special Scoop”

เนื้อหาหลักในฉบับส่งท้าย พ.ศ. 2559 ต้อนรับปีใหม่ พ.ศ. 2560 ที่จะมาถึง คือ “BOT’s Strategic Plan” ติดตามแผนยุทธศาสตร์ 3 ปีของ ธปท. (พ.ศ. 2560 - 2562) ในการเตรียมความพร้อมรับมือกับสภาพแวดล้อมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศในการดูแลเสถียรภาพและส่งเสริมการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจการเงินไทยในยุคดิจิทัล ได้จากคอลัมน์ “Cover Story” นอกจากนี้ ในคอลัมน์ “The Knowledge” ขอเชิญพบกับวิสัยทัศน์จากผู้ช่วยผู้ว่าการ ธปท. ใหม่ 5 ท่าน ที่จะมาเปิดมุมมองและความท้าทายในการขับเคลื่อนงานภารกิจตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้ไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ

ส่วนคอลัมน์ “Conversation with the Governor” ดร.วิโรจน์ สันติประภพ ผู้ว่าการ ธปท. และคุณวราวรรณ ธาราภูมิ หญิงแกร่งแห่งวงการตลาดทุนไทย สนทนากันในประเด็น “การส่งเสริมความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy)” ว่า ธนาคารกลางและตลาดทุนจะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันและความเข้มแข็งให้กับภาคครัวเรือน สังคม และเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตได้อย่างไร

BOT พระสยาม MAGAZINE พร้อมจะเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมขับเคลื่อนวิสัยทัศน์แผนยุทธศาสตร์ 3 ปีของ ธปท. รวมทั้งน้อมนำหลักคิดและคำสอนในเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับความท้าทาย ตลอดจนสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนตลอดไป

นันทวัฒน์ สังข์หล่อ

Contents

BOT พระสยาม MAGAZINE

4 Our Pride & Heritage

| The Collections: อัครศิลปิน มิ่งขวัญชาวประชา

6 Special Scoop

จากพระราชปณิธานเพื่อการพัฒนา
สู่ทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

12 Cover Story

ทิศทางยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. (พ.ศ. 2560 - 2562)
สร้างรากฐานเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

18 Conversation with the Governor

การบริหารจัดการเงิน คือ ทักษะสำคัญของชีวิต

22 The Knowledge

| The New Challenges
| ทิศทางการบริหารงาน HR ปี 2017
| BOT Museum for the New Future
ศูนย์การเรียนรู้...ใหม่ใหม่ของ ธปท.

36 Our Pride & Heritage

| The Treasure: เหยียญทองคำ
พระบรมรูปรัชกาลที่ 6 - โอราพต
| Library & Archives: Strategic Direction

38 Alumni's Wisdom

สุชาดา กิระกุล
ด้วยรักและผูกพันในพันธกิจของ ธปท.

42 Smart Generations

BOT Scholars
Gifted or Hard-working?

46 Relax @ Reun Pae

มองชีวิตในโลกยุคใหม่
กับ “พรรณสิริ อมาตยกุล”
ผู้หญิงแถวหน้าแห่งโลกเทคโนโลยี

50 Payment Systems

“มองไกล” สู่แผนกลยุทธ์
ระบบการชำระเงินในยุคดิจิทัล

52 Financial Wisdom

BIG DATA
กับการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

54 BOT Care

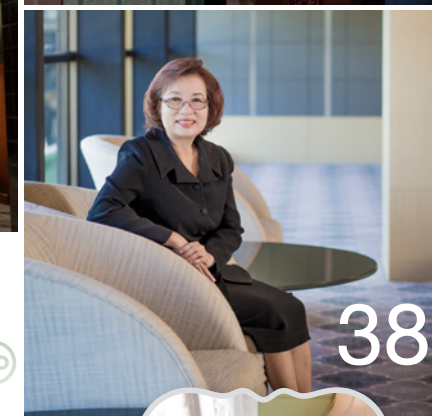
Meet the Judges
BOT Challenge & Experience 2016

56 100 ปีชาตกาล อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์

แรงบันดาลใจจาก อ.ป๋วย อึ๊งภากรณ์

58 Global Trend

TREND WATCHING:
GLOBAL • TREND • SEMINAR • 2016

อัครศิลปิน มิ่งขวัญชาวประชา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงงานหนักเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ประชาชนคนไทยมาโดยตลอด ความอยู่ดีกินดีของราษฎรเป็นประจักษ์พยานแห่งคำมั่นสัญญาของพระปฐมบรมราชโองการ “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ที่ยั่งยืนหนักแน่น และไม่เคยเปลี่ยนแปลงเปรียบแล้วพระองค์จึงเป็นดังดวงใจของแผ่นดิน

ชื่อผลงาน : พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ศิลปิน : สนิท ดิษฐพันธุ์
เทคนิค : สีน้ำมันบน Canvas
ขนาด : 121 x 84 เซนติเมตร
ปีที่สร้างผลงาน : 2525
ปีที่สะสม : 2525
สถานที่จัดแสดง : ห้องเก็บภาพ อาคาร 2 ชั้น 1 ธปท.
หรือเข้าชมได้ที่ : <https://goo.gl/6VTxiY>

ชื่อผลงาน : พระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9
ศิลปิน : วรารุช ชูแสงทอง
เทคนิค : สีน้ำมันบน Canvas
ขนาด : 91 x 70 เซนติเมตร
ปีที่สร้างผลงาน : 2534
ปีที่สะสม : 2534
สถานที่จัดแสดง : วังบางขุนพรหม ธปท.
หรือเข้าชมได้ที่ : <https://goo.gl/BKBILh>

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ขอแสดงความจงรักภักดีและรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ ต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ผ่านพระบรมสาทิสลักษณ์ จากพิพิธภัณฑ์ศิลปะสะสมของ ธปท. ที่ศิลปินทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ อ.วรารุช ชูแสงทอง อ.สนิท ดิษฐพันธุ์ และ อ.สมชาย สุวรรณวิวัฒน์ กลับความรู้สึกจากใจสะท้อนผ่านฝีแปรงสุดประณีต เพื่อสร้างผลงานศิลปะที่แสดงถึงศรัทธาและความรักที่ชาวไทยมีต่อพระองค์ ผู้ทรงเป็นพ่อของแผ่นดิน

ชื่อผลงาน : ในหลวงทรงงาน
ศิลปิน : สมชาย สุวรรณวิวัฒน์
เทคนิค : สีน้ำมันกระดาด
ขนาด : 72 x 53 เซนติเมตร
ปีที่สร้างผลงาน : 2543
ปีที่สะสม : 2543
สถานที่จัดแสดง : อาคาร 1 ชั้น 4 โซน 5 ธปท.
หรือเข้าชมได้ที่ : <https://goo.gl/MjWKtU>

ชื่อผลงาน : พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ศิลปิน : สนิท ดิษฐพันธุ์
เทคนิค : สีน้ำมันบน Canvas
ขนาด : 139 x 84 เซนติเมตร
ปีที่สร้างผลงาน : 2515
ปีที่สะสม : 2515
สถานที่จัดแสดง : ห้องเก็บภาพ อาคาร 2 ชั้น 1 ธปท.
หรือเข้าชมได้ที่ : <https://goo.gl/TFgBFf>

จากพระราชปณิธานเพื่อการพัฒนา สู่ “ทุนมูลนิธิอานันทมหิดล”

จากพระราชดำริที่ว่า “การพัฒนาประเทศต้องเริ่มจากการพัฒนาคน และการพัฒนาคนจะต้องทำทุกระดับ” พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงทรงให้ความสำคัญกับการศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาคน โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง “ทุนอานันทมหิดล” ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2498 ซึ่งเป็นทุนการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้ได้รับทุนไปศึกษาวิชาการชั้นสูง ณ ประเทศที่เป็นแหล่งวิทยาการแขนงต่าง ๆ เพราะทรงตระหนักว่าประเทศไทยจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญในวิชาการชั้นสูง มาช่วยพัฒนาประเทศ

เมื่อแรกเริ่ม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทุนแก่ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาแพทยศาสตร์เป็นประเดิม เนื่องด้วยทรงมีพระราชดำริว่า “คนที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศได้ จะต้องเริ่มจากการมีสุขภาพที่ดีก่อน” กอปรกับทรงเจริญรอยตามพระยุคลบาทแห่งสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ผู้ทรงศึกษาวิชาแพทยศาสตร์และสนพระทัยงานด้านสาธารณสุขของประเทศเป็นอย่างยิ่ง

การพระราชทานทุนอานันทมหิดลได้ผลดีมาเป็นเวลา 4 ปี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งทุน “อานันทมหิดล” เป็น “มูลนิธิอานันทมหิดล” เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2502 และต่อมาเมื่อประเทศไทยมีความต้องการผู้เชี่ยวชาญในวิชาแขนงอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทุนในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ปัจจุบันมีสาขาวิชา รวมทั้งสิ้น 8 แผนกวิชา

นับตั้งแต่เริ่มพระราชทานทุนจนถึงปัจจุบัน มีผู้ได้รับพระราชทานทุนและสำเร็จการศึกษากว่า 300 คน โดยอดีตผู้ได้รับพระราชทานทุนอานันทมหิดลล้วนนำเอาวิชาการที่ได้ร่ำเรียนมาสร้างประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ หลายคนเป็นนักวิชาการและอาจารย์ถ่ายทอดวิทยาการความรู้ให้กับนิสิตนักศึกษา ขณะที่อีกหลายคนถือเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ในจำนวนนั้นมียอดผู้ได้รับพระราชทานทุน 2 ท่านที่ได้นำวิชาความรู้มาปรับใช้ประเทศชาติ ในฐานะผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้แก่ ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล อดีตผู้ว่าการ ธปท. และ ดร.วิโรจน์ดิประภพ ผู้ว่าการ ธปท. คนปัจจุบัน

“มงคลชีวิต” ของอดีตผู้ว่าการประสาร

“พอได้ทราบข่าวว่าได้รับทุน (อานันทมหิดล) แนนอนก็คงดีใจ เพราะนี่เป็นโอกาสที่จะได้ศึกษาต่อในต่างประเทศในชั้นสูง (ระดับปริญญาโท-เอก) แต่ยิ่งกว่านั้น คือทุนนี้เป็นทุนพระราชทาน ทั้งเป็นเกียรติ เป็นความภาคภูมิใจ และเป็นมงคลชีวิตด้วย” ดร.ประสารเล่าย้อนความรู้สึกเมื่อ 40 ปีก่อน

พ.ศ. 2519 เป็นปีที่อดีตผู้ว่าการประสาร ได้รับพระราชทานทุน ขณะนั้นทุนมูลนิธิอานันทมหิดลมีด้วยกัน 5 แผนกวิชา แม้แต่ละแผนกจะมีระเบียบว่าด้วยเรื่องคุณสมบัติของผู้ที่สมควรได้รับทุนที่แตกต่างกัน แต่ทุกแผนกมีหลักการสำคัญเหมือนกันคือ ต้องเป็นนิสิตหรือนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่มีผลการเรียนดีเด่น คือได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และเป็นผู้มีคุณสมบัติที่เหมาะสม รวมถึงมีคุณธรรม โดยคณะกรรมการซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้คัดเลือก ซึ่งโดยทั่วไปในแต่ละปีมูลนิธิฯ จะมอบทุนให้แผนกวิชาละ 1 ทุน โดยทุนที่ ดร.ประสารได้รับคือ ทุนแผนกวิชาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์

นับเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในช่วงเวลานั้น ที่ผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ จะได้รับพระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้เข้าเฝ้าก่อนจะไปศึกษาต่อเป็นรายบุคคล โดยพระองค์จะทรงพระราชทานเวลาให้พอสมควร สำหรับ ดร.ประสาร ท่านได้รับพระมหากรุณาธิคุณในวันที่ 9 มิถุนายน 2519 เป็นเวลานานถึง 2 ชม.

“ทรงเล่าถึงปัญหาต่าง ๆ ของประเทศในช่วงนั้น ที่ต้องเผชิญกับความท้าทายหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความยากจนในชนบทและภัยคุกคามจากระบบคอมมิวนิสต์ ทรงมีพระราชดำริว่าการจะรักษาประเทศชาติให้รอด ต้องแก้ปัญหาเรื่องความยากจน และทรงเล็งถึงแนวทางในการพัฒนาประเทศ รวมถึงพระราชประสงค์ของทุนฯ ที่อยากให้ผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ นำความรู้ที่ได้รับจากต่างประเทศมาทำประโยชน์ให้บ้านเมือง

นอกจากนี้ พระองค์ท่านทรงพระราชทานคำแนะนำว่า การศึกษาในต่างประเทศ อย่าจำกัดตัวเองแค่ความรู้ในห้องเรียน นี่เป็นโอกาสดีที่จะแสวงหาความรู้นอกห้องเรียนจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในประเทศที่ไปศึกษาสำหรับผม ท่านทรงบอกว่า ถึงแม้ว่าจะได้ทุนทางวิศวกรรม แต่ก็อยากให้สนใจกับเรื่องคนและจิตวิทยาของคนด้วย” อดีตผู้ว่าการ ธปท. เล่าถึงเหตุการณ์ประทับใจมีรูปลี

แม้ว่าทุนมูลนิธิอานันทมหิดลจะไม่มีข้อผูกมัดเป็นสัญญาทางกฎหมายว่าต้องกลับมาทำงานชดใช้ทุน แต่ ดร.ประสารเชื่อว่า ผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ ที่ได้รับพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เข้าเฝ้า และได้รับความสนพระราชหฤทัยติดตามความเป็นอยู่และการเล่าเรียนอย่างใกล้ชิด รวมถึงการพระราชทานความไว้วางพระราชหฤทัย ให้ผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ ได้คิดเองว่าจะนำวิชาความรู้ไปทำประโยชน์อย่างไร ทั้งหลายนี้ได้กลายเป็น “สัญญาใจ” ที่ทำให้ผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ ทุกคน ล้วนเล่าเรียนด้วยความมุ่งมั่นและความตั้งใจว่าอยากจะกลับมาช่วยพัฒนาประเทศ

ดร.ประสารกล่าวว่า การได้รับพระราชทานทุนฯ รวมถึงการได้รับพระราชทานคำแนะนำและกำลังใจในระหว่างการศึกษาชั้นปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา เหตุการณ์เหล่านี้ถือเป็น “มงคลชีวิต” และพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และได้มีอิทธิพลต่อแนวทางการดำเนินชีวิตของเขาเรื่อยมา

“ตามรอยพระบาท” นำพา สปท. พันวิฤกต์

ดร.ประสารเล่าถึงช่วงที่ตัดสินใจอาสาเข้ามารับใช้ประเทศชาติด้วยการเป็นผู้ว่าการ ธปท. ว่า นับเป็นจังหวะชีวิตที่ดี โดยเฉพาะผลสำคัญที่ทำให้ท่านตัดสินใจรับตำแหน่งนี้ เรียกโดยสรุปว่า “ความหมายของชีวิต”

“สิ่งที่ทำให้ตัดสินใจตอนนั้นก็คือเรื่องความหมายของชีวิต ว่าเราอยากมีชีวิตอย่างไร การเป็นผู้ว่าการ ธปท. จะเป็นโอกาสที่เราจะได้ทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม ในเชิงความหมายของชีวิต ก็ถือว่าดี นี่คือหัวใจ แต่ก็อาจจะมิใช่พิจารณาอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น โอกาสในการพัฒนาตัวเองด้วยและบ่มเพาะความรู้”

อดีตผู้ว่าการ ธปท. เล่าว่า ในช่วงที่ท่านรับตำแหน่ง ธปท. อยู่ในช่วงที่ต้องเผชิญกับความท้าทายหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาจากนอกประเทศ ซึ่งเป็นยุคที่เพิ่งผ่านวิกฤติเศรษฐกิจโลกครั้งใหญ่ พ.ศ. 2551 และความท้าทายภายในประเทศ โดยเฉพาะจากการเมืองไทยที่พัฒนาไปสู่ระบบประชาธิปไตยสูงมาก ซึ่งหลายนโยบายของบางพรรคการเมืองมีความเสี่ยงภัยต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว

“ธปท. เป็นสถาบันธนาคารกลางซึ่งเป็นหนึ่งเดียว และมีภารกิจซึ่งมีผลอย่างมากต่อความเป็นไปของประเทศไทย เรียกว่าเป็นสถาบันที่ภารกิจมีส่วนได้ส่วนเสียกับประเทศสูง จากประสบการณ์และประวัติศาสตร์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เราก็เห็นแล้วว่า ถ้าธนาคารกลางทำเรื่องที่ไม่เหมาะสม ก็จะมีผลเสียหลายอย่างทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตอนนั้นจึงเรียกได้ว่าเป็นโอกาสที่ได้มาอยู่ในจุดที่มีบทบาทสำคัญระดับหนึ่ง”

ดร.ประสารกล่าวว่า สิ่งสำคัญที่ทำให้ท่านสามารถนำพา ธปท. ผ่านพันวิฤกต์ต่าง ๆ มาได้ คือการน้อมนำพระราชดำริ พระราชจริยวัตร

ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ได้รับพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เข้าเฝ้า ก่อนจะไปศึกษาต่อ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2519

และคำสอนจากการทรงงานโครงการต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาดำเนินรอยตามอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งอดีตผู้ว่าการ ธปท. นำมาใช้เป็นรากฐานในการทำงานอยู่ตลอดเวลา

“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบ 3 ประการคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และความสำคัญของการมีภูมิคุ้มกัน โดยมีเงื่อนไข 2 ประการคือ ความรู้และคุณธรรม ซึ่งถือเป็นรากฐานในการบริหารงานสำคัญหลายอย่าง อย่างตอนเป็นผู้ว่าการ ธปท. ซึ่งมีการกิจสำคัญอย่างหนึ่งคือ การดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจของประเทศ ก็ให้เห็นทันทีว่าหลักดังกล่าวสามารถประยุกต์ใช้ในโจทย์ต่าง ๆ ได้สารพัด”

ดร.ประสารยกตัวอย่างการพิจารณานโยบายเศรษฐกิจซึ่งเชื่อมโยงกับอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ปอยครั้งมักมีเสียงโต้แย้งว่าอยากเห็นตัวเลขที่จะทำให้เศรษฐกิจเติบโตสูง ๆ และมีการเรียกร้องให้ภาครัฐตั้งบใช้จ่ายเยอะ ๆ ซึ่งการทำนโยบายกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจมากเกินไปจนลืมนึกถึงเรื่องหนี้สิน อาจนำมาซึ่งผลเสียในระยะยาวมากกว่าผลดีที่จะได้รับในระยะสั้น เพราะฉะนั้นในการพิจารณานโยบายเช่นนี้จึงจำเป็นต้องยึดหลักความพอประมาณ ขณะที่การกำหนดนโยบายอัตราดอกเบี้ย นโยบายอัตราแลกเปลี่ยน และนโยบายกำกับดูแลสถาบันการเงิน ธปท. จำเป็นต้องยืนหยัดอยู่บนหลักความมีเหตุมีผลเป็นสำคัญ

สำหรับหลักความสำคัญของการมีภูมิคุ้มกัน อดีตผู้ว่าการย้ำว่ายึดเป็นแนวทางเสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการดูแลการสำรองเงินตราต่างประเทศ หรือในเรื่องการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ โดยในยุคของท่านได้ให้ธนาคารพาณิชย์นำกำไรส่วนหนึ่งมาสร้างระบบกันสำรองเพิ่มเติม เพื่อรองรับกับความผันผวนทางเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้ระดับเงินกองทุนไม่กระทบกระเทือน ซึ่งนี่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์ของไทยยังคงแข็งแรง แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะชะลอตัวอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา

“จะเห็นว่าทั้ง 3 หลักสามารถนำมาใช้ได้จริง แต่สิ่งสำคัญคือต้องอยู่บนเงื่อนไข 2 ประการ คือ ความรู้กับคุณธรรม ความรู้เป็นเรื่องสำคัญ ธปท. สนับสนุนให้พนักงานชนวนขยายหาความรู้ตลอดชีวิต มีทุนให้ไปเรียนต่อ มีส่งไปฝึกอบรม และกระตุ้นเตือนให้หาความรู้อยู่เสมอ ส่วนอีกเงื่อนไขที่ขาดไม่ได้คือ คุณธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเราเป็นธนาคารกลาง หลักคุณธรรมถือเป็นเรื่องสำคัญ จะคุยกับพนักงานเสมอว่า คนอาจบอกว่าเราไม่ฉลาด ไม่เป็นไร แต่ว่าอย่าให้คนกล่าวหาเราได้ว่าเราไม่ซื่อสัตย์สุจริต”

“พระองค์ทรงเป็น ‘Great Person’ หรือ ‘Renaissance Man’ คือทรงพระปรีชาสามารถรอบด้าน และทรงใช้พระปรีชาสามารถนั้นเป็นประโยชน์กับส่วนรวม”

“ต้นแบบ” ที่ควรค่าแก่การเอาอย่าง

ไม่เพียงคนไทย แต่ชาวต่างชาติหลายคนต่างชื่นชมและประทับใจกับพระปรีชาสามารถรอบด้านของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทั้งด้านศิลปะแขนงต่าง ๆ ด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ รวมถึงด้านการพัฒนา การปกครอง และการบริหาร แต่สิ่งที่ ดร.ประสารอยากให้คนไทยได้เรียนรู้จากพระองค์ท่านคือ ทรงไม่หยุดนิ่งในเรื่องการขวนขวายแสวงหาความรู้จน “รู้จริง” ในเรื่องนั้น ๆ

บทเรียนที่สองที่อดีตผู้ว่าการ ธปท. อยากให้คนไทยดำเนินรอยตามคือ แม้พระองค์จะทรงดำรงสถานะสูง เป็นถึงพระเจ้าแผ่นดิน แต่ทรงใช้สถานะดังกล่าวเพื่อทำประโยชน์กับคนในสถานะที่ด้อยกว่า ทรงคำนึงเสมอถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และทรงปฏิบัติเป็นตัวอย่างมาตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์

บทเรียนต่อมาคือ พระองค์ทรงเป็นนักบริหารปกครองที่ลุ่มลึก ทรงสามารถหาทางรักษาประเทศชาติให้รอดพ้นจากภัยต่าง ๆ รอบด้าน นอกจากนี้ ยังทรงพระราชวิริยะอุตสาหะ ทรงทำงานหนักมาตลอดพระชนม์ชีพ และบทเรียนสุดท้าย ซึ่ง ดร.ประสารมองว่าสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด คือ พระองค์

ทรงเน้นเสมอในเรื่องหลักคุณธรรมและหลักภูมิคุ้มกัน ดังจะเห็นได้จากพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ

“กล่าวได้ว่า พระองค์ทรงเป็น ‘Great Person’ หรือ ‘Renaissance Man’ คือทรงพระปรีชาสามารถรอบด้าน และทรงใช้พระปรีชาสามารถนั้นเป็นประโยชน์กับส่วนรวม อีกทั้งยังทรงสามารถใช้พระบารมี (Soft Power) ช่วยรักษามันเมืองให้ผ่านพ้นวิกฤติครั้งแล้วครั้งเล่า และเป็นแนวทางให้คนไทยได้สืบสานต่อได้” ดร.ประสารทิ้งท้ายพร้อมกับสรุปว่า ชีวิตนี้โชคดีที่มีโอกาสได้รับพระมหากรุณาธิคุณทั้งในฐานะผู้ได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันทมหิดลและพลกนิกรของพระองค์

ปัจจุบัน อดีตผู้ว่าการประสารยังคงทำงานเพื่อส่วนรวมให้กับหลายองค์กร อาทิ เป็นกรรมการในมูลนิธิมั่นพัฒนา ซึ่งมีการกิจในการสร้างความเข้าใจและการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นประธานคณะทำงานโครงการครูพอเพียงของมูลนิธิยุวสถิรคุณ และเป็นกรรมการมูลนิธิอานันทมหิดล แผนกวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

อานันท์มหิตลขึ้น เพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์ถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันท์มหิตล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ 8

เหนือสิ่งอื่นใด พระองค์ทรงมีพระราชดำริว่า “การพัฒนาประเทศต้องเริ่มจากการพัฒนาคน และการพัฒนาคนจะต้องทำทุกระดับ” ทูลมูลนิธิอานันท์มหิตล ถือเป็นส่วนหนึ่งของแนวพระราชดำริเรื่องการพัฒนาคน ซึ่งทรงให้ความสำคัญมาตั้งแต่ต้นรัชกาล

ดร.วิโรทิมองว่า ทูลมูลนิธิอานันท์มหิตลยังมีความพิเศษในหลายด้าน โดยเฉพาะการที่ทุนนี้ไม่มีข้อผูกมัดให้ผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ ต้องกลับมาทำงานรับราชการเพื่อใช้ทุน แม้ว่าหลายครั้งจะมีคนเสนอว่าควรต้องทำสัญญาข้อผูกมัด ซึ่งเรื่องนี้ไม่เพียงแสดงถึงความมีพระราชหฤทัยกว้าง แต่ยังสะท้อนถึงสายพระเนตรอันยาวไกลอีกด้วย

“ท่านผู้ใหญ่เคยเล่าให้ฟังว่า พระองค์ท่านรับสั่งว่า จุดประสงค์ของทุนนี้คือ การสร้างนักวิชาการที่รู้ลึกรู้จริงให้กับประเทศ ไม่ว่าจะอยู่ตรงไหนก็สามารถทำประโยชน์ให้ประเทศชาติได้ ผมจำได้ว่าตอนที่เรียนจบปริญญาเอก และจะไปทำงานที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ยังไม่กลับมาทำงานที่ประเทศไทยได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ในฐานะประธานกรรมการบริหารมูลนิธิอานันท์มหิตล) ทรงมีรับสั่งว่า คนที่เรียนจบถึงปริญญาเอก ย่อมรู้ดีที่สุดว่า อยู่ตรงไหนถึงจะทำประโยชน์ได้ดีที่สุดในจังหวะชีวิตของเขาตอนนั้น”

“ด้วยความที่ทุนนี้ไม่มีข้อผูกมัด ทำให้ผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ ตระหนักเสมอว่า ต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุดต่อเนื่องไปตลอด ไม่ได้คิดรอเวลาที่จะหมดภาระใช้หนี้ทุนเหมือนทุนอื่น ดังนั้น จะเห็นว่าผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ หลายท่านที่แม้จะพ้นวัยเกษียณไปแล้ว ก็ยังคงทำงานหนักเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับสังคมไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่เรายึดถือกันในทุกวันนี้”

เหตุการณ์หนึ่งที่ยืนยันถึงสายพระเนตรอันยาวไกล และลุ่มลึกของพระองค์ได้ดี คือช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540 ค่าเงินบาทอ่อนมากทำให้มูลนิธิฯ ต้องแบกภาระค่าใช้จ่ายของผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ เพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่า กรรมการของมูลนิธิบางท่านได้กราบบังคมทูลเสนอให้ส่งเรียนปริญญาเอกในประเทศไทยแทน

“ท่านผู้ใหญ่เคยเล่าให้ฟังว่า พระองค์ท่านรับสั่งว่า จุดประสงค์ของทุนนี้คือ การสร้างนักวิชาการที่รู้ลึกรู้จริงให้กับประเทศ ไม่ว่าจะอยู่ตรงไหนก็สามารถทำประโยชน์ให้ประเทศชาติได้”

แต่ทรงไม่เห็นด้วยและพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ให้มูลนิธิเพิ่มเติม เพราะทรงเห็นว่า นอกจากการได้ความรู้แบบเจาะลึกจากผู้เชี่ยวชาญระดับโลกแล้ว อีกสิ่งสำคัญที่ผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ จะได้จากการไปศึกษาในมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกคือ เครือข่ายนักวิชาการที่จะรู้จักกัน ทำงานร่วมกัน และต่อยอดเป็นประโยชน์ต่อประเทศในอนาคต

อีกความประทับใจของผู้ว่าการ สปท. ที่มีต่อมูลนิธิอานันท์มหิตลคือการเอาพระราชหฤทัยใส่อย่างยิ่งต่อผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ เพราะไม่เพียงแต่ทรงพระราชทานทุนให้ไปศึกษาต่อ แต่เมื่อทรงเห็นว่าผู้ได้รับพระราชทานทุนฯ รุ่นแรก ๆ ที่สำเร็จการศึกษากลับมาแล้ว บางครั้งไม่มีอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำงานที่เพียงพอ รวมถึงไม่มีสถานที่ทำงานที่เพียงพอ พระองค์ได้ทรงจัดสรรทุนไว้อีกส่วนหนึ่งสำหรับสนับสนุนการทำงานของมูลนิธิได้รับพระราชทานทุนฯ เหล่านั้น เพื่อจะได้ใช้ความรู้ที่ร่ำเรียนมาได้เต็มศักยภาพ โดยเฉพาะผู้ได้รับพระราชทานทุนสาขาแพทยศาสตร์

“ด้วยความผูกพันที่มีต่อพระมหากษัตริย์คุณ ผมเชื่อว่า ผู้ได้รับพระราชทานทุนมูลนิธิอานันท์มหิตลมีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกัน คือต้องการทำประโยชน์ให้สังคมไทยอย่างต่อเนื่องและดีที่สุด เพื่อสานต่อพระราชปณิธานของพระองค์ท่าน”

น้อมนำคำสอนเพื่อกำหนัาที่ให้ดีที่สุด

“พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระราชทานหลักคิดไว้หลายด้าน ทั้งหลักการทำงานและหลักการใช้ชีวิต เวลาที่พูดถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เราอาจจะมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว แต่ผมคิดว่า

เป็นหลักคิดที่ทรงกลั่นออกมาจากประสบการณ์การดำรงพระชนม์ชีพ และการทรงงานของพระองค์ การที่เราจะใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข เรื่องของความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน เป็นเรื่องสำคัญมาก”

ในการทำหน้าที่ผู้บริหารสูงสุดของ สปท. ผู้ว่าการวิโรทิมองว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงถือเป็นหลักการสำคัญของธนาคารกลางในการทำหน้าที่รักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจของประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าวิกฤติเศรษฐกิจและปัญหาขาดเสถียรภาพทางการเงินที่ประเทศไทยเคยเผชิญ ล้วนมาจากการขาดความพอประมาณ และพฤติกรรมหรือนโยบายที่ไม่สมเหตุผล ผลกระทบกับระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินขาดภูมิคุ้มกันที่ดี

ยิ่งในช่วงเวลาข้างหน้า ความผันผวนจากปัจจัยภายนอกประเทศจะเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ในประเทศก็ต้องเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงรอบด้าน เหตุการณ์เหล่านี้จะกระทบเสถียรภาพเศรษฐกิจของประเทศได้ ดังนั้น สปท. จึงต้องให้ความสำคัญกับหลักสร้างภูมิคุ้มกันมากยิ่งขึ้น

“นอกจาก สปท. จะน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใส่ใจแล้ว เพื่อการทำหน้าที่ดูแลเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ ระบบการเงินของประเทศแล้ว เราก็ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนทุกระดับอย่างทั่วถึง สมดังพระราชดำรัสของพระองค์ท่านที่ว่า ‘การสร้างความเจริญให้กับประเทศ ไม่ใช่ความเจริญระดับมหภาค แต่เป็นความเจริญที่ต้องยังประโยชน์ให้กับชีวิตของคนไทยแต่ละคนด้วย’ นี่ก็เป็นอีกหลักคิดที่เราปรับใส่ใจแล้วที่จะดำเนินการต่อ”

ผู้ว่าการ สปท. คนปัจจุบันทั้งทำยังอีกหนึ่งหลักยึดในการทำหน้าที่เขาได้รับมาจากตัวอย่างการทรงงานอย่างหนักของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช นั่นคือ ความเพียรและความอดทน ซึ่งพระองค์ท่านได้ทรงแสดงเป็นต้นแบบในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ท่าน

ทิศทางยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. (พ.ศ. 2560 - 2562) สร้างรากฐานเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

ในระยะต่อไป **สภาพแวดล้อมโลก** จะมีลักษณะของความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความไม่ชัดเจน (VUCA) เพิ่มขึ้น จากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและไม่คาดคิด ความเชื่อมโยงที่สูงขึ้น และความท้าทายประเภทใหม่ ๆ เช่น จากด้านไซเบอร์ ขณะที่**เศรษฐกิจไทย**เองจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและปัญหานี้ครัวเรือน ตลอดจนเตรียมการเข้าสู่สังคมสูงวัย ทั้งนี้ พัฒนาการทางเทคโนโลยี เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มโอกาสและลดต้นทุนให้แก่ทั้งภาคธุรกิจและผู้ใช้บริการทางการเงิน แต่ในขณะเดียวกัน อาจเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจ วิถีชีวิต และระบบเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก ท่ามกลางความท้าทายดังกล่าว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างมีความคาดหวังให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ดูแลเสถียรภาพและส่งเสริมการพัฒนาระบบเศรษฐกิจได้อย่างสมดุล

ท่ามกลางความท้าทายข้างต้น เพื่อให้ ธปท. สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการและร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย” ใน พ.ศ. 2559 ที่ผ่านมา ธปท. ได้เริ่มกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. (พ.ศ. 2560 - 2562) โดยมุ่งเน้นให้ ธปท. สามารถดูแลเสถียรภาพและส่งเสริมการพัฒนาระบบเศรษฐกิจการเงินไทยได้อย่างสมดุล ในสภาพแวดล้อมโลกที่มีความท้าทายใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น หลักการสำคัญของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในครั้งนี้ คือ การเปิดรับฟังความเห็นและรวบรวมข้อมูลจากทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อตอบคำถามยุทธศาสตร์ 4 ข้อ ได้แก่ 1) ทำไมเราต้องเปลี่ยนแปลง 2) ทิศทางของการเปลี่ยนแปลงควรเป็นอย่างไร 3) จะวัดความสำเร็จของแผนได้อย่างไร และ 4) จะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้ได้ผลที่ต้องการ เพื่อให้ ธปท. สามารถเตรียมพร้อมรองรับความท้าทายในระยะต่อไปได้ตรงจุด มีทิศทางและขั้นตอนการปฏิบัติที่สอดคล้องชัดเจน ตลอดจนมีตัวชี้วัดความสำเร็จที่เน้นมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

แผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ธปท. ประกอบด้วย 12 ข้อ แบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านเสถียรภาพ (Stability) ด้านการพัฒนา (Development) และด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร (Internal Excellence)

I. ด้านเสถียรภาพ (Stability)

การรักษาเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงินถือเป็นพันธกิจหลักของ ธปท. ซึ่งในระยะต่อไป ธปท. จำเป็นต้องติดตาม เฝ้าทัน ป้องกัน และพร้อมรับมือกับความเสถียรภาพรูปแบบใหม่ที่จะเป็นความท้าทายต่อเสถียรภาพการเงิน ระบบการเงิน ระบบสถาบันการเงิน และระบบการชำระเงิน โดยดูแลความเสี่ยงให้เหมาะสมแต่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและนวัตกรรม นอกจากนั้นแล้ว ยังมุ่งเน้นการเพิ่มบทบาทของ ธปท. ในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเศรษฐกิจ (Supply Side) ซึ่งยุทธศาสตร์ด้านเสถียรภาพนี้ ประกอบด้วย

1. เสถียรภาพการเงิน

การดูแลเสถียรภาพการเงินจำเป็นต้องมีความเข้าใจในรูปแบบความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปจากแต่ก่อน และเท่าทันสถานการณ์ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วตลอดเวลา ดังนั้น ทิศทางยุทธศาสตร์ด้านนี้ จึงให้ความสำคัญกับการยกระดับการวิเคราะห์เศรษฐกิจให้มองไกลและเข้าใจสถานการณ์จริง เช่น การลงพื้นที่มากขึ้น การพัฒนาเครื่องมือวิเคราะห์ใหม่ ๆ เช่น การจับชีพจรเศรษฐกิจโดยใช้

แผนยุทธศาสตร์ธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2562

**วิสัยทัศน์ : เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการและร่วมมือ
เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย**

**พันธกิจ : มุ่งเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพ
และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและทั่วถึง**

I. ด้านเสถียรภาพ (Stability)

1. เสถียรภาพการเงิน
2. เสถียรภาพระบบการเงิน
3. เสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน
4. เสถียรภาพระบบการชำระเงิน

II. ด้านการพัฒนา (Development)

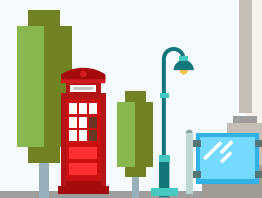
5. การพัฒนาระบบการเงิน
6. การเชื่อมโยงกับต่างประเทศ
7. การส่งเสริมบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

III. ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร (Internal Excellence)

8. การยกระดับข้อมูลและการวิเคราะห์
9. ความเป็นเลิศด้านวิจัย
10. การยกระดับศักยภาพบุคลากร
11. การยกระดับศักยภาพองค์กร
12. การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

ยึดมั่นค่านิยมองค์กร “ยึดตรง มองไกล ยึดมือ ตัดดิน”

ส่งเสริมพฤติกรรมหลัก 5 ด้าน : มีหลักการ รู้ลึกคิดไกล เปิดใจ คล่องตัวกับการัน มุ่งผลสำเร็จ

Data Analytics และแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคที่เชื่อมโยงตัวแปรภาคการเงินอย่างเป็นระบบ พร้อมไปกับการมีเครื่องมือนโยบายการเงินที่พร้อมใช้และรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น กรณีที่กลไกการส่งผ่านของนโยบายแบบเดิมทำงานได้มีประสิทธิภาพลดลง ในขณะเดียวกันระบบเศรษฐกิจจะต้องปรับตัวไปพร้อมกัน โดย ธปท. จะสนับสนุนผ่านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปรับตัวดังกล่าว โดยการผลักดันให้กลไกตลาดอัตราแลกเปลี่ยนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเอื้อต่อการบริหารความเสี่ยงของระบบเศรษฐกิจ เช่น การทบทวนกฎเกณฑ์ด้านการควบคุมแลกเปลี่ยนเงินที่เป็นอุปสรรคในปัจจุบัน และการผลักดันให้ผู้ประกอบการเข้าถึงเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงที่หลากหลายขึ้น

2. เสถียรภาพระบบการเงิน

ความเสี่ยงเชิงระบบที่ซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ตอกย้ำถึงความสำคัญของการมีกรอบการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินที่เป็นระบบ ภายใต้สภาพแวดล้อมเศรษฐกิจการเงินโลกที่มีความเชื่อมโยงกันสูง โดยจะดำเนินการใน 3 ทิศทางสำคัญ คือ “จับคว้นให้ไว” เพิ่มศักยภาพในการติดตามและประเมินความเสี่ยงด้านเสถียรภาพระบบการเงินในอนาคต โดยคำนึงถึงผลกระทบระหว่างภาคการเงินและภาคเศรษฐกิจจริงผ่านข้อมูลและเครื่องมือที่พัฒนาให้ครอบคลุมขึ้น รวมถึงประยุกต์ใช้ Scenario Planning เพื่อเตรียมการรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอน และจัดการทดสอบภาวะวิกฤติ (Stress Test) ร่วมกันระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลต่าง ๆ “ดับไฟให้ทัน” สร้างความร่วมมือในการออกนโยบาย Macroprudential โดยมีชุดเครื่องมือที่พร้อมใช้และกรอบการประเมินผลกระทบและข้อจำกัดของการเลือกใช้เครื่องมือดังกล่าว รวมถึงกำหนดกระบวนการในการออกใช้นโยบายทั้งภายในและการประสานกับภายนอกที่ชัดเจน และ “ป้องกันไม่ให้ลาม” ทบทวนรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินของไทยทั้งระบบ รวมถึงมีแผนรองรับวิกฤติทางการเงินและการทดสอบที่เหมาะสม

3. เสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน

การกำกับดูแลสถาบันการเงินจำเป็นต้องเท่าทันและพร้อมป้องกันความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ ทั้งที่มาจากเศรษฐกิจการเงินโลกที่มีความไม่แน่นอนและความเชื่อมโยงกันสูง รวมไปถึงเทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา/นวัตกรรม ดังนั้น ทิศทางที่สำคัญในระยะต่อไปจึงเป็นการเพิ่มมิติการกำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน ให้เป็นแบบ

ต่อเนื่อง (Ongoing) โดยเน้นการตรวจสอบ Off-site มากขึ้น เพื่อให้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และให้มีการประเมินพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กร (Behavior & Culture) ของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจของแต่ละธนาคาร ในขณะเดียวกัน จะเตรียมภาคการเงินให้พร้อมรับมือกับความเสี่ยงด้านไอทีและภัยคุกคามด้านไซเบอร์ ทั้งในส่วนที่ ธปท. กำกับดูแลเองให้ได้มาตรฐานและประสานผลักดันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดระบบนิเวศของความร่วมมือด้านภัยไซเบอร์ (Cyber Security) ซึ่งรวมถึงการร่วมกันพัฒนานุคลากรในด้านนี้ นอกจากนี้ เพื่อให้รับมือกับความเสี่ยงจากความเชื่อมโยงของระบบการเงินได้ดียิ่งขึ้น จะยกระดับความร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลอื่นทั้งในและต่างประเทศ ในด้านสำคัญต่าง ๆ รวมไปถึงประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อเตรียมความพร้อมภาคการเงินไทยเพื่อเข้ารับการประเมิน Financial Sector Assessment Program (FSAP)

4. เสถียรภาพระบบการชำระเงิน

ระบบการชำระเงินมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้ระบบเศรษฐกิจการเงินดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและคล่องตัว ธปท. จึงมุ่งเน้นการมีโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินที่มั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก ตลอดจนมีการกำกับดูแลตาม พ.ร.บ. ระบบการชำระเงินที่กำลังจะออกใช้ ที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมปัจจุบัน ซึ่งบริการชำระเงินและเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีผู้ให้บริการจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะ Mobile Payment ที่มีการเติบโตสูง เพื่อให้การให้บริการมีความปลอดภัย น่าเชื่อถือ และเป็นธรรมกับผู้ใช้บริการ โดยร่วมมือกับผู้กำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง ในขณะเดียวกันจะสนับสนุนการนำมาตรฐานสากลในด้านระบบการชำระเงินและความมั่นคงปลอดภัยมาใช้ในการกำกับดูแลด้วย นอกจากนี้ การพัฒนาระบบข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญที่จะเร่งดำเนินการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงลึกสำหรับใช้ในงานกำกับดูแล กำหนดนโยบาย และสนับสนุนการเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ

II. ด้านการพัฒนา (Development)

ด้วยเป้าหมายที่จะผลักดันให้ระบบเศรษฐกิจการเงินไทยมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ดังนั้น ในระยะต่อไป ธปท. จึงมุ่งเน้นสนับสนุนการแข่งขัน นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีอย่างครบวงจรเพื่อลดต้นทุนของระบบการเงิน และเอื้อให้ระบบเศรษฐกิจการเงินปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล รวมทั้งส่งเสริมระบบนิเวศทางการเงินให้มีผู้เล่นและผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์การพัฒนาของประเทศ ในขณะเดียวกันจะสนับสนุนการไปประโยชน์จากความเชื่อมโยงทางการเงินกับต่างประเทศ ทั้งกรณีที่ไทยขยายไปต่างประเทศและต่างประเทศใช้ไทยเป็นฐาน และเพิ่มความเข้มงวดเรื่องการให้บริการอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) ของสถาบันการเงิน เพื่อช่วยรักษาสถิติของผู้ใช้บริการทางการเงิน และจะส่งเสริมวินัยทางการเงินอย่างเป็นระบบ โดยแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ประกอบด้วย

5. การพัฒนาระบบการเงิน

ระบบการเงินจำเป็นต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย ดังนั้น ธปท. จึงมุ่งส่งเสริมให้ผู้ให้บริการในระบบการเงินของไทย (รวมทั้ง FinTech) มีการแข่งขัน มีนวัตกรรม และมีบริการทางการเงินดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ช่วยลดต้นทุนการดำเนินงาน โดยการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และกระบวนการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนา ตลอดจนผลักดันการร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลางที่สถาบันการเงินสามารถใช้ร่วมกันหรือเชื่อมโยงกันได้ (Open Infrastructure และ Interoperability) เช่น ระบบพร้อมเพย์ เพื่อประหยัดต้นทุนของประเทศ ในส่วนของ SMEs ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ธปท. จะมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศที่สนับสนุนให้ SMEs สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้ดีขึ้น อาทิ การมีระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการให้สินเชื่อที่ไม่ต้องพึ่งพิงหลักประกันเพียงอย่างเดียว (Information-based Lending) นอกจากนี้ ธปท. จะสนับสนุนให้ระบบการเงินไทยมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินและบุคลากรที่ตอบสนองต่อความต้องการและความท้าทายของประเทศ อาทิ มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินสำหรับการเข้าสู่สังคมสูงวัย และมีบุคลากรภาคการเงินการธนาคารในสาขาที่ขาดแคลน เช่น ไซเบอร์ และ FinTech

6. การเชื่อมโยงกับต่างประเทศ

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคที่มีศักยภาพการเติบโตสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกัมพูชา ลาว เวียดนาม และ เวียดนาม (CLMV) ดังนั้น ทิศทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญในระยะต่อไป คือ การมีกลยุทธ์เชื่อมโยงกับ CLMV ที่เป็นเชิงรุกมากขึ้น โดยผลักดันให้ไทยสามารถเป็นทางเลือกอันดับต้นสำหรับบริการทางการเงินกับ CLMV โดยการทบทวนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อลดอุปสรรคและสนับสนุนการเชื่อมโยง รวมถึงผลักดันให้ธุรกรรมทางการเงินระหว่าง CLMV กับไทยสะดวกขึ้นและต้นทุนต่ำลง เช่น การเชื่อมโยงการชำระเงินรายย่อยและการสนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่น ในขณะเดียวกัน เพื่อให้การผลักดันนโยบายมีประสิทธิผลขึ้น จะประสานกับภาครัฐและเอกชนในไทยเพื่อให้คนไทยมีทิศทางเดียวกัน รวมถึงยกระดับเครือข่ายกับ CLMV เป็นวงกว้าง นอกจากนี้ จะผลักดันให้ธนาคารพาณิชย์ขยายและ/หรือใช้ประโยชน์จากการมีธุรกิจ (Presence) ในภูมิภาคมากขึ้น ตลอดจนสร้างองค์ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับจีนและอินเดียเพื่อกำหนดกลยุทธ์ขยายการเชื่อมโยง

7. การส่งเสริมบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เนื่องจากประชาชนบางส่วนยังขาดการวางแผนและวินัยทางการเงิน ประกอบกับสังคมคาดหวังให้สถาบันการเงินยกระดับการให้บริการทางการเงินอย่างเป็นธรรมมากขึ้น อีกทั้งสถาบันการเงินยังสามารถมีบทบาทส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมได้เพิ่มเติมนอกเหนือจากด้านธรรมาภิบาล ธปท. จึงมุ่งสนับสนุนให้มีระบบนิเวศและโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมการออมและวินัยทางการเงินที่ดี ซึ่งประกอบด้วยการมีผลิตภัณฑ์ที่ช่วยส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินพื้นฐานและการออม เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ กระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อปรับพฤติกรรมให้มีวินัยทางการเงินมากขึ้น การส่งเสริมให้สถาบันการเงินให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบ (Responsible Lending) ตลอดจนสนับสนุนให้มีโครงการแก้ไขหนี้สินล้นพ้นตัว (Debt Management Program) เพื่อช่วยให้คำปรึกษาและแก้ไขหนี้รายย่อย ในส่วนการให้บริการทางการเงินอย่างเป็นธรรม ธปท. จะเพิ่มความเข้มงวดการกำกับดูแลสถาบันการเงิน พร้อมทั้งส่งเสริมให้สถาบันการเงินให้ความสำคัญกับการยกระดับมาตรฐานในด้านนี้ นอกจากนี้ ธปท. จะร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรกำหนดแนวทางการเผยแพร่ข้อมูล Market Conduct และค่าธรรมเนียมให้ง่ายต่อการนำไปใช้ รวมทั้งสร้างความเข้าใจและเตือนภัยผู้ให้บริการเกี่ยวกับบริการทางการเงินรูปแบบใหม่ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ในด้านการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน ธปท. สนับสนุนให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) และมีบทบาทช่วยสร้างระบบนิเวศที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน อาทิ ยกระดับการต่อต้านคอร์รัปชัน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การให้ความรู้ทางการเงิน และการพิจารณาสินเชื่อแก่ธุรกิจโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อ ESG

III. ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร (Internal Excellence)

ด้วยตระหนักดีว่าการเสริมสร้างองค์กรให้มีความเข้มแข็งถือเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้ ธปท. สามารถดำเนินภารกิจที่ยากและท้าทายมากขึ้นในอนาคตได้ ทั้งในด้านการดูแลรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงินไทยให้สามารถรองรับความผันผวนที่จะเกิดขึ้น และการขยายบทบาทในงานด้านการพัฒนาเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจการเงินมีการเติบโตที่ยั่งยืน ดังที่กล่าวมาแล้ว นอกจากนั้นแล้ว ยังถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะยกระดับการดำเนินงานที่ในฐานะธนาคารกลางที่ดีและน่าเชื่อถือของประเทศที่ “ยืนตรง มองไกล ยืนมือ และติดดิน” อีกด้วย ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ในด้านนี้มุ่งเน้นยกระดับความเป็นเลิศขององค์กรใน 5 ด้าน ได้แก่

8. การยกระดับข้อมูลและการวิเคราะห์

ในยุคดิจิทัล ข้อมูลจะมีมากขึ้น หลากหลาย และอยู่ในรูปแบบใหม่ ๆ ธปท. มีความจำเป็นต้องยกระดับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อตอบโจทย์เศรษฐกิจที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดย ธปท. จะเพิ่มศักยภาพการวิเคราะห์แบบ Data Analytics โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลละเอียดจากหลากหลายแหล่งเพิ่มเติมจากข้อมูลภาพรวม เพื่อจับชีพจรเศรษฐกิจ ประเมินความเสี่ยง และทำความเข้าใจโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมกันยกระดับกระบวนการ Data Governance เพื่อสนับสนุนการจัดเก็บการบริหารจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรัดกุม นอกจากนี้ จะสรรหาและจัดเก็บข้อมูลหลากหลายประเภทที่มีความรวดเร็ว และมีคุณภาพ เพื่อให้

มีข้อมูลเพียงพอและทันการณ์ อาทิ ข้อมูลระบบการชำระเงิน ข้อมูลจาก Social Media และอินเทอร์เน็ต และส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลเศรษฐกิจการเงินของ ธปท. ให้เป็นไปได้ง่าย สะดวก รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลที่มีรูปแบบละเอียดมากขึ้น พร้อมมีคำอธิบายข้อมูลชัดเจน

9. ความเป็นเลิศด้านวิจัย

การดำเนินนโยบายภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์วิจัยที่ทันการณ์ ธปท. จำเป็นต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และศึกษาวิจัย เพื่อผลักดันไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเชื่อมต่องานวิจัยกับการดำเนินนโยบายและคณะกรรมการนโยบายมากขึ้น โดยจะสร้างระบบนิเวศที่เอื้อและสนับสนุนงานวิจัยให้ครอบคลุมทั้งองค์กร รวมถึงให้นักวิชาการมีส่วนร่วมในการอภิปรายประเด็นนโยบายของ ธปท. ขณะเดียวกัน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างมีความคาดหวังว่า ธปท. ควรเพิ่มบทบาทในการเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ธปท. จึงจะส่งเสริมให้มีการจัดทำบทศึกษาเชิงลึกและเผยแพร่ผลการศึกษามานช่องทางต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น อาทิ ในเรื่องการเข้าสู่สังคมสูงวัย และการปรับตัวสู่เศรษฐกิจบริการ โดยสื่อสารงานวิจัยและแนวความคิดต่อผู้เกี่ยวข้องในแต่ละฝ่ายโดยตรง และเชื่อมโยงงานวิจัยกับผู้ทำนโยบายภายนอก ธปท.

10. การยกระดับศักยภาพบุคลากร

เนื่องจากบุคลากรถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร ดังนั้น ธปท. จึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเตรียมทัพเพื่อรองรับกับภารกิจในอนาคต โดยเฉพาะในจุดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพที่เป็นระบบและเข้มข้นขึ้น และในบางจุดจะมีการสรรหาผู้ที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญจากภายนอกมาช่วยเสริมทัพด้วย รวมไปถึงการปรับทักษะพนักงานในด้านสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลง และสามารถปรับตัวรองรับงานและรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไปที่ต้องคล่องตัวมากขึ้น (Agile) อาทิ ทักษะด้านไอที และการมีทักษะหลายด้าน (Multi Skills) พร้อมกันมุ่งให้เกิดการเพิ่มและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของพนักงาน อาทิ การหมุนเวียนพนักงานภายในองค์กร และกับภายนอกองค์กรเพิ่มขึ้น เพื่อให้บุคลากรของ ธปท. เป็นมืออาชีพที่รู้ลึก และรู้รอบ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนพนักงานของ ธปท. กับหน่วยงานเศรษฐกิจและหน่วยงานกำกับอื่นอย่างต่อเนื่องและการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างพนักงานกลุ่มต่าง ๆ หรือการทำงานข้ามฝ่ายงาน นอกจากนี้แล้ว ธปท. ต้องเตรียมผู้นำในอนาคตเพื่อให้มีความพร้อมทดแทนผู้บริหารระดับสูง ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพกลุ่มศักยภาพ

11. การยกระดับศักยภาพองค์กร

แม้ว่าที่ผ่านมา ธปท. ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง แต่การทำงานภายใต้บริบทใหม่ กล่าวคือ การปรับเปลี่ยนภารกิจและหลักดันยุทธศาสตร์ที่วางไว้ ประกอบกับความท้าทายในการขับเคลื่อนองค์กรในโลกที่ไม่เหมือนเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเปลี่ยนวิถีชีวิตและรูปแบบการทำงาน ดังนั้น ธปท. จึงมุ่งที่จะปรับเปลี่ยนองค์กรให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว และทันสมัยมากขึ้น รวมถึงยกระดับมาตรฐานระบบงานต่าง ๆ ให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากลหรือเทียบเคียงได้กับธนาคารกลางหรือองค์กรชั้นนำ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบงานและกระบวนการทำงานภายใน เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่องค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง อาทิ การนำระบบ Automation มาประยุกต์ใช้ และการยกระดับการจัดการและการพิ่มพธันบัตรสู่ความเป็นเลิศ (Thailand Quality Award: TQA) ในขณะเดียวกัน จะเพิ่มขีดความสามารถด้านไอทีในระบบงานสำคัญให้พร้อมต่อพัฒนาการด้านเทคโนโลยี ควบคู่กับการพัฒนามาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยเพื่อรับมือกับภัยไซเบอร์ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงและรุนแรงขึ้น นอกจากนั้นแล้ว ธปท. มุ่งส่งเสริมการดำเนินกิจการเพื่อความยั่งยืน ทั้งในด้านการสร้างความตระหนักแก่พนักงาน

ทุกระดับในการทำหน้าที่ภายใต้กรอบการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนของ ธปท. และยกระดับการส่งเสริมจริยธรรม จรรยาบรรณ คุณธรรมของพนักงานเพื่อสะท้อนค่านิยม “ยืนตรง” ของ ธปท. ให้เข้มแข็งขึ้น รวมถึงด้านการส่งเสริมการเป็นองค์กรที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยการลดการใช้ปริมาณพลังงานและปริมาณคาร์บอน

12. การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

ด้วย ธปท. ตระหนักถึงความคาดหวังของภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีต่อบทบาทการทำหน้าที่ของ ธปท. ในฐานะเสาหลักทางเศรษฐกิจที่สำคัญหนึ่งของประเทศ ดังนั้น ธปท. ให้ความสำคัญกับการเปิดรับฟังมุมมองความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ อย่างรอบด้านมากขึ้น เพื่อให้ ธปท. สามารถตอบสนองประเด็นความเห็นสำคัญได้อย่างเหมาะสม อาทิ การออกเกณฑ์หรือมาตรฐานการต่าง ๆ ของ ธปท. ที่มีประสิทธิภาพและคำนึงถึงผลกระทบรอบด้าน รวมถึงมุ่งการสื่อสารที่เข้าถึงสาธารณชนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจการเงิน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายและดีขึ้นสำหรับในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการชี้แนะ เดือนภัยต่าง ๆ โดยจะเพิ่มการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล (BOT Website และ Social Media) รวมถึงการเปิดศูนย์การเรียนรู้สร้างสรรค์ของ ธปท. ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจการเงินที่ครบวงจร ในขณะเดียวกัน ธปท. มุ่งที่จะเสริมสร้างความเป็นพันธมิตรที่ีระหว่าง ธปท. กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญ (Strategic Stakeholders) ในการร่วมมือดูแลเสถียรภาพและส่งเสริมการพัฒนาระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศ โดยยกระดับความร่วมมือกับกลุ่มเดิมให้มากขึ้น อาทิ หน่วยงานเศรษฐกิจ และหน่วยงานกำกับภาคการเงิน และขยายความร่วมมือกับกลุ่มใหม่ อาทิ หน่วยงานกำกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สรุป

ธปท. มุ่งหวังว่าการดำเนินการตามทิศทางยุทธศาสตร์ 3 ปี ข้างต้นจะเป็นการวางรากฐานให้ระบบเศรษฐกิจการเงินไทยมีเสถียรภาพ สามารถรับมือกับความท้าทายที่เพิ่มขึ้นในสภาพแวดล้อมโลก และระบบการเงินไทยมีพัฒนาการที่สามารถช่วยสนับสนุนตอบโจทย์ความท้าทายของประเทศและพร้อมปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งความสำเร็จนี้จะเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือทั้งภายในองค์กรและกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอก โดยที่ทุกภาคส่วนจะได้รับประโยชน์ สมกับเป้าหมาย “เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย”

การบริหารจัดการเงิน คือ ทักษะสำคัญของชีวิต

หากต้องการเห็นสังคมไทยเข้มแข็ง เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างยั่งยืน ในระดับรากฐาน ประชาชนควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน และต้องมองว่าการบริหารจัดการเงินเป็นทักษะสำคัญของชีวิต ธนาคารแห่งประเทศไทย (สปท.) ได้เล็งเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับนี้ ดร.วิโรจน์ สันติประภพ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย จึงเปิดวงบางขุนพรหมเพื่อต้อนรับ คุณวรวรรณ ธาราภูมิ หญิงแกร่งแห่งวงการตลาดทุนไทย และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บลจ.บัวหลวง มาเน้นพูดคุยถึงแนวทางการส่งเสริมให้คนไทยมีความรู้ความเข้าใจทั้งทางด้านการเงิน และความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเงิน

ความสำคัญของการวางแผนการเงิน

คุณวรวรรณ : สวัสดิ์ค่ะท่านผู้ว่าการ เมื่อ ดร.วิโรจน์ สันติประภพ มารับตำแหน่งผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย และได้เจอกับสถานการณ์ (ความผันผวน) ของตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลก ซึ่งไม่เคยเกิดมาก่อน และเกิดพร้อมกันหลาย ๆ ที่ในประเทศหลัก ๆ ท่านเหนื่อยไหมคะ

ผู้ว่าการวิโรจน์ : ผมก็คงเหมือนกับพวกเราทุกคนที่อยู่ในแวดวงเศรษฐกิจ ตลาดเงิน ตลาดทุน โลกการเงินของเราต้องเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ในช่วงปีที่ผ่านมาความผันผวนเกิดขึ้นค่อนข้างสูง และส่วนใหญ่เป็นปัจจัยมาจากภายนอก โชคดีที่ไม่ได้เป็นปัญหาจากเศรษฐกิจในประเทศ ระบบการเงินของเราค่อนข้างมีภูมิคุ้มกันที่ดี สามารถรับแรงปะทะจากภายนอกได้ดีระดับหนึ่ง ความผันผวนต่าง ๆ จากภายนอกมีมากขึ้น ตั้งแต่ต้นปีตลาดหุ้นและตลาดทุนจีนผันผวนมาก ช่วงกลางปีก็มีเหตุการณ์ Brexit การลงประชามติที่สหราชอาณาจักรจะออกจากสหภาพยุโรป หรือล่าสุดก็มีเรื่องผลการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ทำให้คนคาดการณ์ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเศรษฐกิจที่สำคัญหลาย ๆ ด้าน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ รวมทั้งประเทศไทย

เหตุการณ์เหล่านี้ นอกจากจะทำให้เกิดความผันผวนค่อนข้างสูงแล้ว ความเชื่อหรือหลายทฤษฎีที่เราอาจจะคุ้นชินก็เริ่มเกิดความไม่แน่นอนขึ้น เวลานี้คนที่อยู่ในแวดวงเศรษฐกิจการเงินคงต้องทำงานหนักขึ้น เพื่อรองรับกับความท้าทายใหม่ ๆ

คุณวรวรรณ : เพราะมันไม่ใช่ New Normal แล้ว?

ผู้ว่าการวิโรจน์ : อาจจะเป็นสภาวะปกติที่เราไม่คุ้นมาก่อนด้วย

คุณวรวรรณ : อีกเรื่องที่สำคัญก็คือ ท่ามกลางสภาพเหล่านี้ แบงก์ชาติมีแผนเตรียมการรองรับอย่างไร ที่จะช่วยให้ประชาชนเข้าใจเรื่องการวางแผนการเงินมากขึ้น

ผู้ว่าการวิโรจน์ : ธปท. ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องนี้ว่าเป็นเรื่องที่ต้องทำต่อเนื่อง ต้องทำให้สอดคล้องกับช่วงชีวิตของแต่ละคน และต้องใช้คนที่มีความรู้ทักษะในการถ่ายทอด เพราะเรื่องการบริหารจัดการเงิน คนไทยยังรู้สึกว่า เป็นเรื่องอ่อนไหว เป็นเรื่องส่วนตัว เราจะให้พนักงานแบงก์ชาติ พนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมไปทำ เขาอาจไม่มีทักษะในการถ่ายทอด ทักษะในการสร้างความไว้วางใจที่จะทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ผมว่าเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่เราไม่ถนัดกับเข้าไป เพราะหลายประเทศก็กำลังทำเรื่องนี้อย่างจริงจัง ผมเห็นด้วยว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ ถ้าเราทำให้คนไทยมีความรู้ความเข้าใจทางการเงินที่ดี หนึ่งเขาจะมีภูมิคุ้มกันป้องกันตัวเองจากความผันผวนต่าง ๆ ซึ่งอาจจะไม่คาดคิด อาทิ เกิดอุบัติเหตุ พ่อแม่พี่น้องเจ็บป่วย สองทำให้เขาใช้บริการทางการเงิน เพื่อยกระดับคุณภาพของเขาได้ สามารถบริหารจัดการได้ สามารถกู้เงินมาเพื่อต่อยอดประกอบอาชีพ

มีหน้อย่างเท่าทันและเป็นประโยชน์ และสาม จะช่วยลดปัญหาทางสังคมหลายด้านที่เกิดจากการใช้เงินเกินตัว

คุณวรวรรณ : ต้องเริ่มแก้ปัญหาจากระดับครอบครัว ก่อนเลยไปจนถึงระดับสังคม

ผู้ว่าการวิโรจน์ : ใช่ครับ หลายครอบครัวมีปัญหาจากการขาดการบริหารจัดการเงินที่รอบด้านและรอบคอบ ทำให้เกิดปัญหาตามมา

เป้าหมายคือกลุ่มเยาวชน 18 - 25 ปี

คุณวรวรรณ : จะทำอย่างไรให้ประชาชนเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการเงิน

ผู้ว่าการวิโรจน์ : หลายหน่วยงานพยายามทำในหลายรูปแบบ กระทรวงการคลังก็เห็นความสำคัญของเรื่องนี้ พวกเราในฐานะที่เป็นหน่วยงานทางด้านการเงิน การคลังของประเทศ สามารถทำงานประสานกันได้ดีขึ้น และจัดกลุ่มเป้าหมายของแต่ละองค์กรให้ชัดเจน สำหรับแบงก์ชาติเอง เรายังมองว่ากลุ่มเป้าหมายของแบงก์ชาติคือกลุ่มคนอายุ 18 - 25 ปี ที่เพิ่งเริ่มมีเงินเดือน หรือกำลังจะมีเงินเดือน เพราะเราเริ่มเห็นพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน การใช้บริการทางการเงินของคนที่เขาเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นครั้งแรก เปลี่ยนไปค่อนข้างมาก ถ้าเราไม่ส่งเสริมให้เขาเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการเงินก็จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของเขาในอนาคต

สมัยคนรุ่นผมทำงาน ได้เงินเดือนเดือนแรก เราต้องเก็บไว้ให้พ่อแม่ก่อน และเก็บไว้บางส่วน พอทำงานครบปี ได้เงินโบนัสถึงคิดจะไปเที่ยวต่างประเทศ แต่ปัจจุบันนี้เอง ๆ ทำงาน ได้เงินเดือน เดือนแรกก็ไปผ่อน 0% 4 เดือน เพื่อไปเที่ยวต่างประเทศ จะเห็นว่าคนไทยรุ่นใหม่จะมีหนี้ติดตัวมากกว่าคนไทยรุ่นก่อน ขณะนี้เรามีปัญหาหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง เพราะฉะนั้นเราต้องส่งเสริมให้คนไทยรุ่นใหม่ที่มีเงินเดือน เข้าใจการบริหารจัดการเงิน อันนี้ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายที่แบงก์ชาติจะให้ความสำคัญ เป็นกลุ่มที่คิดว่าอาจจะยังไม่มีใครทำมากเท่าไรหรอก ถ้าไปดูในระดับโรงเรียน ก็จะมีหลายหน่วยงานเข้าไปทำกันบ้าง

คุณวรวงสรณ : เป็นไปได้ไหม ถ้าแบ่งกซ์าคิดคิดจะทำเรื่องนี้ พวกเราในส่วนของภาคเอกชนและตลาดทุนมีประสบการณ์เรื่องนี้ เรายินดีมาเป็นลูกทีมช่วยสนับสนุนเวลาทำงาน เรื่องข้อไม่ต้องบอกว่าใครเป็นผู้นำแบ่งกซ์าคิดนำ เรายินดีเลย คือ มีความรู้สึกว่า พวกเราหลายคนอยากช่วยอยากทำ และอย่าเข้าใจผิดว่า การอยากช่วยอยากทำเพื่อจะดึงให้เขามาลงทุนในตลาดหุ้นอย่างเดียว เพราะเราผ่านเรื่องพวกนี้มา และเรามีประสบการณ์อยากรนำมาเผยแพร่กัน

ผู้ว่าการวิธโ : ยินดีอย่างยิ่งครับ เราเป็นพันธมิตรกัน เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ของประเทศ ถ้าคนที่อยู่ในวัยทำงาน เขาบริหารจัดการเงินได้ เขาไม่มีปัญหากลายเป็นหนี้เสีย การมีหนี้หรือการที่ต้องมาคิดเรื่องหนี้เสียมันทำลายประสิทธิภาพ ทำลาย Productivity ของตัวเอง และมันก็ส่งผลกระทบต่อไปยังเพื่อนร่วมงาน รวมไปถึงวิถีการทำงานในขณะเดียวกัน ถ้าเราทำให้เขาเกิดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการเงินของเขาได้ ภาระของรัฐบาลในอนาคต ที่จะต้องดูแลคนวัยเกษียณก็จะลดลงด้วยครับ

คุณวรวงสรณ : สำหรับแผนงานและรูปแบบของการให้ความรู้ทางการเงิน คิดว่าจะทำในลักษณะไหนคะ

ผู้ว่าการวิธโ : ตอนนี้เราอยู่ในช่วงของการศึกษาหลายรูปแบบ ตัวอย่างหนึ่งที่คิดว่าต้องผลักดันให้เกิดขึ้น คือ ทุกมหาวิทยาลัยเวลาที่บัณฑิตกำลังจะจบ เรื่องการบริหารจัดการเงินควรจะเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรปัจฉิมนิเทศ เราต้องการที่จะไปช่วยเติมเต็มส่วนนั้นให้มากขึ้น นี่จะเป็นรูปแบบหนึ่ง

คุณวรวงสรณ : ต้องเรียนว่า บริษัทเราเองก็คิดว่า ทำอย่างไรที่จะทำให้ตรงนี้ได้ผล ไม่มีใครอยากฟังคนเลดเชอร์ ทำอย่างไรให้มีเหมือนเป็นไอคอนในกลุ่มเขาเอง

ผู้ว่าการวิธโ : เรื่องนี้โยงมาสู่รูปแบบที่สอง เดียวนี้เทคโนโลยีพัฒนาเร็วมาก FinTech ที่สำคัญกลุ่มหนึ่งคือ FinTech ที่ให้ความรู้ในเรื่องของการเงินและที่ปรึกษาด้านการเงิน เราต้องสร้างพันธมิตร ใครก็ตามที่สามารถพัฒนาโปรแกรม อาจจะเป็น Social Media บวกกับ FinTech เพื่อจะเข้าถึงคนกลุ่มนี้ได้เร็วมากขึ้น ในบางประเทศมีโปรแกรมที่เหมือนวัดสุขภาพของตัวเอง แต่เป็นการวัดสุขภาพทางการเงินว่าเราใช้จ่ายอย่างไร ถึงสิ้นเดือนออกมา เรายังจะรู้ว่ารายการไหน จำเป็นหรือไม่จำเป็น ช่วยเป็นกระจกเงาสะท้อนการใช้จ่ายเงินของแต่ละคนได้

อีกเรื่องหนึ่ง ประมาณกลางปีหน้าคงจะเสร็จ แบ่งกซ์าคิดกำลังจัดทำศูนย์การเรียนรู้ใหม่เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจและการเงิน ด้านหนึ่งเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับคนที่อยากเป็นนักเศรษฐศาสตร์ อีกด้านหนึ่งต้องการสร้างความรู้ทางด้านการบริหารจัดการเงินให้กับประชาชนทั่วไป ตอนนี้อยู่ในช่วงการก่อสร้าง อาคารนั้นเป็นโรงพิมพ์ธนบัตรเดิม ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา เชิงสะพานพระราม 8 จะมีพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงในท้องม้นคงเดิมที่ใช้เก็บธนบัตร โดยมีเยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมายในการออกแบบ และจะมีส่วนที่เกี่ยวกับการให้ความรู้ทางการเงินโดยเฉพาะด้วยครับ

Financial Technology Literacy

ผู้ว่าการวิธโ : อีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญมากในยุคนี้ เวลาพูดถึงความรู้ความเข้าใจทางการเงิน เราพูดถึง Financial Literacy ทักษะในการบริหารจัดการการเงิน แต่ในโลกปัจจุบันเราต้องพูดถึงเรื่อง Financial Technology Literacy คือ ความรู้ความเข้าใจของเทคโนโลยีการเงินด้วย เพราะวันนี้คนไทยใช้บริการการเงินดิจิทัลอยู่พอสมควร เรามีคนที่ใช้ธนาคารผ่านโทรศัพท์มือถือ (Mobile Banking) ประมาณ 13 ล้านบัญชี ธนาคารผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) ประมาณ 12 ล้านบัญชี และคนลงทะเบียนในระบบพร้อมเพย์ วันนี้มีประมาณ 15 ล้านบัญชี ซึ่งจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และทิศทางในอนาคตจะเป็นไปในลักษณะแบบนั้น เพราะบริการทางการเงินจะต้องสะดวกทุกที่ทุกเวลา ด้วยต้นทุนที่ถูกและปลอดภัย ดังนั้น การใช้บริการทางการเงินดิจิทัลด้วยความรู้ความเข้าใจที่ถูกต่อนั้นสำคัญมาก

เรื่องความปลอดภัยของเทคโนโลยี หลายคนมองว่า เป็นปัญหาของสถาบันการเงิน แต่จริง ๆ แล้ว ถูกครึ่งเดียว อีกครึ่งหนึ่ง คือ ความปลอดภัยของการใช้บริการทางการเงินผ่านเทคโนโลยีขึ้นอยู่กับตัวเราเอง เพราะอุปกรณ์เป็นอุปกรณ์ของเรา วิธีการรักษารหัสผ่าน (Password) วิธีการป้องกันไม่ให้เกิดพวกมัลแวร์ ไวรัส เข้ามาติดเครื่องของเรา เหล่านี้เป็นเรื่องจำเป็นที่ผู้ใช้บริการจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีการเงิน อันนี้ถือเป็นเรื่องที่สำคัญ

คุณวรวงสรณ : Financial Literacy รู้เรื่องทางการเงินอย่างเดียวยังไม่พอ ต้อง Financial Technology Literacy คือ มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการเงินด้วย แต่มันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย อย่างระบบพร้อมเพย์กับระบบความปลอดภัย คนมองเรื่องความปลอดภัยไม่ใช่เฉพาะทางด้านเทคโนโลยี แต่เขามองเรื่องการนำเอาข้อมูลของเขาไปใช้

ผู้ว่าการวิธโ : เรื่องของการเอาข้อมูลลูกค้าไปใช้ก็เป็นเรื่องที่แบ่งกซ์าคิดให้ความสำคัญ เราได้กำชับกับสถาบันการเงิน มีกฎเกณฑ์ในการกำกับดูแล ในช่วงเดือนที่แล้ว เราตั้งฝ่ายงานใหม่ขึ้นมา ฝ่ายแรก คือ

ฝ่ายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (Market Conduct) หน้าที่สำคัญของฝ่ายนี้คือ กำกับให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ใช้บริการทางการเงิน ที่เราจะให้ความสำคัญเรื่องนี้มากขึ้น ซึ่งเมื่อก่อนอาจจะเป็นงานที่ฝากอยู่ในฝ่ายอื่น นอกจากนี้ ยังมีอีกฝ่ายงานหนึ่ง คือ ฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงินที่จะเน้นเรื่องการให้ความรู้ทางการเงินโดยเฉพาะ

ในเรื่องการร้องเรียน วันนี้ประชาชนผู้ใช้บริการทางการเงินสามารถร้องเรียนได้อยู่แล้ว ที่หมายเลขโทรศัพท์ 1213 ก็จะมีประชาชนโทรเข้ามาแจ้งหรือขอคำปรึกษาตลอดเวลา และแบ่งกซ์าคิดก็ประสานงานต่อกับสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง

ได้รับพระบรมโ ในหลวง รัชกาลที่ 9

คุณวรวงสรณ : ในฐานะที่ท่านเป็นอดีตนักเรียนทุนอานันท์มหิตลท่านได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากในหลวง รัชกาลที่ 9 ปัจจุบันท่านมาดูแลรับผิดชอบเศรษฐกิจการเงินของประเทศ และท่านผู้ว่าการสนใจในหลายเรื่อง เช่น การให้ออกาสและฟื้นฟูธรรมชาติ การทำงานในลักษณะปิดทองหลังพระ ท่านยังสนใจเรื่องธรรมะและศาสนา ท่านนำทั้งหมดรวมถึงพระบรมราโชวาท คำสอนของในหลวง มาประยุกต์ปฏิบัติในการทำงานอย่างไร

ผู้ว่าการวิธโ : ต้องเรียนว่า คนไทยเราโชคดีมาก ที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ซึ่งไม่ใช่เพียงพระราชทานหลักคิด หลักการดำรงชีวิต และหลักการทำงานที่สำคัญให้เราได้รับรู้เท่านั้น แต่ทรงดำรงพระชนม์ชีพเป็นต้นแบบตลอด 70 ปีแห่งการครองราชย์ พระองค์ท่านทรงงานหนัก ทรงงานอย่างเป็นระบบ ทรงเป็นนักคิดที่คิดลึกคิดรอบในทุกอย่างที่ท่านทำ และทรงคิดเพื่อส่วนรวมตลอดเวลา อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก พระองค์ท่านทรงทำให้เกิดผลจริง

มีบางมิติที่เราอาจจะไม่ค่อยให้ความสำคัญ เพราะระดับความรู้ความเข้าใจของเรา อาจจะห่างไกลจากระดับของพระองค์ท่านมาก แต่ถ้าศึกษาพระราชดำรัสหลายเรื่อง จะพบว่า พระองค์ท่านทรงศึกษาเรื่อง

พุทธศาสนาไว้ลึกซึ้งมาก พระราชดำรัสหลายเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ จึงอธิบายได้ว่า ทำไมพระองค์ท่านถึงทรงงานเพื่อส่วนรวมได้ตลอดเวลา ถ้าไปดูพระบรมราโชวาทเรื่องการเป็นคนดี การไม่เบียดเบียนคนอื่น ถ้าเราคิดแบบคนทั่วไป ก็อาจจะคิดเพียงแค่ปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ทำผิดศีล แต่พระองค์ท่านจะเริ่มจากหลักเมตตา จึงเป็นรากฐานที่จะไม่เบียดเบียนคนอื่นอย่างต่อเนื่องถาวร ต้องเริ่มจากจิตใจของเรา ไม่ใช่เพียงแค่ทำให้ถูกต้องตามกฎหมายกฎเกณฑ์

หรือแม้กระทั่งหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เราเข้าใจผิดกันมาก เราคิดว่าเป็นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีพอกิน มีแค่ไหนก็ใช้แค่นั้นอย่าไปแข่งขันกับโลก หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระองค์ท่านพูดเรื่องความพอประมาณ ความสมเหตุสมผล การสร้างภูมิคุ้มกันบนฐานของความรู้และคุณธรรม เป็นความพอเพียงที่ต้องเริ่มที่ใจ เพราะฉะนั้น หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการทำใจของเราให้พอเพียง เราจะรู้จักพอประมาณ สมเหตุสมผล ไม่เบียดเบียนตัวเองและคนอื่น ในขณะเดียวกันก็คิดไกลถึงอนาคตตัวเอง ด้วยการสร้างภูมิคุ้มกันครบถ้วน ถ้าเราศึกษาอย่างจริงจังจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ทั้งกับหลักการใช้ชีวิตและหลักการทำงานของทุกคน

วรวงสรณ ธาราภูมิ

คุณวรวงสรณ ธาราภูมิ ไลดเล่นในวงการตลาดทุนไทยเป็นเวลาร่วม 30 ปี เธอเป็น “หญิงแกร่ง” ที่ได้รับการยกย่องให้เป็น “เสาหลักตลาดทุน” เพราะเธอมีส่วนทำให้ประชาชนธรรมดาสามารถเข้าถึง และได้ใช้ประโยชน์จากตลาดทุนเพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับตัวเองและครอบครัวด้วยความเชื่อว่า เมื่อทุกครัวเรือนมีความมั่นคงทาง

การเงิน สังคมไทยและประเทศชาติก็จะเข้มแข็งตามไปด้วย

คุณวรวงสรณมีบทบาทอย่างสูงในการยกระดับบรรทัดฐานของวงการตลาดทุน ด้วยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และมีธรรมาภิบาล (ESG) ผ่านกองทุนรวมคนไทยใจดี (BKIND) ซึ่งเป็นกองทุนแรกในโลกที่เน้นลงทุนเพื่อสังคม

นอกจากนั้น ยังมีอีกหลายโครงการที่คุณวรวงสรณผลักดันมาอย่างต่อเนื่อง และหลายโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ อาทิ กองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (Mandatory Provident Fund) การจัดตั้งทะเบียนกลาง (Central Registrar) บริการด้านกองทุน (Fund Service) แบบรวมศูนย์ และการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy)

ชมการสัมภาษณ์ในรูปแบบวิดีโอ
ได้ทางแอปพลิเคชัน BOT MAGAZINE

The New Challenges

การบริหารงานท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและไม่แน่นอน แนวคิดที่จะรับมือและเดินหน้า
สู่ออนาคตอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต่อการขับเคลื่อนทุกองค์กรสู่ความสำเร็จในระยะยาว

BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับนี้ ได้รับเกียรติจากผู้ช่วยผู้ว่าการคนใหม่ของแต่ละสายงาน ได้แก่
คุณจันทวรรณ สุจริตกุล ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายยุทธศาสตร์และความสัมพันธ์องค์กร **คุณสมบุรณ์ จิตเป็นรม**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน **คุณวชิรา อารมย์ดี** ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน
คุณพฤทธิพงศ์ ศรีมาจันทร์ ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร และ **คุณสิริธิดา พนมวัน ณ อยุธยา** ผู้ช่วย
ผู้ว่าการ สายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน ทั้ง 5 ท่านจะมาร่วมแสดงวิสัยทัศน์ และ
มุมมองภายใต้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบรวมถึงทิศทางการดำเนินงานบนความท้าทายบทใหม่ของแต่ละท่าน

“การทำงานในยุคใหม่ของ
Volatility, Uncertainty,
Complexity and Ambiguity
ทำให้เราต้องพร้อมรับการ
เปลี่ยนแปลง และปรับกระบวนการ
ในการทำงานให้สอดคล้องกับ
ภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไปตลอดเวลา”

คุณจันทวรรณ สุจริตกุล

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายยุทธศาสตร์และความสัมพันธ์องค์กร

จากสายตลาดการเงิน สู่บทบาทใหม่ในสายยุทธศาสตร์
และความสัมพันธ์องค์กร

สายยุทธศาสตร์และความสัมพันธ์องค์กร (สยส.) เป็นสายงานใหม่ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จัดตั้งขึ้น โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา โดยเป็นการรวมงานด้านต่างประเทศ งานสื่อสาร และงานกลยุทธ์องค์กร เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้พนักงานกับการสื่อสาร การสร้างความเข้าใจในงานของ ธปท. ทั้งต่อสาธารณชนในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและนอกองค์กร

ความท้าทายในสายงานใหม่

ในฐานะหัวหน้าสายงานคนแรก ยอมรับว่าการบุกเบิกงานใหม่มีความท้าทายไม่น้อยเลย แต่ก็เชื่อมั่นว่าจะได้รับการสนับสนุนจากทั้งพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ และผู้บังคับบัญชา นอกจากนี้ เรื่องการสื่อสาร ก็เป็นสิ่งที่ธนาคารกลางในหลาย ๆ ประเทศมองว่าเป็นงานที่ต้องใช้เวลาของผู้บริหารไม่น้อยไปกว่าเวลาที่ใช้ในการตัดสินใจนโยบาย โดยเฉพาะในระยะหลังที่เศรษฐกิจโลกประสบภาวะวิกฤติที่รุนแรงที่สุดในรอบหลายทศวรรษ และธนาคารกลางจำเป็นต้องมีบทบาทในการประคับประคองเศรษฐกิจขนานใหญ่อย่างไม่เคยเห็นมาก่อนในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจยุคใหม่ การสื่อสารจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพื่อให้สาธารณชนเข้าใจในบทบาทของธนาคารกลางในการรับมือปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันก็ต้องหมั่นสื่อสารเพื่อปรับความคาดหวังของสาธารณชนในนโยบาย และเครื่องมือที่ธนาคารกลางมี รวมถึงผลสัมฤทธิ์ต่อปัญหาระยะยาวของประเทศที่ต้องอาศัยนโยบายเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ เช่น การคลัง การปฏิรูป และการปรับโครงสร้างในแต่ละด้านของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ที่สามารถจะพุ่งเป้าไปที่ปัญหาและแก้ไขได้ตรงจุดกว่า หรือที่เรียกกันว่านโยบายทางด้านอุปทาน เช่น การปรับโครงสร้างภาคการผลิต การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของแรงงาน ฯลฯ ซึ่งจะสร้างความเข้มแข็งความยั่งยืน และภูมิคุ้มกันให้เศรษฐกิจได้ในระยะยาว

สำหรับงานด้านต่างประเทศ เป็นงานที่ประเทศไทยอาจจะมีส่วนในการชี้แนะ หรือปรับมุมมองของต่างประเทศได้ในหลาย ๆ เรื่องที่เราอยากผลักดัน ในอดีตงานด้านต่างประเทศของ ธปท. อาจจะเป็นเรื่องการติดตามภาวะเศรษฐกิจโลก การทำหน้าที่ของ ธปท. ในฐานะผู้แทนของประเทศไทยในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) หรือการบริหารความสัมพันธ์กับองค์กรระหว่างประเทศ เมื่อความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องกู้ยืมจากต่างประเทศในอนาคต

แต่ในวันนี้ที่ฐานะด้านต่างประเทศของไทยเข้มแข็งขึ้นมาก งานด้านต่างประเทศของ ธปท. จึงมาถึงจุดที่น่าจะปรับบทบาทมาเป็นผู้นำทางความคิด (Opinion Leader) เพื่อให้ต่างชาติเข้าใจในวิถีของไทยและเอเชียมากขึ้น หรือแม้กระทั่งการทำให้ต่างชาติเกรงใจเราบ้าง หากจะต้องดำเนินการอะไรที่เกี่ยวข้องกับเรา ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเดือนกันยายน 2549 ที่เรามีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ในช่วงเดียวกันนั้น ในเดือนธันวาคม 2549 ก็มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศฟิลิปปิน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มเดียวกับเราใน IMF หรือกลุ่ม South East Asian (SEA) Voting Group ที่ IMF ในขณะนั้น ตัวเองเพิ่งเข้าไปรับตำแหน่ง Alternate Executive Director ใน SEA Voting Group พอได้เห็นความแตกต่างอย่างมากในนโยบายของประเศมหาอำนาจที่ปฏิบัติต่อเรากับการปฏิบัติต่อเพื่อนในกลุ่มเดียวกับเรา ซึ่งขณะนั้นก็ประสบปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ต้องการความช่วยเหลือจากนานาชาติด้วย จึงเห็นว่าการดำรงรักษาสถานภาพของประเทศไทยในสายตาต่างประเทศ เพื่อให้

“เรื่องการสื่อสาร ก็เป็นสิ่งที
ธนาคารกลางในหลาย ๆ ประเทศ
มองว่าเป็นงานที่ต้องใช้เวลาของ
ผู้บริหารไม่น้อยไปกว่าเวลาที่ใช้
ในการตัดสินใจนโยบาย โดยเฉพาะ
ในระยะหลังที่เศรษฐกิจโลกประสบ
ภาวะวิกฤติที่รุนแรงที่สุด
ในรอบหลายทศวรรษ”

เขาเคารพ ให้เกียรติ และเกรงใจเราบ้าง ก็ช่วยให้การทำงานของเรามีกำลังใจลงไปเยอะ และในวันนี้ที่ประเทศไทยมาถึงจุดที่จะยกระดับความสัมพันธ์กับต่างประเทศและประเทศเพื่อนบ้านของเรา ก็คงทำให้งานด้านต่างประเทศมีความสุขและท้าทายมากขึ้นอีกระดับหนึ่ง จากในอดีตที่เราเคยต้องเป็นฝ่ายตั้งรับ มาเป็นฝ่ายรุกบ้าง ในการผลักดันเรื่องความเชื่อมโยงต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ต่อเอกชนและผู้ประกอบการของทั้งสองฝ่าย ในขณะเดียวกันก็ช่วยให้เกิดความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการเงินกับประเทศเพื่อนบ้านของเรา ที่จะสร้างพลังต่อรองให้กับกลุ่มของเรา ยิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป

สำหรับงานด้านยุทธศาสตร์องค์กร (กยอ.) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผลักดันและติดตามการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ของ ธปท. (พ.ศ. 2560 - 2562) ก็จะเปรียบเสมือนผู้ที่ถือเข็มทิศให้กับการทำงานของ ธปท. ในระยะ 3 ปีข้างหน้า คอยแจ้งเตือน และเสนอแนะการปรับปรุง ปรับเปลี่ยน หากจำเป็น รวมทั้งสร้างวัฒนธรรมของการทบทวน การซักถาม การสอบถามความคิดของพนักงาน อีกด้านที่ กยอ. ได้รับมอบหมายคือ เมื่อเราเข้าโครงการ Regulatory Guillotine หรือโครงการปรับปรุงกฎระเบียบของเราให้เอื้อต่อการทำธุรกิจมากขึ้น (Ease of Doing Business) ซึ่งจะต้องมีการทบทวน ประเมินผลกระทบและความจำเป็นในการดำรงกฎเกณฑ์ของเราอย่างสม่ำเสมอ กยอ. ก็จะเป็นกำลังสำคัญในกระบวนการนี้ ซึ่งสอดคล้องกับการทำงานในยุคใหม่ของ VUCA (Volatility, Uncertainty, Complexity and Ambiguity) ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้เราต้องพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และปรับกระบวนการทัศนในการทำงานให้สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไปตลอดเวลา

คุณสมบุรณ์ จิตเป็นรม ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน

ทีมสายนโยบายสถาบันการเงิน

ผมมองว่า เป็นโอกาสที่จะทำงานในลักษณะองค์รวมมากขึ้นกว่าเดิม คือ มองว่าเมื่อฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงินกำหนดนโยบายออกไป ก็จะมีผลต่อการปฏิบัติต่อสถาบันการเงินในแง่การกำกับของฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน และการจะขับเคลื่อนให้ระบบสถาบันการเงินมีทิศทางในการปรับเปลี่ยนตัวเองอย่างไร เป็นหน้าที่ของฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน ซึ่งการดูแลในลักษณะต้นน้ำไปถึงปลายน้ำได้ จะช่วยผลักดันนโยบายต่าง ๆ ให้มี Outcome ทั้งในระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาวที่ชัดเจน

การจะมองและผลักดันงานข้างต้นต้องอาศัย Team Work ที่ More Integrated ก็คิดว่าจะพยายามทำงานในลักษณะ One Team คือ “ทีมสายนโยบายสถาบันการเงิน” (ทีม สนส.) อยากจะพยายามทำให้้อง ๆ มีหน้าที่งานที่กว้างและหลากหลายมากขึ้น

“หัวใจสำคัญคือ ทีมงานเราต้องพร้อม ต้องทำความเข้าใจเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นว่า มันคืออะไร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของ Banking Business Model อย่างไร มีผลทำให้เกิดความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างไร”

เทคโนโลยีและการปรับเปลี่ยน ในระบบสถาบันการเงิน

พัฒนาการของเทคโนโลยีในช่วงนี้เป็นไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้แล้ว หลังจากวิกฤติทางการเงินตั้งแต่ ค.ศ. 2008 ระบบการกำกับดูแลสถาบันการเงินก็เปลี่ยนแปลงไปมากด้วย เมื่อผนวก 2 ปัจจัยหลักเข้าด้วยกันแล้ว ผลกระทบต่อสถาบันการเงินจึงค่อนข้างแรงมาก สถาบันการเงินจึงต้องปรับรูปแบบการทำธุรกิจอย่างมากและอย่างรวดเร็ว เมื่อมองย้อนกลับไปที่ผู้กำกับดูแลก็ต้องปรับตัวให้ทันเช่นกัน กลไกและแนวคิดด้านนโยบายการกำกับดูแลจึงต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม หัวใจสำคัญคือ ทีมงานเราต้องพร้อม ต้องทำความเข้าใจเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นว่ามันคืออะไร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของ Banking Business Model อย่างไร มีผลทำให้เกิดความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างไร และตั้งคำถามตลอดเวลาด้วยว่า เราจะช่วยให้สถาบันการเงินจัดการดูแลความเสี่ยงอย่างเหมาะสมได้อย่างไร โดยไม่ปิดกั้นวิวัฒนาการที่จะเกิดขึ้นต่อ ๆ ไป อันนี้แหละคือความท้าทายและเป็นโจทย์สำคัญ

ผมเชื่อมั่นว่า แผนยุทธศาสตร์ 3 ปีที่ ธปท. จัดทำอย่างละเอียดนี้ จะช่วยให้ทิศทางที่ชัดเจนและตอบโจทย์เราได้ ที่เหลือคือการ Execute ให้ได้ผลอย่างที่ตั้งเป้าไว้ ผมจึงจะ Focus ที่ทีมงาน (People) และขบวนการ (Process)

น้อง ๆ ใน สนส. นี้ค่อนข้างเป็นเด็กรุ่นใหม่ จุดแข็งของคนรุ่นใหม่คือ พร้อมที่จะรับสิ่งใหม่ ๆ ไม่ยึดติดกับแนวคิดแบบเดิม ๆ ซึ่งก็เหมาะกับโลกใหม่ของระบบสถาบันการเงินภายใต้เทคโนโลยีใหม่ ก็คงต้องหมั่นเติมเต็มในเรื่องมุมมองและแนวคิด ซึ่งหากขบวนการทำงานที่คาดหวังจะเป็นลักษณะคล้าย ๆ Project Work รวมคนเพื่อระดมความคิด (จากคนนอกสายด้วย) ก็จะช่วยให้งานไปได้ดีพร้อมตอบโจทย์ความท้าทายได้

คุณวชิรา อารมย์ดี ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

บทบาทที่เปลี่ยนไปและเป้าหมายในสายตลาดการเงิน

สายตลาดการเงินเป็นสายงานที่มีหน้างานค่อนข้างกว้าง ครอบคลุมตั้งแต่งาน Operations ของธนาคารกลาง เช่น การดูแลอัตราแลกเปลี่ยน การบริหารเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงิน ไปจนถึงการพัฒนาตลาดการเงิน การดูแลนโยบายการกำกับแลกเปลี่ยนเงิน และการบริหารเงินสำรอง ทำให้ภารกิจงานค่อนข้างมีความหลากหลายและเกี่ยวข้องทั้งทางด้านสินทรัพย์และหนี้สินในงบดุลของ ธปท. โดยมีบทบาททั้งการเป็น Central Banker, Regulator, Developer และ Investor ดังนั้น การทำงานในฐานะผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน จำเป็นต้องผสมผสานความแตกต่างของแต่ละบทบาทให้ได้อย่างลงตัว เพื่อให้ตลาดการเงิน Function ได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เชื้อต่อการส่งผ่านนโยบายการเงิน และสนับสนุนการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพของเศรษฐกิจไทย

ความท้าทาย และการเตรียมพร้อม

อย่างที่เล่าไปข้างต้นว่า สายตลาดการเงินเป็นสายงานที่มีหน้างานค่อนข้างกว้าง ทำให้แต่ละฝ่ายงานมีความท้าทายในงานที่แตกต่างกัน เช่น งานด้านตลาดการเงินจะเผชิญกับความท้าทายจากภาวะตลาดแบบ VUCA ที่ทำให้ตลาดการเงินปัจจุบันมีความผันผวนและความไม่แน่นอนสูง กอปรกับแต่ละหน่วยทางการเงินมีความเชื่อมโยงที่ซับซ้อนมากขึ้น ทำให้เราต้องปรับแนวทางการทำงานให้สามารถมองไปได้ไกลและ

“การปรับกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจะเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานในแต่ละฝ่ายเดินไปในทิศทางที่สอดคล้องและเสริมรับต่อกัน”

ปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ได้ตลอดเวลา เพื่อสามารถดูแลให้ตลาดมีเสถียรภาพ ซึ่งตรงนี้งานด้านการพัฒนาตลาดการเงินจะเข้ามาช่วยเสริมได้ คือ การพัฒนาตลาดการเงินให้มีความลึกและกว้างมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ตลาดการเงินไทย Resilient และสามารถรองรับกับ Shock ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

ขณะที่งานด้านการกำหนดนโยบายการกำกับและการแลกเปลี่ยนเงินจะมีความท้าทายในเรื่อง Timing ของการเปิดเสรีทางการเงิน (Financial Liberalization) และการลดกฎเกณฑ์ด้านการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (Regulatory Guillotine) เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยเฉพาะจากเรื่อง Financial Technology

สำหรับงานด้านการบริหารเงินสำรองฯ สิ่งสำคัญคือการสร้าง Strategic Thinking ในระยะยาว ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจ รู้ลึก รู้จริงในภาพกว้างของการลงทุน ทั้งด้านผลตอบแทนและความเสี่ยง ความท้าทายจึงอยู่ที่การพัฒนาขีดความสามารถการมองภาพแนวโน้มการลงทุนในระยะยาว รวมถึงการสื่อสารในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ Risk Landscape ของการบริหารเงินสำรองฯ

นอกจากความท้าทายในงานแต่ละด้านแล้ว งานโดยรวมของสายตลาดการเงินกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ไม่ว่าจะเป็นผลจาก Regulatory Reform และ Financial Technology ต่างๆ ที่จะทำให้ Dynamic ของตลาดการเงินในอนาคตเปลี่ยนแปลงไปได้มาก การติดตามและศึกษาการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้านเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เราสามารถตอบสนองได้อย่างรวดเร็วและทันกับสถานการณ์

ประการสุดท้าย อาจต้องมีปรับแนวทางการทำงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น เพื่อรองรับเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ๆ เช่น การทำงานเป็นกลุ่มย่อยข้ามฝ่ายงาน (Squad) ก็จะช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพการในงานแบบ Issue-based ได้ รวมถึงยังช่วยให้น้อง ๆ มีมุมมองการทำงานที่กว้างขึ้นและสามารถเข้าใจบทบาทที่หลากหลายของแต่ละฝ่ายงานได้ดียิ่งขึ้น ช่วยให้การดำเนินการในแต่ละฝ่ายเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องและเสริมรับต่อกัน ภายใต้เป้าหมายเดียวกันคือ ให้ตลาดการเงินมีเสถียรภาพและสามารถทำหน้าที่สนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจผสมกับเป้าประสงค์ของสายตลาดการเงิน และ ธปท.

คุณพฤทธิพงศ์ ศรีมาจันทร์ ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร

บทบาทการช่วยงานบริหาร

ก่อนอื่นผมขอัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งได้พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อ พ.ศ. 2533 ที่ว่า

“ต่างคนต่างมีหน้าที่ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทำเฉพาะหน้าที่นั้น เพราะว่าถ้าคนใดทำหน้าที่เฉพาะของตัวโดยไม่มองไม่แลคนอื่น งานก็ดำเนินไปไม่ได้ เพราะเหตุว่างานทุกงานจะต้องพาดพิงกันจะต้องเกี่ยวโยงกัน ฉะนั้น แต่ละคนจะต้องมีความรู้ถึงงานของผู้อื่นแล้วช่วยกันทำ”

ถ้าจะกล่าวถึงงานในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหารนั้น หน้าที่งานย่อมกว้างกว่างานเดิมในตำแหน่งผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกฎหมาย ซึ่งเป็นงานที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำฝ่ายงานต่าง ๆ ของ สปท. ในด้านข้อกฎหมาย เพื่อให้งานสามารถดำเนินไปโดยไม่มีความเสี่ยง หรือมีความเสี่ยงน้อยที่สุด การทำหน้าที่ในส่วนนี้ต้องคำนึงถึงการให้คำแนะนำ เพื่อให้งานนโยบายของ สปท. สามารถเดินไปได้อย่างไม่ติดขัด และสิ่งไหนเป็นความเสี่ยง ก็ต้องชี้ประเด็น พร้อมหาทางออกให้ เว้นแต่เรื่องไหนหาทางเต็มที่แล้ว แต่ไม่มีช่องทาง ก็ต้องอธิบายให้เขาเข้าใจว่าได้พยายามหาช่องทางแล้ว แต่คงจะเดินตามแนวทางนี้ไม่ได้

การทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหารนั้น บทบาทจะแตกต่างออกไป จะมีบทบาทในฐานะเป็นผู้ “ช่วยงานบริหาร” ซึ่งเป็นกิจการภายใน สปท. ไม่ว่าจะเป็นด้านอาคารสถานที่ งานดูแลความปลอดภัย รวมทั้งงานด้านกฎหมายที่จะออกมาเป็นกรใช้กฎหมายเชิงนโยบาย อีกบทบาทหนึ่งก็คือ การทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการ สปท. ดังนั้น การกิจที่รับผิดชอบของสายงานช่วยงานบริหารถ้าจะมองในองค์รวมก็คือการทำให้ สปท. สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น เสนอแนะข้อกฎหมายอย่างเหมาะสม มีอาคารสถานที่ทำงานที่เหมาะสม และมีการดูแลรักษาความปลอดภัยในระดับมาตรฐานสากล

“ภารกิจที่รับผิดชอบ ของสายช่วยงานบริหาร
ถ้าจะมองในองค์รวมก็คือการทำให้ สปท.
สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น”

ความท้าทายในสายงานที่หลากหลาย

จากภารกิจข้างต้น มองไปข้างหน้าใน พ.ศ. 2560 ประการแรกก็ต้องนำแผนยุทธศาสตร์ สปท. (พ.ศ. 2560 - 2562) มาเป็นที่ตั้ง สายงานไหน ฝ่ายงานใด มีภารกิจจะต้องทำอะไร ก็ต้องพร้อมสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ ด้านกฎหมายให้เขาทำงานได้ อย่างคล่องตัวและทันการณ์ ขณะเดียวกันก็ต้องดูแลให้งานความปลอดภัยของ สปท. ให้อยู่ในระดับที่พนักงานไว้วางใจ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความปลอดภัย (ปรก.) รวมทั้งพนักงานจ้าง ปรก. ของเรา ถ้าได้มีโมติจิตรในการให้บริการแล้ว ผู้รับบริการก็จะรู้สึกดี รู้สึกอบอุ่น เชื่อว่าจะส่งผลกลับมาให้เรา ปรก. มีกำลังใจทำงานยิ่งขึ้นไปอีก การจะทำการสิ่งที่กล่าวมาให้ได้นั้นก็จะนำมาสู่ความท้าทายประการที่สอง นั่นคือนักวิชาการในสายช่วยงานบริหารเองที่ จะต้องมีความรู้หลัก 5 ข้อ ได้แก่ ความรู้หลักการ รู้ลึกคิดไกล เปิดใจ คล่องตัวทันการณ์ มุ่งผลสำเร็จ ถ้าเราปรับพฤติกรรมทั้งทำให้ตรงกับบริบทของงานที่เรารับผิดชอบ เหมือนกันทั้งองค์กร แม้งานจะยากแค่ไหน ทำหายแค่ไหน ก็อยู่ในวิสัยที่เราจะทำให้สำเร็จโดยไม่ยาก

ด้วยลักษณะงานของสายช่วยงานบริหารมีความคล้ายคลึงกับงานสำนักงานภาค สภาพหน้างานของสำนักงานภาคที่เหมือนการย่อยส่วน สปท. สำนักงานใหญ่ลงไปเป็นองค์งานหนึ่งในภูมิภาค ในการบริหารงานของสำนักงานภาค งานที่ต้องตัดสินใจ แทบทุกอย่างจะทำโดยผู้อำนวยการอาวุโส ซึ่งจะเป็นผู้รับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นงานบริหารงานธุรการ อาคารสถานที่ งานเศรษฐกิจภาค ควบคู่ไปกับงานเชิงภาคสนามเพื่อไปพบปะผู้ประกอบการ รวมถึงงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งต้องประสานงานใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่บ้านเมืองและเจ้าหน้าที่ ปรก. ของเรา

ประสบการณ์จากการทำงานที่สำนักงานภาคได้ช่วยได้มาก แต่ที่สำนักงานใหญ่ ขนาดองค์กรและจำนวนพนักงานมีความแตกต่างกัน นับเป็นความท้าทายเพราะต้องบริหารจัดการกับความต้องการในหลายมิติ และแต่ละมิติก็มีความต้องการที่แตกต่างกันไป แต่สุดท้ายต้องดูประโยชน์ภาพรวมของ สปท. เป็นหลัก ซึ่งโดยปริยายก็จะส่งผลมาถึงประโยชน์ต่อพนักงานโดยรวมนั่นเอง

ท้ายสุดนี้ งานธุรการ งานความปลอดภัย และงานให้ความเห็นทางกฎหมาย ล้วนเป็นงานให้บริการทั้งสิ้น ดังนั้น การเปิดใจรับฟังข้อมูล รับฟังปัญหาเป็นเรื่องที่สำคัญ แล้วใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่พิจารณาให้เข้าใจงานของแต่ละฝ่าย แล้วตัดสินใจทำในสิ่งที่สมควรต่อไปภายในเวลาที่เหมาะสม ทั้งนี้ก็เพื่อให้งานขององค์กรที่ชื่อ “ธนาคารแห่งประเทศไทย” เดินไปได้ตามวิถีการทำงานดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้กล่าวไว้ตอนต้น

คุณสิริธิดา พนมวัน ณ อยุธยา ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายระบบการชำระเงิน และเทคโนโลยีทางการเงิน

ก้าวใหม่ในเทคโนโลยีทางการเงิน

ในช่วงที่ทำงานฝ่ายตรวจสอบสถาบันการเงิน บทบาทหน้าที่หลักตรงกับชื่อของฝ่ายงานเลย คือ ดูแลตรวจสอบให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งมีความมั่นคงเข้มแข็ง ซึ่งจะเชื่อมโยงให้ระบบการเงินมีเสถียรภาพด้วย นอกจากนั้นก็มีงานด้านการพัฒนาต่าง ๆ เช่น สนับสนุนให้ SMEs เข้าถึงแหล่งทุน เมื่อได้รับมอบหมายให้มาดูแลด้านระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงินหรือ FinTech หน่วยงานก็ขยายมากขึ้น มารับงานที่อยู่ระหว่างการวางรากฐานให้กับระบบการชำระเงินที่กำลังขยายตัวเร็ว และต้องพัฒนาให้ทันต่อการขยายตัว รวมทั้งการวางทิศทางในอนาคต ขณะที่ด้าน FinTech ก็มีพัฒนาการใหม่ ๆ ให้ต้องติดตามเรียนรู้ทุกวัน เป็นเรื่องที่มาเร็วและมาแรง เป็นการนำเทคโนโลยีมาช่วยให้ได้บริการทางการเงินที่สะดวก รวดเร็ว และ

“การนำเทคโนโลยีมาช่วยให้ได้บริการ
ทางการเงินที่สะดวก รวดเร็ว และมีต้นทุน
ที่ลดลง ก็ต้องมองให้ออกถึงประโยชน์และ
ความเสี่ยง หากมีประโยชน์มากกว่าก็ต้องหา
วิธีที่จะลดความเสี่ยงเพื่อให้ผู้บริโภคได้ใช้
อย่างปลอดภัย”

มีต้นทุนที่ลดลง ก็ต้องมองให้ออกถึงประโยชน์และความเสี่ยง หากมีประโยชน์มากกว่าก็ต้องหาวิธีที่จะลดความเสี่ยงเพื่อให้ผู้บริโภคได้ใช้อย่างปลอดภัย และต้องสนับสนุนให้เกิดผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ในระบบด้วย เป็นงานที่ทำหาย แต่ก็เชื่อมั่นในทีมงาน ตั้งแต่มาทำงานรู้สึกโลกหมุนเร็วขึ้น เวลาผ่านไปเร็วมากในแต่ละวัน

ความท้าทายของระบบการชำระเงิน

ความท้าทายที่เห็นได้ชัด ประการแรกคือ ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีที่เป็น Infrastructure สำคัญ ซึ่งผู้ให้บริการด้านนี้ส่วนใหญ่เป็นสถาบันการเงินที่ต้องมีการลงทุนด้านระบบและพัฒนาให้สามารถรองรับทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ประการที่สองคือ ความพร้อมด้านความปลอดภัย จะเห็นว่าที่ผ่านมามีข่าวเรื่องการโจมตีทาง Cyber อยู่เนือง ๆ ในหลาย ๆ ประเทศ ประเทศไทยก็ต้องเร่งยกระดับมาตรฐานระบบความปลอดภัยด้านนี้ด้วยเช่นกัน เป้าหมายหลักคือทำให้สามารถป้องกัน ตรวจจับ และแก้ไขได้เร็วที่สุด ประการสุดท้ายคือความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีและบริการด้านการเงินอย่างปลอดภัย (Financial Technology Literacy) ทั้งความรู้ของประชาชนที่เป็นผู้ใช้บริการ พนักงานสถาบันการเงินซึ่งเป็นผู้ให้บริการ รวมถึงผู้กำกับดูแลเอง ก็ต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ด้วย จะเห็นว่าหลาย ๆ เรื่องเกี่ยวข้องกับงานของหลายสายงานหรือหลายหน่วยงาน ทั้งในและนอก สปท. ความร่วมมือกันจึงเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้งานบรรลุเป้าหมาย

เรื่อง : สายกริพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร

คุณณัฐดิ พงศ์ศิริ ผู้ช่วยผู้จัดการ สายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย เล่าถึงมุมมองเกี่ยวกับการจ้างงานใน พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่กำลังเตรียมตัวสมัครงาน รวมถึงผู้ที่ทำงานในสายงานทรัพยากรบุคคลให้ก้าวทันเทรนด์ใหม่ของโลก

วอลแตร์ (Voltaire) นักปรัชญาชาวฝรั่งเศสเคยกล่าวไว้ว่า “ปัจจุบันนั้นตั้งครรภ์กับอนาคต (It is said that the present is pregnant with the future)” หลายปัจจัยที่เป็นผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงในอดีตจะส่งผลกระทบต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ถ้าพิจารณาจากปัจจัยแวดล้อมในปัจจุบัน การบริหารงาน HR ใน พ.ศ. 2560 ส่วนใหญ่คงไม่ต่างออกไปมากนัก เพียงแต่แง่มุมของบางปัญหาอาจเปลี่ยนไป และท้าทายมากขึ้น ทั้งนี้ประเด็นหลักที่ต้องให้ความสำคัญเพื่อกำหนดทิศทางการบริหารงาน HR ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปีหน้า ประกอบด้วยประเด็นที่เป็นพัฒนาการต่อเนื่อง คือ การยกระดับมาตรฐานและการกำหนดคุณวุฒิวิชาชีพในงาน HR และการนำระบบประกันสุขภาพมาใช้ในการบริหารสวัสดิการรักษายาบาล ส่วนประเด็นท้าทายที่จะเป็นทิศทางใหม่ในอนาคตอันใกล้ คือ การสรรหาบุคลากรที่เน้นประสบการณ์มากกว่าวุฒิการศึกษา การบริหารพนักงานมืออาชีพไร้สังกัด (Freelancer) การทดลองบริหารองค์กรแบบไร้ลำดับชั้น (Holacracy Organization) และการใช้ระบบ Automation ทำงานแทนมนุษย์

ทิศทางการบริหารงาน HR ปี 2560

1. การยกระดับมาตรฐานการบริหารงาน HR และการกำหนดคุณวุฒิวิชาชีพ

ผู้บริหารส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องดูแลคนซึ่งมีความหลากหลายและควบคุมได้ยาก การตัดสินใจมากกว่า 50% จึงเป็นไปโดยใช้สัญชาตญาณ (Intuition) ที่อิงจากประสบการณ์ที่ผ่านมา มากกว่าทำตามแนวทางที่กำหนด และบ่อยครั้งเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งอาจจะกลายเป็นประเด็นต่อไปในอนาคต เพื่อให้การบริหารงาน HR อยู่ภายใต้มาตรฐานเดียวกันและมีความเป็นสากล องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization - ISO) ได้ตั้งคณะกรรมการวิชาการด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อจัดทำมาตรฐาน ISO ในหมวด ISO/TC 260 : Human Resource Management โดยมี 25 ประเทศเข้าร่วม สำหรับประเทศไทย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ได้เข้าร่วมในกลุ่มประเทศสังเกตการณ์

มาตรฐาน ISO ที่กำลังยกร่างจะครอบคลุมงานการกำกับดูแลบุคลากร (Human Governance) การสรรหา (Recruitment) และการวางแผนอัตรากำลัง (Workforce Planning) ซึ่งจะช่วยให้องค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงาน HR ไม่ว่าจะเป็นภูมิหลัง หรืออยู่ในองค์กรขนาดใดก็ตาม สามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการบริหารงาน HR ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ซึ่งมีหน้าที่ให้การรับรองความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะทางด้านวิชาชีพ ได้ร่วมกับสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย จัดทำระดับสมรรถนะของบุคคลที่จะทำงาน HR ให้เป็นมาตรฐานสากล และได้เริ่มนำมาใช้ใน พ.ศ. 2559 โดยมีการสอบวัดความสามารถเพื่อรับรองมาตรฐานวิชาชีพ นักบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นลำดับขั้นตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เช่นเดียวกับทนายความ แพทย์ สถาปนิก และวิศวกร คุณวุฒิวิชาชีพถือเป็นอีกเกณฑ์มาตรฐานหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศไทยในอนาคต ช่วยให้องค์กรต่างๆ สามารถคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน มีความชำนาญในวิชาชีพ และพัฒนาไปตามเส้นทางอาชีพได้อย่างเหมาะสม พร้อมรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. แนวคิดการบริหารค่าใช้จ่ายสวัสดิการรักษายาบาลด้วยระบบประกันสุขภาพ

ที่ผ่านมา องค์กรขนาดใหญ่ทั้งในภาครัฐและเอกชนจะบริหารสวัสดิการรักษายาบาลเอง ภายใต้งบประมาณในแต่ละปี (Self-Insurance) พนักงานจะเบิกจ่ายจริงแต่ไม่เกิดเพดานอัตราที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายด้านรักษายาบาลมีแต่จะเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากค่ายาและอุปกรณ์ทางการแพทย์มีราคาสูงขึ้น ในส่วนของภาครัฐ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุยิ่งทำให้รัฐต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายหลังเกษียณของข้าราชการเพิ่มมากขึ้น เพื่อบริหารค่าใช้จ่ายส่วนนี้ให้มีประสิทธิภาพหลายองค์กรในภาคเอกชนมีแนวโน้มหันมาใช้วิธีทำประกันสุขภาพแบบกลุ่ม (Group Insurance) จากบริษัทประกัน ซึ่งสามารถช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมได้ และยังช่วยทำหน้าที่ดูแลงานเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลและตรวจสอบความถูกต้องควบคู่ไปด้วย (Third Party Administrator) ในส่วนของภาครัฐ กรมบัญชีกลางกำลังศึกษารูปแบบการบริหารประกันสุขภาพยาบาลข้าราชการจำนวน 60,000 ล้านบาทต่อปีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยดึงบริษัทประกันชีวิตและประกันภัยเข้ามาบริหารการเบิกจ่ายบฯ ส่วนนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ต้องไม่กระทบกับสิทธิและสวัสดิการเดิมที่ข้าราชการและครอบครัวเคยได้รับ รัฐบาลจะได้ไม่ต้องลงทุนวางระบบกำกับกับการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลเพิ่มเติม ตามกำหนดการสมาคมประกันวินาศภัยไทยจะนำเสนอรูปแบบในการบริหารจัดการงบประมาณรักษายาบาลต่อกรมบัญชีกลาง และอาจเริ่มดำเนินการได้ภายใน พ.ศ. 2560

3. การสรรหาบุคลากรที่เน้นประสบการณ์ทางวิชาชีพมากกว่าวุฒิการศึกษา

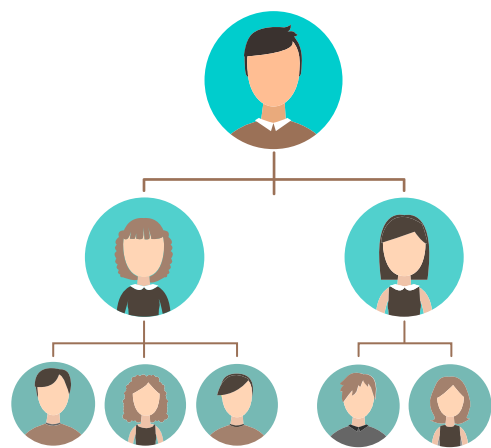
ในการสรรหาบุคลากรเข้าทำงาน HR มักจะให้ความสำคัญกับวุฒิการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ และการกำหนดคำตอบแทนหลายองค์กรก็อิงกับพื้นฐาน

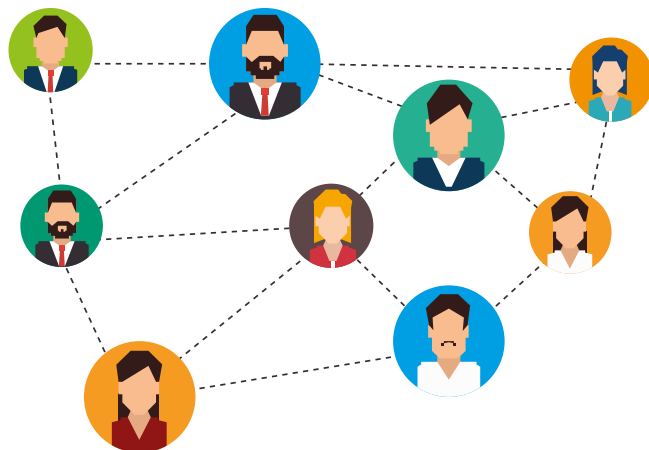
การศึกษา หรือยึดติดกับสถาบันที่สำเร็จการศึกษาของผู้สมัครงาน แต่ปัจจุบันการยอมรับเรื่องการศึกษาในระบบกับศักยภาพในการทำงานมีความเชื่อมโยงกันน้อยลง บริษัทชั้นนำหลายแห่งเริ่มให้ความสำคัญกับผู้สมัครงานที่มีผลงานและประสบการณ์มากกว่าวุฒิบัตร เพราะเป็นการพิสูจน์ถึงทักษะและความสามารถในด้านนั้นจริง ๆ เช่น บริษัท PricewaterhouseCoopers ได้ประกาศยกเลิกคุณสมบัติที่ใช้คัดเลือกผู้สมัครงานที่จะต้องมีการเรียนในระดับเกรด A ตามมาด้วย บริษัท Ernst & Young ได้เปลี่ยนแบบฟอร์มการสมัครงานใหม่ โดยตัดช่องการกรอกข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและคุณสมบัติต่าง ๆ ในเชิงวิชาการออกทั้งหมด และล่าสุดสำนักพิมพ์ Penguin Random House ได้ประกาศว่าผู้สมัครงานไม่ต้องจบปริญญาตรีก็สมัครงานได้ เช่นเดียวกับ Laszlo Bock ซึ่งเป็น Head of People Operations ของ Google ได้ให้ความเห็นในทำนองเดียวกันว่า ทุกวันนี้มีระบบการเรียนการสอนนอกสถานศึกษามากขึ้นเรื่อย ๆ และมีคนจำนวนมาที่สามารถเรียนรู้พร้อมกับพัฒนาทักษะของตนเองจนมีความสามารถ วุฒิการศึกษาจึงไม่ใช่ข้อจำกัดในการเข้าทำงานที่ Google แต่อย่างใด การสรรหาคนเข้าทำงานโดยให้ความสำคัญกับวุฒิการศึกษาน้อยลงนั้น ดูจะเป็นแนวโน้มที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น เพราะบริบททางสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบันไม่สามารถใช้ความรู้เพียงมิติใดมิติหนึ่ง แต่เกิดจากประสบการณ์และทักษะที่จะผสมผสานให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน

4. การบริหารพนักงานมืออาชีพไร้สังกัด (Freelancer)

การจ้างงานโดยทั่วไปจะอยู่ในแบบพนักงานประจำ (Employee) หรือพนักงานสัญญาจ้าง (Contractor) แม้ประเทศไทยยังมีสัดส่วนพนักงานประจำอยู่เกินครึ่ง แต่ผลวิจัยระบุว่า ตลาดของคนทำงานทั่วโลกมีพนักงานประจำเหลือไม่ถึง 25% องค์กรต่าง ๆ มีแนวโน้มจ้างงานแบบพนักงานสัญญาจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาชัดเจนมากขึ้น อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบการทำงานไปจากเดิม วันนี้เราสามารถทำงานหรือสื่อสารถึงกันที่ไหนก็ได้ เมื่อไรก็ได้ รวมทั้งคนรุ่นใหม่มีทัศนคติไม่ต้องการทำงานอยู่กับที่ใดที่หนึ่ง อยากเป็นมืออาชีพมี

Hierarchy

VS

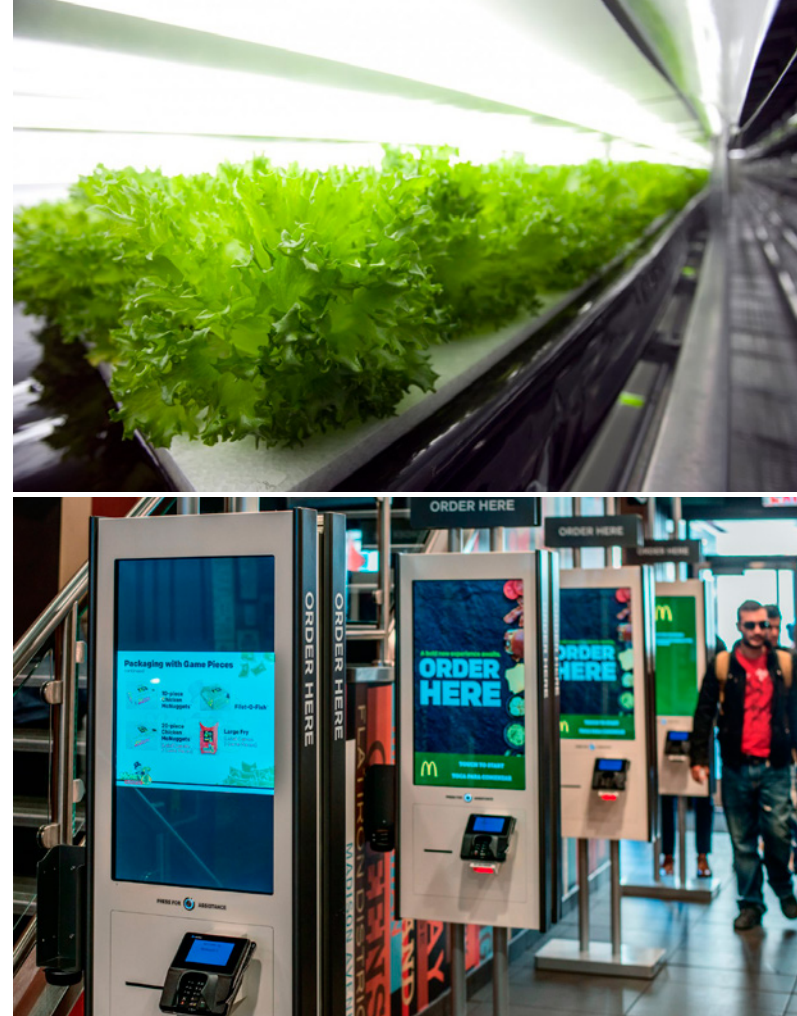
Holacracy

อิสระในการทำงานที่เรียกว่า “ฟรีแลนซ์เชอร์ (Freelancer)” ไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยงานหรือองค์กรใด ๆ สามารถจัดตารางเวลาการทำงานของตนเอง และอาจทำงานพร้อมกันหลายที่ก็ได้ ข้อดีคือไม่มีพันธะผูกพันในระยะยาว นายจ้างก็ไม่ต้องรับประกันผลตอบแทนเรื่องสวัสดิการ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนา หรือค่าเช่าสถานที่ทำงาน ปรากฏการณ์ฟรีแลนซ์กำลังส่งผลต่อตลาดแรงงานทั่วโลก การศึกษาของบริษัทวิจัย CloudPeeps พบว่าปัจจุบันมีฟรีแลนซ์เชอร์ประมาณ 53 ล้านคนในสหรัฐอเมริกา คาดว่าภายใน ค.ศ. 2020 “ฟรีแลนซ์เชอร์” จะกลายเป็นแรงงานกลุ่มสำคัญและมีสัดส่วนมากถึง 40% การบริหารพนักงานมืออาชีพที่ไร้สังกัด เป็นอะไรที่ท้าทาย ประเด็นเรื่องตำแหน่งงาน เส้นทางอาชีพ การพัฒนาทักษะ รวมทั้งการจัดหาสวัสดิการต่าง ๆ และสถานที่ทำงาน จะหมดความสำคัญ สิ่งที่ทำหายกว่าคือ แม้ว่าจะองค์กรจะมีความคล่องตัวมากขึ้นในการทดลองใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายในการสร้างการเติบโตให้ธุรกิจ แต่จะทำอย่างไรจึงจะสามารถดึงดูดศักยภาพของคนเหล่านี้ออกมาให้ได้มากที่สุด

5. การทดลองบริหารองค์กรแบบไร้ลำดับชั้น (Holacracy Organization)

การจัดโครงสร้างองค์กรมาถึงจุดที่สายการบังคับบัญชาแบบบนลงล่าง (Top-down) ไม่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้ทัน ขาดการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ผลการสำรวจของบริษัท Deloitte ในปีที่ผ่านมาพบว่า มีองค์กรเพียง 38% เท่านั้นที่คิดว่าโครงสร้างที่ใช้อยู่เหมาะสม ขณะเดียวกันการจัดโครงสร้างแบบการแบ่งทีมตามโครงการ (Project-based Organization) ก็ไม่ใช่คำตอบที่ดีที่สุดสำหรับองค์กรยุคใหม่เสมอไป Deloitte พบว่า 74% ของบริษัทที่ใช้ระบบดังกล่าวประสบปัญหาความซับซ้อน เข้าใจยาก และสร้างความสับสนให้พนักงาน แนวคิดใหม่ที่กำลังได้รับความสนใจ คือ

การบริหารองค์กรแบบไร้ลำดับชั้น (Holacracy Organization) ซึ่งถูกคิดโดย Brian Robertson เพื่อรองรับวิวัฒนาการของธุรกิจในปัจจุบันที่เข้าสู่ยุค Collaborative หรือ Sharing Economy หลักการพื้นฐานของ Holacracy คือการยกเลิกอำนาจและโครงสร้างบริหาร ให้ความสำคัญกับการกำหนดบทบาท (Roles) ที่ต้องทำหรือความรับผิดชอบให้ชัดเจน หลังจากนั้นผู้ที่รับผิดชอบก็ดำเนินงานไปโดยไม่ต้องมีหัวหน้ามาคอยควบคุม ความแตกต่างที่สำคัญจากการบริหารแบบเดิมคือ บทบาท (Roles) จะถูกกำหนดโดยงานเป็นหลัก (ไม่ใช่ตัวคน) อีกทั้งยังมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา และคนแต่ละคนก็สามารถทำงานได้หลายบทบาท นอกจากนี้ อำนาจในการตัดสินใจจะถูกกระจายไปยังทีม และผู้ที่ดำรงบทบาทต่าง ๆ การตัดสินใจจึงเกิดขึ้นในระดับปฏิบัติการ เป็นการบริหารงานด้วยตนเองไม่ใช่ตามสายการบังคับบัญชา ที่สำคัญคือ จะมีกฎและแนวทางในการทำงานที่เปิดเผย โปร่งใส และชัดเจน ซึ่งทุกคนต้องปฏิบัติตาม มีการใช้แอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์ช่วยประสานความร่วมมือในการทำงานลักษณะ Social Workflow ซึ่งสามารถเชื่อมต่อใช้งานได้กับทุกอุปกรณ์ (Any Device) ทำให้การทำงานแบบไร้ลำดับชั้นง่ายขึ้น ปัจจุบันเริ่มมีหลายองค์กรนำเอาแนวคิด Holacracy ไปใช้ ที่โด่งดังที่สุดคือ บริษัท Zappos ที่ขายรองเท้าทางออนไลน์มีพนักงาน 1,500 คน ได้จัดโครงสร้างองค์กรแบบไร้ลำดับชั้น ไม่มีการแบ่งฝ่ายความรับผิดชอบ พนักงานทุกคนมีลำดับชั้นเท่ากัน ทำให้สามารถจ้าง Freelancer ที่เชื่อมั่นในทักษะเฉพาะด้านที่ตนเองถนัด ต้องการแสดงความคิดและสร้างผลงานเต็มที่ เข้ามาทำงานแบบไม่ต้องการตำแหน่ง และไม่ยึดตัวเองเข้ากับโครงสร้างองค์กรและสามารถได้รับผลตอบแทนมากกว่าการเป็นพนักงานประจำในองค์กรที่มีโครงสร้างแบบลำดับชั้น แนวโน้มในอนาคตคงจะมีการทดลองรูปแบบโครงสร้างองค์กรไร้ลำดับชั้นกันมากขึ้น

ภาพจาก businessinsider.com

6. การใช้ระบบ Automation ทำงานแทนมนุษย์

Lloyds Banking Group ได้ประกาศเลิกจ้างพนักงานราว 3,000 ตำแหน่ง และปิด 200 สาขา เนื่องจากปรับไปสู่ระบบ Digital Banking เต็มรูปแบบ ร้านแมคโดนัลด์แห่งหนึ่งในออสเตรเลียเริ่มใช้หุ่นยนต์ทำหน้าที่รับออเดอร์และเป็นแคชเชียร์แทนพนักงาน โรงแรมหลายแห่งนำระบบ Automation มาใช้เช็คอินในล็อบบี้บนโทรศัพท์มือถือเดียวกันกับที่แขกนั่ง ทำให้สามารถลดจำนวนพนักงานต้อนรับลงได้ บริษัท BMW ในอังกฤษทดลองใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence หรือ AI) ทำหน้าที่แทนมนุษย์ในการตอบคำถามของลูกค้าที่โทรเข้ามาสอบถามเกี่ยวกับรถไฟฟ้ารุ่นใหม่ ระบบนี้สามารถทำงานได้ต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง และตอบได้กับลูกค้าได้ในเวลาเดียวกันเป็นพัน ๆ คน จะเห็นได้ว่า แนวโน้มการใช้หุ่นยนต์ระบบ AI เข้ามาทำงานแทนมนุษย์นับวันจะเพิ่มมากขึ้น เนื่องด้วยปัจจัยค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้น และหาคนทำงานยาก ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ทั้งคุณภาพและปริมาณของผลงานให้ดีขึ้นแล้ว ยังช่วยเพิ่มความแม่นยำ ตลอดจนความยืดหยุ่นในการเพิ่มหรือลดกำลังการผลิตได้ง่าย Boston Consulting Group ได้คาดการณ์ว่าภายใน ค.ศ. 2025 หุ่นยนต์ระบบ AI จะเข้ามาแทนที่ 1 ใน 4 ของงานที่มนุษย์ทำในปัจจุบัน

เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทช่วยให้การรับรู้ของคนเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ ได้มากขึ้น ในอนาคต HR จะไม่ได้ทำหน้าที่แค่สนับสนุนการจัดการทรัพยากร (คน) ให้มีประสิทธิภาพ แต่จะต้องทำหน้าที่บริหารการใช้สติปัญญาของบุคลากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ดังนั้น HR จะต้องบริหารจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลเป็น สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมได้อย่างรวดเร็ว โดยการพัฒนาให้มี Discovery Skill มากกว่า Delivery Skill ซึ่งจะช่วยสร้างความแตกต่าง ทำให้ทั้งบุคลากรและองค์กรสามารถอยู่รอด อยู่ต่อไป และอยู่ต่อเนื่อง ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันรุนแรงมากขึ้น

BOT Museum for the New Future

ศูนย์การเรียนรู้...ใหม่ใหม่ของ ธปท.

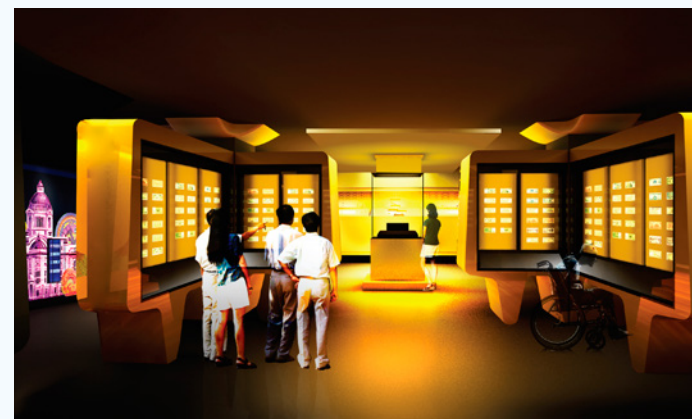
BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับที่แล้วได้เล่าเรื่องราวที่จะมาเป็นศูนย์การเรียนรู้ป้วยปัญญาภิรมย์ โดยเฉพาะในส่วนของพิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่สะท้อนแนวคิดในการออกแบบ การจัดทำนิทรรศการการวบรวมเรื่องราวภายในอาคารโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งแรกของประเทศไทย หอ Orientation และนิทรรศการประวัติศาสตร์และการดำเนินงานของ ธปท. ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจภายในพิพิธภัณฑ์ยังไม่หมดเพียงเท่านี้ ยังมีอีก 2 นิทรรศการที่น่าสนใจไม่แพ้กัน ณ ที่แห่งนี้

นิทรรศการโรงพิมพ์ธนบัตร

ที่ชั้น 2 ถัดจากห้อง Orientation ไปทางริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ผู้เยี่ยมชมจะพบกับนิทรรศการโรงพิมพ์ธนบัตร ที่นำเสนอความเป็นมา แนวคิด และการดำเนินงานของโรงพิมพ์ธนบัตร ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเล่าเรื่องผ่านการจัดแสดงเครื่องพิมพ์ธนบัตร 3 เครื่อง คือ เครื่องพิมพ์สีพื้น เครื่องพิมพ์เส้นนูน และเครื่องพิมพ์เลขหมายลายเซ็น ที่ตั้งตระหง่านเสมือนเป็นประติมากรรมชิ้นเอกของห้องจัดแสดง Highlight ด้วยแสง สี และเทคนิคการฉายภาพ ที่ทำให้แท่นพิมพ์มีชีวิต โดดเด่นทั้งจากมุมมองภายในและภายนอก สร้างความรู้สึกตื่นตาตื่นใจกับสถานที่ประวัติศาสตร์ รวมทั้งยังจัดแสดงอุปกรณ์ประกอบกระบวนการพิมพ์ธนบัตร ตลอดจนเทคโนโลยีการพิมพ์ธนบัตร เพื่อให้ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับธนบัตร ที่สามารถเชื่อมโยงไปยังนิทรรศการกิจการธนบัตรที่โรงพิมพ์ธนบัตร ซึ่งตั้งอยู่ที่พุทธมณฑลสาย 7 อีกด้วย

นิทรรศการการเงินตรา

ถัดมาที่ชั้น B1 และ B2 เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการการเงินตรา นำเสนอเนื้อหาหลัก คือ How and why money works? โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เยี่ยมชมเข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ และมองเห็นว่าเศรษฐกิจคือพลังขับเคลื่อนสังคมที่สำคัญ ที่แฝงอยู่ในมิติต่าง ๆ เสมอ ด้วยการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์เศรษฐกิจผ่านเงินตรา ผู้เยี่ยมชมจะตระหนักในคุณค่าของเงินตราโบราณในหลากหลายมิติ ในฐานะประจักษ์พยานสำคัญแห่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ ยังมีเรื่องราวเกี่ยวกับพัฒนาการระบบการชำระเงินในอดีต ปัจจุบัน จนถึงอนาคต เพื่อสร้างความตระหนักรู้และประสบการณ์ ตลอดจนความภาคภูมิใจในมรดกและวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านเงินตราไทยของสาธารณชนสืบไป

เรื่องราวประวัติศาสตร์เงินตราที่ชั้น B2 จัดแสดงภายใต้แนวคิดที่ว่าเงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน (Medium of Exchange) และเป็นเครื่องรักษามูลค่า (Store of Value) ที่สะท้อนแง่มุมทางเศรษฐกิจการเงินและพัฒนาการของเงินตรา ซึ่งเป็นหลักฐานที่บ่งบอกพันธกิจสำคัญของ ธปท. ในการรักษาเสถียรภาพทางการเงิน สร้างเสถียรภาพให้สังคมไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน การจัดแสดงให้ "เงินตรา" เป็นเส้นสายน้ำสีทอง ที่จะนำผู้ชมเรียนรู้การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและเงินตราในยุคต่าง ๆ โดยนำงานศิลปกรรมมาผสมผสานในการจัดแสดง เพื่อสร้างความรู้สึกลึ้นตาคอย่างน่าสนใจ

ถัดมาที่ชั้น B1 สร้างความต่อเนื่องของเรื่องราวเงินตรา นับแต่เริ่มมีเหรียญกษาปณ์และเงินกระดาษในสมัยรัชกาลที่ 4 โดยจัดแสดงให้รู้สึกถึงบรรยากาศของเส้นถนนที่เห็นการเปลี่ยนผ่านของวิถีชีวิต วัฒนธรรม เหตุการณ์บ้านเมือง อันมีความเกี่ยวข้องกับเงินตรา สะท้อนเรื่องราวซึ่งกันและกัน ทั้งยังมีการนำเทคนิคและสื่อที่แตกต่างมาจัดแสดง ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ยังมีสิ่งที่น่าสนใจอีกมากมายภายใน "ศูนย์การเรียนรู้ปัญญาภิรมย์" สามารถติดตามเรื่องราวของแหล่งการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ได้ใน BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับต่อไป

เหรียญทองคำ พระบรมรูปรัชกาลที่ 6 - โอราพต

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 มีการออกใช้เหรียญกษาปณ์หมุนเวียน ด้านหน้าเป็นพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 ด้านหลังเป็นรูปโอราพต ข้าง 3 เคียรซึ่งเป็นพาหนะของพระอินทร์ ผลิตออกมา 3 ชนิดราคา ได้แก่ ชนิดราคาหนึ่งบาท สองสลึง และหนึ่งสลึง เหตุผลในการผลิตออกใช้เพราะเปลี่ยนรัชกาล ตามหนังสือกราบบังคมทูลของกรมหลวงจันทบุรีนฤนาถ เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2453 ขอพระบรมราชวินิจฉัยเรื่องจัดทำเหรียญกษาปณ์แบบใหม่ ครั้นนั้นรัชกาลที่ 6 พระราชทานแบบพระบรมรูปเพื่อนำไปเป็นแบบสำหรับทำแม่ตราด้านหน้า ใน พ.ศ. 2455 กรมกษาปณ์สิทธิการมอบหมายให้มิสเตอร์ฮิลลี ช่างปั้นของกระทรวงธรรมการ ปั้นแบบจากพระบรมรูปเพื่อหล่อแม่ตราด้านหน้า (ในที่นี้ยังไม่พบรายละเอียดเกี่ยวกับนายฮิลลี แต่สันนิษฐานว่าอาจจะเป็นนายเอ็ดเวิร์ด ฮิลลี (Edward Healey) นายช่าง/สถาปนิกชาวอังกฤษซึ่งรับราชการในกระทรวงธรรมการขณะนั้น) ส่วนแม่ตราด้านหลัง รัชกาลที่ 6 โปรดให้ใช้แบบของเหรียญพระบรมรูปรัชกาลที่ 5 - โอราพต ซึ่งมีได้นำออกใช้เพราะสิ้นรัชกาล

ส่วนเหรียญทองคำพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 - โอราพตนี้ สันนิษฐานว่ามีการจัดทำขึ้นเพื่อทูลเกล้าถวายรัชกาลที่ 6 เพียงชุดเดียวในรูปแบบเหรียญที่ระลึก ไม่ได้ผลิตขึ้นเพื่อเป็นเหรียญตัวอย่างหรือเหรียญทดสอบ ในหนึ่งชุดมีครบทั้ง 3 ชนิดราคา โดยเชื่อว่าจัดทำขึ้นคราวเดียวกันทั้ง 3 เหรียญใน พ.ศ. 2468 ซึ่งเป็นปีที่รัชกาลที่ 6 ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 15 ปี ผลิตจากโรงกษาปณ์เดียวกับที่ผลิตเหรียญกษาปณ์หมุนเวียน ตั้งอยู่บนถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ สันนิษฐานว่ารัชกาลที่ 6 พระราชทานเหรียญทองคำชุดนี้ให้กระทรวงพระคลังมหาสมบัติเก็บรักษาไว้ จนกระทั่งเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2471 อันเป็นครั้งแรกที่บัญญัติให้ทองคำเป็นสินทรัพย์ทุนสำรองเงินตรา เหรียญทองคำนี้จึงแปรสภาพเป็นส่วนหนึ่งของทุนสำรองเงินตรา โดยหน่วยงานสุดท้ายที่ดูแลคือกองเงินตรา กรมคลัง (กรมธนารักษ์ปัจจุบัน) กระทรวงการคลัง และได้ส่งมอบให้อยู่ในการดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2485

เหรียญทองคำชุดนี้ เดิมเป็นส่วนหนึ่งของทองคำทุนสำรองเงินตราของ ไทย แต่ใน พ.ศ. 2533 ได้ไถ่ถอนจากการเป็นทุนสำรองเงินตรา และนำมาจัดแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน

ด้านหน้า (ภาพขนาดเท่าจริง)

ทุกชนิดราคามีพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผินพระพักตร์เบื้องขวา ทรงเครื่องแบบเต็มยศทหารม้ามหาดเล็ก ที่ริมขอบซ้ายมีพระปรมาภิไธย “มหาวชิราวุธ” ริมขอบขวามีอักษร “สยามินทร์”

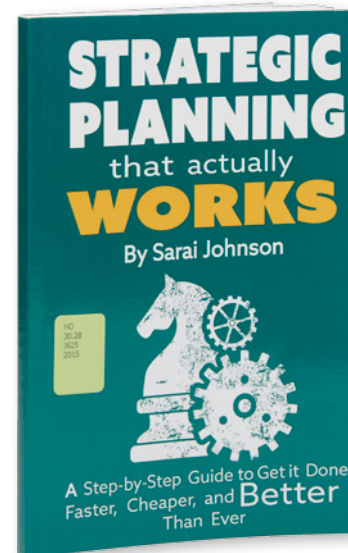
ด้านหลัง (ภาพขนาดเท่าจริง)

ทุกชนิดราคามีรูปโอราพต ริมขอบซ้ายมีอักษร “สยามรัฐ” ริมขอบขวาเป็นเลขไทย บอกปีที่ผลิต เบื้องล่างมีข้อความบอกราคา ทุกเหรียญที่ขอบมีเฟือง

ผู้สนใจสามารถเข้าชมเหรียญทองคำ พระบรมรูปรัชกาลที่ 6 - โอราพต ที่มีเพียงชุดเดียวในโลก ได้ที่พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ระหว่างเวลา 09.00 - 12.00 น. และ 13.00 - 16.00 น. (โปรดนัดหมายล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์) และวันเสาร์ ระหว่างเวลา 10.30 - 16.00 น. (ไม่ต้องนัดหมายล่วงหน้า) สอบถามเพิ่มเติม โทร. 0 2283 5286

Strategic Direction

การทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการวางกลยุทธ์ที่ดี BOT ละครายน MAGAZINE ฉบับนี้ขอแนะนำหนังสือ 3 เล่ม สำหรับนักวางกลยุทธ์ ผู้นำและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางกลยุทธ์ขององค์กรและธุรกิจ สามารถอ่านได้ที่ห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย

Strategic Planning That Actually Works: A Step-By-Step Guide to Get it Done Faster, Cheaper, and Better Than Ever

โดย Sarai Johnson

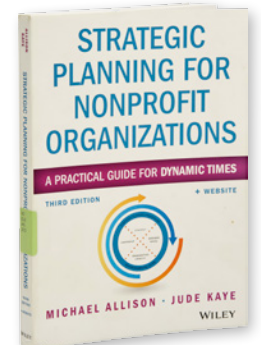
หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกระบวนการของการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ เขียนโดย Sarai Johnson ผู้จัดทำเว็บไซต์ Lean Nonprofit เนื้อหาประกอบด้วยแนวคิดการวางแผนเชิงกลยุทธ์แบบ Lean Canvas เป็นรูปแบบการวางแผนเชิงกลยุทธ์สำหรับธุรกิจหรือองค์กรสร้างใหม่ และแบบ Business Model Canvas เป็นรูปแบบการวางแผนเชิงกลยุทธ์ สำหรับการพัฒนาธุรกิจองค์กรใหม่ หรือปรับปรุงธุรกิจองค์กรที่ดำเนินการมานาน สามารถนำมาใช้สำหรับธุรกิจที่ไม่หวังผลกำไร หรือผู้ประกอบการที่ไม่แสวงหากำไร โดยมีขั้นตอนแนะนำแบบ Step by Step

Focused, Fast and Flexible: Creating Agility Advantage in a VUCA World

โดย Nick Horne & Tom O'Shea

ปัจจุบันผู้นำและนักวางกลยุทธ์จำเป็นต้องมีเครื่องมือใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้อย่างรวดเร็ว สามารถสร้างคุณค่าที่มากกว่า และสอดคล้องกับความเป็นไปของโลกอันจะนำมาซึ่งความยิ่งใหญ่ขององค์กรได้อย่างยาวนาน การจะรับมือกับความท้าทายที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและหลากหลายนี้ องค์กรจำเป็นต้องมีคน กระบวนการ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อนำมาปรับใช้ให้เข้ากับเงื่อนไขต่าง ๆ ความสามารถเหล่านี้จะทำให้ผู้นำมีส่วนร่วมติดตาม และปรับตัวให้เข้ากับแนวโน้มใหม่ ๆ ที่ผันแปรอย่างรวดเร็วให้องค์กรสามารถประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

Strategic Planning for Nonprofit Organizations: A Practical Guide for Dynamic Times

โดย Michael Allison and Jude Kaye

หนังสือขายดีเล่มนี้จัดพิมพ์เป็นครั้งที่ 3 เนื้อหากล่าวถึงวิธีการกำหนดแผนและแนวทางเฉพาะ ที่ตรงกับแต่ละแผนธุรกิจ แนวทางการเขียนกลยุทธ์ พร้อมตัวอย่างจากเหตุการณ์จริง ที่อธิบายถึงแผนหลากหลายแบบ การใช้เทคนิค และการนำไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังนำเสนอข้อคิดเห็นที่ลึกซึ้งของผู้เชี่ยวชาญ อธิบายถึงแนวคิดผิด ๆ ที่พบบ่อย และควรหลีกเลี่ยง เพื่อช่วยให้การเขียนแผนกลยุทธ์ตรงกับค่านิยมที่แท้จริงขององค์กร สามารถอธิบายเหตุผลของแผน และการใช้ข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กร มาประเมินสถานการณ์ภายนอกได้อย่างถูกต้อง ยอมรับในลำดับความสำคัญ ภารกิจ คุณค่า และวิสัยทัศน์ เรียงลำดับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผน และพัฒนารายละเอียดของกลยุทธ์ในการนำไปปฏิบัติ ปรับปรุงกฎ เป้าหมาย และตัวแปรต่าง ๆ ให้ทันสมัย รวมถึงลดทอนความกังวลในการวางแผนด้วยแนวทางจากผู้เชี่ยวชาญสำหรับกิจกรรมที่สำคัญสุดขององค์กรไม่แสวงหากำไร

สุชาดา กิระกุล

ด้วยรักและผูกพันในพันธกิจของ สปท.

“เมื่อมีโอกาสและมีงานทำ ควรเต็มใจทำ โดยไม่จำเป็นต้องตั้งข้อแม้ หรือเงื่อนไขอันใด ไว้ให้เป็นเครื่องกีดขวาง คนที่ทำงานได้จริง ๆ นั้น ไม่ว่าจะจับงานสิ่งใด ย่อมทำได้เสมอ ถ้ายังมีความเอาใจใส่ มีความขยัน และความซื่อสัตย์สุจริต ก็ยิ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในงานที่ทำสูงขึ้น”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่ง**คุณสุชาดา กิระกุล** อดีตรองผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย (สปท.) น้อมนำมาใช้ในชีวิตและการทำงานตลอดมา

BOT พระสยาม MAGAZINE ได้รับเกียรติจากคุณสุชาดา มาบอกเล่าประสบการณ์การทำงานเกือบ 4 ทศวรรษใน สปท. ภายใต้การบริหารของรองผู้ว่าการ 11 ท่าน นับตั้งแต่อดีตผู้ว่าการ ดร.เสนาะ อุณากรุล จนถึงอดีตผู้ว่าการ ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ตลอดช่วงชีวิตการทำงานที่ สปท. คุณสุชาดา มีความภาคภูมิใจและรักในงาน เพราะเป็นงานที่ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม และสร้างอนาคตให้กับประเทศ

เรียนรู้ท่ามกลางคนเก่งและคนดี

คุณสุชาดาเริ่มต้นทำงานใน สปท. ด้วยตำแหน่งเศรษฐกรผู้ช่วย ฝ่ายวิชาการ (สายนโยบายการเงิน ในปัจจุบัน)

ผ่านช่วงเวลาที่ได้เติบโตและรับผิดชอบงานในหลากหลายตำแหน่ง ตั้งแต่เศรษฐกร หัวหน้าหน่วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย ผู้อำนวยการฝ่าย ผู้อำนวยการอาวุโส จากนั้นก็ก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน ก่อนจะรับตำแหน่ง รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร และ รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน จนเกษียณ หลังจากนั้น คุณสุชาดา ยังคงทำงานให้กับ สปท. ด้วยตำแหน่งที่ปรึกษาผู้ว่าการอีก 1 ปี และต่อด้วยตำแหน่งปัจจุบันที่เป็นกรรมการ ในคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง และประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกองทุนเปิดดัชนีพันธบัตรไทยเอปียเอฟ

นอกจากนี้ ยังเป็นประธานคณะกรรมการ บริษัท บริหารสินทรัพย์ สุธุมวิท จำกัด และกรรมการ บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

“คนที่เป็นนักเศรษฐศาสตร์ แล้วได้เข้ามาทำงานในฝ่ายวิชาการ หรือ สายนโยบายการเงินของ สปท. นับว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีที่สุด เพราะได้เห็นภาพรวมเศรษฐกิจมหภาค เห็นความเชื่อมโยงของภาคเศรษฐกิจจริง ภาคการเงิน ภาคการคลัง และภาคต่างประเทศ และได้เห็นการ Formulate นโยบายการเงินในภาคปฏิบัติ”

คุณสุชาดากล่าวว่า ชีวิตการทำงานในช่วงแรกที่ฝ่ายวิชาการ เป็นช่วงเวลาที่สนุกและได้เรียนรู้ เพราะอยู่ท่ามกลางคนเก่งและคนดี เริ่มแรกอยู่หน่วยวิจัยเศรษฐกิจการเงิน มีการทำแบบจำลอง BOT Model ที่ใช้ในการประมาณการเวลาทำนโยบายการเงิน และการประเมินผลกระทบของนโยบายและเครื่องมือนโยบายที่มีต่อภาคเศรษฐกิจแต่ละด้าน เพราะแต่ละนโยบายจะมีทั้งผู้ได้ประโยชน์และผู้ถูกกระทบเสมอ หลังจากนั้น ย้ายมาอยู่หน่วยเศรษฐกิจทั่วไป มีการทำเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจและดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ ซึ่งก็มีการพัฒนาต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการจะได้ข้อมูลที่จะสะท้อนภาวะที่แท้จริง สปท. ต้องลงพื้นที่สำรวจภาวะการผลิต ภาวะธุรกิจ และการจ้างงานของภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ร่วมกับสำนักงานภาคของ สปท. อีกงานหนึ่งที่ภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมผลักดัน คือ การจัดทำ GDP รายไตรมาส ซึ่งเกิดขึ้นด้วยความช่วยเหลือทางเทคนิคจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือสภาพัฒน์ ถือเป็นพัฒนาการที่สำคัญที่ต่อยอดจากการทำ GDP รายปี จากนั้นได้มาทำงานด้านพัฒนาระบบการเงิน ในตำแหน่งหัวหน้าหน่วยพัฒนาระบบการเงิน ซึ่งเป็นช่วงที่มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ เช่น สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือของไทย (บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น

ในระหว่างนั้น คุณสุชาดาสอบได้ทุนของ Hubert H. Humphrey ซึ่งเป็นทุนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา และไปเรียนที่ The American University ที่กรุงวอชิงตัน ดีซี ใน พ.ศ. 2533 - 2534

“ทุนนี้เป็นลักษณะของ Mid-Career เป็นโครงการที่ดีมาก เพราะตอนนั้นประเทศไทยอยู่ในช่วงเริ่มเปิดเสรีทางการเงิน เราก็มี Agenda ในใจว่า เมื่อเปิดเสรีทางการเงิน ตลาดการเงินจะต้องพัฒนาอะไรบ้าง เราต้องมีความรู้อะไรบ้าง ตอนไปอยู่ที่สหรัฐฯ ครั้งหนึ่งของเวลาเป็นการเรียนอีกครั้งหนึ่งไปฝึกงาน โครงการนี้ไม่ได้ไปเรียนเพื่อมุ่งเอาปริญญา ก็เลือกเรียนที่เราอยากเรียน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ เช่น การลงทุน เครื่องมือทางการเงิน Portfolio Management และ Finance ระหว่างนี้ได้ไปฝึกงานที่ Securities and Exchange Commission (SEC) และ Commodity Futures Trading Commission (CFTC) และที่ขาดไม่ได้ คือ การสร้าง Network กับหน่วยงานต่าง ๆ”

ประโยชน์ของความเชื่อมโยงในแต่ละสายงาน

หลังจากเรียนที่สหรัฐฯ เป็นเวลาหนึ่งปี ปลาย พ.ศ. 2534 คุณสุชาดาก็ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ดูแลเรื่องภาคเศรษฐกิจจริง และได้ไปช่วยงานที่ทำเนียบรัฐบาล ในยุคที่คุณชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ทำให้ได้เตรียมประเด็นเศรษฐกิจสำหรับท่านนายกฯ ได้ทำงานกับเพื่อนต่างกระทรวง ได้เห็นกระบวนการประชุมคณะรัฐมนตรี การแถลงข่าว การวิเคราะห์ข่าว เป็นต้น

ต่อมา คุณสุชาดา ย้ายมาเป็นหัวหน้าส่วนธุรกิจต่างประเทศ ฝ่ายการธนาคาร ดูแลเรื่องการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ “การที่ได้อยู่ฝ่ายวิชาการมาก่อน นับว่าเป็นประโยชน์มาก เพราะการวิเคราะห์เศรษฐกิจ การดูความเชื่อมโยงของเศรษฐกิจของประเทศไทยหรือของประเทศอื่น มีวิธีการที่เหมือนกัน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินของประเทศที่เราไปลงทุน จะมีผลต่อผลตอบแทนของพันธบัตรและตราสารหนี้ที่ ธปท. นำเงินสำรองฯ ไปลงทุน”

ใน พ.ศ. 2539 - 2540 คุณสุชาดาได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ดูแล

ทางด้านภาคเศรษฐกิจจริงอีกครั้ง รวมถึงดูแลด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ และการเป็นสมาชิกของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)

พอเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540 คุณสุชาดาได้มีส่วนดูแลเรื่องการทำ Letter of Intent มีการเจรจาต่อรองเงื่อนไขการเบิกเงินกู้จาก IMF ซึ่งการเบิกใช้เงินกู้แต่ละครั้ง ต้องมีหลักประกันว่าจะดำเนินนโยบายตามที่ตกลงไว้ เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และมีความสามารถคืนเงินกู้ได้

ใน พ.ศ. 2542 คุณสุชาดาได้ย้ายไปเป็นหัวหน้าสำนักงานตัวแทน ธปท. ที่นครนิวยอร์ก ทำหน้าที่บริหารเงินสำรองฯ สกุดดอลลาร์ส่วนหนึ่ง การสร้างความเข้าใจและความมั่นใจกับนักลงทุนต่างประเทศ ประสานงานกับสำนักงานตัวแทนธนาคารกลางประเทศต่างๆ และกับหน่วยงานต่าง ๆ ของไทยในสหรัฐฯ รวมถึงการประสานงานด้าน Settlement กับสถาบันการเงินและธนาคารกลางสหรัฐฯ โดยเฉพาะช่วงเปลี่ยนสหัสวรรษและช่วงเหตุการณ์ 911 รวมถึงทำหน้าที่ดูแลนักเรียนทุน ธปท. ในสหรัฐฯ อีกด้วย ทำให้มีความผูกพันกับน้อง ๆ นักเรียนทุน ในช่วงนั้นจนถึงทุกวันนี้ ระหว่างนี้ คุณสุชาดาได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการบริหารขั้นสูง มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดด้วย

หลังจากนั้น คุณสุชาดากลับมาเป็นผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการธนาคาร ตลาดการเงิน โดยในช่วงนี้ได้มีส่วนร่วมในการเตรียมการออกจำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์ช่วยชาติจำนวนสามแสนล้านบาท เพื่อชดเชยความเสียหายแก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน การดูแลค่าเงินบาท และการชำระหนี้คืนกองทุนการเงินระหว่างประเทศก่อนกำหนด ต่อมาจึงย้ายไปสายนโยบายการเงิน และได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน และผู้ช่วยผู้ว่าการ ตลาดการเงิน และก้าวขึ้นเป็นรองผู้ว่าการ ด้านบริหาร ซึ่งต้องดูแลพนักงานเกินครึ่งของ ธปท. ทั้งโรงพิมพ์ธนบัตร สายออกบัตรธนาคาร ฝ่ายธุรการ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ฝ่ายการพนักงาน และสำนักงานภาค ซึ่งคุณสุชาดาบอกว่าทำให้เข้าใจพนักงานมากขึ้น “จากที่เคยอยู่ 2 สายงานหลัก ก็เริ่มรู้จักแล้วว่าพนักงานที่อยู่สายงานสนับสนุน จะไม่ชอบคำว่า สายงานสนับสนุน ทั้งที่จริงแล้วมีความสำคัญมาก เพราะสนับสนุนให้งานหลักสำเร็จ”

“การทำงานในแบงก์ชาติ เรามีโอกาสที่จะทำให้งานของตัวเองมีคุณค่า และสามารถช่วยระบบเศรษฐกิจ และภาคการเงินไทย ดังนั้น ก็ควรจะทำงานให้เต็มที่ ทำให้ประสบความสำเร็จ”

ในช่วงชีวิตการทำงานที่ ธปท. คุณสุชาดายังมีบทบาทสำคัญในเรื่องการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 โดยหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ รัฐบาลต้องกู้ยืมเงิน เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ซึ่งประเทศต่าง ๆ ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำในการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ ตามที่ ธปท. ร้องขอ อาทิ Debt Management Office จากประเทศอังกฤษ US Treasury และ World Bank รวมทั้งได้เชิญอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ มาอบรมหลักสูตรการลงทุนในตลาดตราสารหนี้แก่นักวิเคราะห์ นักลงทุนไทย และสถาบันการเงินไทย และได้ร่วมกับกระทรวงการคลังจัดทำแผนพัฒนาตลาดตราสารหนี้ เพื่อพัฒนาตลาดตราสารหนี้ไทยให้มีความลึกและความกว้างสู่ระดับสากล

“การสร้าง Network เป็นประโยชน์มาก ๆ และติดตัวเราเวลาไปไหนมาไหน เราต้องสร้าง Network” คุณสุชาดาเล่าถึงประสบการณ์ที่ดีที่ได้รับจากการสร้าง Network ขณะไปศึกษา อบรม ดูงาน และปฏิบัติงานต่างประเทศ

เมื่อถามถึงความภาคภูมิใจของผลงานต่าง ๆ ที่ได้ลงมือทำ คุณสุชาดา กล่าวว่า “เราไม่ได้ทำได้คนเดียว เราต้องทำงานกับทีมงาน และกับหน่วยงานภายนอก เราภูมิใจเกือบทุกงาน เช่น BOT Model, GDP รายไตรมาส การพัฒนาตลาดตราสารหนี้ การผลักดันระบบการเคลียร์ริงเช็ดด้วยภาพเช็ด (ICAS) การจัดทำ Road map การผ่อนคลายเงินทุนเคลื่อนย้าย”

ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน

“ความสัมพันธ์ของพนักงานในแบงก์ชาติ เป็นการทำงานที่มีพื้มี้องความรักฉันพี่น้องเป็นความรักแบบไม่มีเงื่อนไข ไม่ได้คิดต้องการผลตอบแทน เวลาเราเข้ามาใหม่ พี่ก็จะดูแลเรา ต่อไปเราเป็นพี่ เราก็ต้องดูแลน้อง”

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าและลูกน้อง คุณสุชาดากล่าวว่า “หัวหน้าคือสิ่งแวดล้อมสำคัญของลูกน้อง ที่ผ่านมา พี่โชคดีที่ได้ทำงานกับหัวหน้าที่ดีมาตลอด และได้เรียนรู้งาน เรียนรู้วิธีการทำงานและการสั่งงานของแต่ละท่าน นอกจากนั้น ในแบงก์ชาติ ไม่มีวิ่งเต้นเส้นสาย คนที่ได้เลื่อนตำแหน่ง ล้วนเป็นเรื่องของความสามารถ คนที่โตขึ้นมาต้องแกร่ง รับแรงกดดันได้ และเป็นที่ปรึกษาให้น้อง ๆ ได้” คุณสุชาดา ยังประทับใจที่ได้เห็นความทุ่มเทของพนักงาน ธปท. ในทุกระดับ

ปรัชญาในการทำงานของคุณสุชาดา เน้นว่า การทำงานทุกอย่างต้องมีเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป้าหมายใหญ่ กลาง หรือเล็ก แต่ละหน่วยงานใน ธปท. ต่างมี Blueprint และ Road map ที่ต้องพยายามทำให้สำเร็จ และไปให้ถึงเป้าหมาย “การทำงานในแบงก์ชาติ เป็นการทำงานแบบ Forward Looking กล่าวคือ เราอยากเห็นอะไรที่ดีที่สุดสำหรับประเทศเรา แต่การพัฒนาอาจยังไม่ไปถึง อาจต้องพัฒนาเป็นระยะ ๆ ไป และส่วนใหญ่ ธปท. ทำโดยลำพังไม่ได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรภายนอกอื่น ๆ ทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชนผู้ร่วมตลาดด้วย”

แนวทางในการทำงานควรจะยึดหลักว่า “ถ้าอะไรที่ไม่รู้ ต้องไปรู้ เรียนรู้ และศึกษา” คุณสุชาดาบอกกับน้อง ๆ ใน ธปท. เสมอว่า “พี่เรียนรู้ทุกวัน เรียนรู้ตลอดชีวิตเลย เพราะมีเรื่องใหม่เกิดขึ้นทุกวัน” รวมถึงการเรียนรู้จากความผิดพลาดของผู้อื่น เราจะได้ป้องกันมิให้เกิดกับประเทศเรา

คุณสุชาดาเชื่อในเรื่องการ Work Smart และ Work Hard คนที่เก่ง มีความขยัน และมีความเพียรเท่านั้น จึงจะประสบความสำเร็จ โดยมีหลักในการทำงาน “เรียนรู้ตลอดเวลา รักในงานที่ทำ ไม่ว่าจะอยู่ในส่วนงานใดใน ธปท. งานที่ทำเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การที่ได้ทำงานใน ธปท. ถือว่าเป็นการทำงานที่สามารถสร้างอนาคตให้กับประเทศ”

สิ่งที่อยากฝากถึงน้อง ๆ ใน ธปท. คุณสุชาดาบอกว่า สิ่งที่คุณเราต้องการในชีวิต คือ ความสุข ไม่ต้องการมีความสุขทุกข์ นอกเหนือจากนั้น เราต้องการให้คนอื่นเห็นว่า เรามีคุณค่า และเราอยากมีคุณค่าในตัวเอง อยากทำงานให้ประสบความสำเร็จ หรือมีส่วนร่วมในการสร้างความสำเร็จของงานต่าง ๆ

“การทำงานในแบงก์ชาติ เรามีโอกาสที่จะทำให้งานของตัวเองมีคุณค่า การทำงานในแบงก์ชาติ สร้างคุณค่าได้ ทำให้งานสำเร็จ หรือมีส่วนในความสำเร็จได้ และสามารถช่วยระบบเศรษฐกิจ และภาคการเงินไทย ดังนั้น เมื่อเรามีโอกาสทำงานที่แบงก์ชาติ ก็ควรจะทำงานให้เต็มที่ ทำให้ประสบความสำเร็จ”

BOT Scholars

Gifted or Hard-working?

การพัฒนาศักยภาพและเตรียมพร้อมบุคลากรสู่การเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์องค์กร เป็นสิ่งที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (สปท.) ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการมอบทุนการศึกษา แก่พนักงานและบุคลากรภายนอกเพื่อศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ ทั้งระดับปริญญาตรี โท และเอก ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ สปท. และประเทศชาติ

BOT w:sยาม MAGAZINE ได้สนทนากับตัวแทนพนักงาน ซึ่งได้รับทุนศึกษาต่อยังมหาวิทยาลัยชั้นนำ ระดับโลก ได้แก่ **อาร์ต - จูติ ทศบวร เศรษฐกร ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน** **แนน - ธนพร รุ่งเรืองธนาพร ผู้วิเคราะห์ฝ่ายทรัพยากรบุคคล** และ **พิงค์ - กัสรา พงศ์พุทธิพูน เจ้าหน้าที่บริหารความเสี่ยง ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร** ทั้ง 3 คนจะมาบอกเล่าเรื่องราวในฐานะนักเรียนทุน สปท. ซึ่งมีทั้งประสบการณ์ ความประทับใจ รวมถึงเคล็ดลับที่ทำให้พวกเขาสามารถพิชิตทุนได้สำเร็จ

Scope of Work @ BOT

อาร์ต : ผมอยู่ที่ทีมพยากรณ์เศรษฐกิจ ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน หน้าที่หลักของทีม คือ ประเมินการเศรษฐกิจทุก ๆ ครั้งไตรมาส โดยนำข้อสมมติที่เกี่ยวข้องมาใส่ในแบบจำลองทางเศรษฐกิจ เพื่อทำ ประเมินการให้คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ใช้ประกอบการ ตัดสินนโยบายการเงินในการประชุมแต่ละครั้ง นอกจากนี้ ยังรับผิดชอบ การพัฒนาแบบจำลองที่ใช้งานให้มีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น รวมถึง ประเมินผลการประเมินการอีกด้วยครับ

แนน : ปัจจุบันเป็นผู้วิเคราะห์ ทีมวางแผนกำลังคน ฝ่ายทรัพยากร บุคคล งานที่รับผิดชอบ ได้แก่ การจัดทำแผนบริหารกำลังคนของสายงาน ต่าง ๆ ในภาพรวม การประเมิน 360/270 องศา รวมทั้งดูแลเรื่องการ ส่งพนักงานไปปฏิบัติงานองค์กรภายนอก (Secondment) ค่ะ

พิงค์ : เป็นเจ้าหน้าที่บริหารความเสี่ยง ฝ่ายบริหารความเสี่ยง องค์กร ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเวียนงานในโปรแกรมหมุนเวียนงาน 4 สายงาน คือ สายตลาดการเงิน สายนโยบายการเงิน สายกำกับสถาบัน การเงิน และสายนโยบายกำกับสถาบันการเงินค่ะ

The Experience of a Lifetime

อาร์ต : ผมได้รับทุนการศึกษาจาก สปท. ประเภททุนมัธยมศึกษา ตอนปลาย ทั้งนี้ชื่อทุนอาจจะฟังดูไม่สื่อ เพราะมีหลายคนคิดว่าได้ทุน ไปเรียน ม. ปลาย แต่จริง ๆ แล้วเป็นทุนที่มอบให้ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ม.ปลาย เพื่อไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีครับ ตอนนั้นชอบ เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (ตอนนั้นก็ยังไม่ชอบอยู่) แต่กลับมีพื้นเรื่อง เศรษฐศาสตร์น้อยมาก พอได้ทุนเลยตั้งใจที่จะนำสองเรื่องนี้มาผสมกัน ประกอบกับขณะนั้นเริ่มมีกระแสการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ช่วยงาน ด้านเศรษฐศาสตร์มากขึ้น สำหรับสถานที่ที่เลือกเรียน คือ มหาวิทยาลัย สแตนฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา คณะ Mathematical and Computational Science เนื่องจากเป็นสาขาวิชาที่นำคณิตศาสตร์ สถิติ เศรษฐศาสตร์ และคอมพิวเตอร์มาผสมผสานกัน ตรงกับสิ่งที่ตั้งใจไว้ ว่าจะมาเรียนแต่แรก รวมถึงเห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ในการทำงาน ให้กับ สปท. ครับ

พิงค์ : ได้รับทุนการศึกษาประเภทแข่งขัน ปี พ.ศ. 2557 สาขา Finance/MBA ค่ะ โดยเลือกสมัครเรียนโปรแกรม Master of Finance มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่เน้น การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานเป็นหลัก และยังเป็นโปรแกรม ที่อยู่ในอันดับต้น ๆ ของสาขา Master of Finance (Post-experience) ด้วย จุดเด่นอีกอย่างหนึ่งของโปรแกรมนี้นี้ คือ เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่มี ประสบการณ์ทำงานในสายงานการเงินหลาย ๆ ด้าน ทำให้เราได้เรียนรู้ จากประสบการณ์และมุมมองที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจจากเพื่อน ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอนโดยอาจารย์ นอกจากนี้ ยังประทับใจการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่แห่งหนึ่งของโลกและมีระบบ College คล้าย ๆ กับบ้านในสหรัฐ พอได้เข้า ทำให้มีโอกาส เข้าร่วมกิจกรรมและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็น

“ถ้าจะมีอะไรแนะนำสำหรับน้อง ๆ ก็คงเป็นการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ อย่างเต็มที่ โดยที่ไม่ต้องหวังผลว่า การทำสิ่งนั้นสิ่งนี้จะทำให้เราได้ทุน หรือไม่ จะทำให้สอบติดหรือเปล่า”

อาร์ต - จูติ ทศบวร

“ตั้งใจจะนำความรู้จาก
การเรียนมาปรับปรุง
พัฒนาและสร้างสรรค
งานใหม่ ๆ ที่เป็
นประโยชน์ต่อ สปท.
แน่นอนว่าจะต้องเลือก
ปรับใช้ให้สอดคล้องกับ
บริบทวัฒนธรรมของ
องค์กรด้วย”

แนน - สุพรรณ รุ่งเรืองธนาพร

การรับน้อง กีฬาเรือพาย (Rowing) ประเพณีการร่วมรับประทานอาหาร
ของนักเรียนและคณาจารย์ (Formal Hall Dinner) และงาน May Ball
เพื่อฉลองหลังสอบประจำปีค่ะ

แนน : ได้รับทุนตามแผนพัฒนาพนักงานรายบุคคล (IDP) โดย
ศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้าน Human Resources and Organizations
ที่ London School of Economics and Political Science ประเทศ
อังกฤษค่ะ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ต่างประเทศนั้น ทำให้ได้เรียนรู้
สิ่งต่าง ๆ มากมาย รวมทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากเพื่อนทั่วทุก
มุมโลก สิ่งที่น่าสนใจตอนไปศึกษาที่นั่น คือ ระบบการศึกษา ซึ่งทำให้
เราได้รับ Feedback อย่างต่อเนื่องจากอาจารย์ รู้ว่าสิ่งใดเป็นจุดแข็ง
และจุดอ่อน และช่วยต่อยอดการพัฒนาตนเองได้ดีมากค่ะ

Growing the Future

ฟังก์ : อยากนำความรู้มาช่วยพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับงานด้าน
การเงินใน สปท. เช่น การบริหารเงินสำรองและบริหารความเสี่ยง ให้มี
ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น รวมทั้งการศึกษาเพื่อขยายขอบเขตการลงทุนและ
การกระจายความเสี่ยงที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่
เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

อาร์ต : สำหรับการเข้ามาทำงานที่ สปท. นั้น ผมหวังว่าจะได้นำ
ทักษะที่เรียนรู้มา ทั้งจากวิชาที่เรียน และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับ
จากนอกห้องเรียน มาช่วยงานของทีมและของสายงานให้เกิดประโยชน์
สูงสุด นอกจากนี้ ตั้งใจว่าจะใช้โอกาสในการเรียนรู้จากเพื่อน ๆ พี่ ๆ
ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า เพื่อให้ตัวผมเองสามารถ
ช่วยงาน สปท. ได้อย่างดีที่สุด

แนน : ตั้งใจจะนำความรู้จากการเรียนมาปรับปรุงพัฒนางาน
ทางด้านทรัพยากรบุคคลของ สปท. สร้างสรรค์งานใหม่ ๆ ที่เป็น
คุณประโยชน์ต่อ สปท. เราคงต้องก้าวออกมาจากกรอบเดิมที่เราอยู่บ้าง
ไม่ยึดติดกับงานบางประเภทที่เห็นว่าเคยทำต่อ ๆ กันมา อย่างไรก็ตาม
ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาต่างแดนนั้น แน่นอนว่าจะต้องเลือกปรับใช้
ให้สอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรมขององค์กรด้วย

The Path Forward

แนน : ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้รับทุนการศึกษานี้ ขอแยกเป็น 3
ประเด็น ได้แก่ 1) การมอบหมายงาน ซึ่งแน่นอนว่า งานท้าทายหรือ
งานที่เราไม่เคยเรียนรู้มาก่อน จะทำให้เราได้เรียนรู้มากขึ้น แม้ว่าจะมี
ผิดถูกบ้าง ล้มลุกคลุกคลานบ้าง ก็เป็นเรื่องธรรมดาของกระบวนการ
เรียนรู้ 2) การเป็นผู้ที่หมั่นเรียนรู้และอยากที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
เพราะการเรียนรู้สิ่งใหม่นั้นเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรก ๆ ทำให้เรายอม
ที่จะก้าวออกมาจาก Comfort Zone ก้าวออกจากงานเดิมที่เราทำนาน
ไปงานใหม่ที่ปราศจากความชำนาญ แต่หากเราทำสำเร็จ เราก็ได้เรียนรู้
สิ่งใหม่ที่เราไม่เคยรู้มาก่อน และแม้เราทำได้ไม่สำเร็จ เราก็ได้บทเรียน
ราคาแพงที่ไม่สามารถทดแทนได้ด้วยเงินรางวัล 3) มิตรภาพและ

เครือข่ายเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญมาก ซึ่งแนโนคติที่มีมิตรภาพที่ดี และมีพี่ ๆ
หลายท่านใน สปท. คอยให้คำแนะนำในการเตรียมตัวสอบในทุก ๆ ด้าน

สำหรับผู้สนใจสมัครเข้าคัดเลือกเป็นนักเรียนทุน สปท. นั้น เนื่องด้วยทุน
ประเภทนี้เป็นทุนสำหรับพนักงาน สปท. ผู้ที่สนใจสมัครคัดเลือกจึงต้องเป็น
พนักงาน สปท. สิ่งสำคัญ คือ เราต้องค้นหาตนเองให้เจอว่าเราชอบงานลักษณะไหน
หมั่นศึกษางานในภาพกว้าง อย่ายามองแต่งานที่เราทำ พยายามทำความเข้าใจ
กับงานภาพรวมของฝ่ายงานให้มากขึ้น นอกจากนี้ เราต้องเตรียมความพร้อม
ของตนเองอยู่เสมอค่ะ เช่น ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นทักษะ
ที่สำคัญในการศึกษาต่อต่างประเทศ สุดท้ายนี้ อยากจะบอกทุกคนว่า เราไม่รู้
หรือกว่าโอกาสจะมาถึงเราเมื่อไหร่ แต่เมื่อวันที่โอกาสนั้นมาถึง เราต้องพร้อม
ที่จะรับโอกาสนั้นแล้ว

อาร์ต : ช่วงใกล้สอบทุน จำได้ว่าตอนนั้นชอบอ่านหนังสือมาก โดยเฉพาะ
หนังสือของคุณประภาส ชลศรานนท์ ซึ่งผมคิดว่าเป็นคนที่มีความคิดที่ดีและ
แปลกมากคนหนึ่ง หนังสือของคุณประภาสทำให้ผมมีมุมมองที่กว้างขึ้น และ
เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผมได้รับทุนการศึกษานี้ ถ้าจะมีอะไรแนะนำสำหรับน้อง ๆ
ก็คิดเป็นการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยที่ไม่ต้องหวังผลว่า การ
ทำสิ่งนั้นสิ่งนี้จะทำให้เราได้ทุนหรือไม่ จะทำให้สอบติดหรือเปล่า ใครจะคิดว่า
หนังสืออ่านเล่นสืบทอดมาเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่เชื้อไข้หวัดไปจนถึงมนุษย์
ต่างดาว จะมีส่วนช่วยให้ผมได้ทุน พอเวลาผ่านไป สิ่งต่าง ๆ ที่เราตั้งใจทำมา
ก็จะเข้ารูปเข้ารอยของมันเองครับ สุดท้ายนี้ ขอยกคำพูดของคุณสตีฟ จ๊อบส์
ที่พูดในงานรับปริญญาของมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด เมื่อ พ.ศ. 2548 ว่า “คุณ
ไม่สามารถต่อจุดโดยมองไปข้างหน้าได้ คุณทำได้แค่การต่อจุดโดยมองย้อนไป
ข้างหลัง ดังนั้น คุณต้องเชื่อมั่นว่าจุดต่าง ๆ เหล่านี้ มันจะมีทางเชื่อมต่อกันได้เอง
ในอนาคต” ตอนนี้อาจายังมองไม่ออกว่าสิ่งที่เราทำจะต่อกันได้ยังไง แต่
ทำไปเถอะครับ แล้วสักวันมันจะมาต่อกันเอง

ฟังก์ : อยากแนะนำเพื่อน ๆ ที่สนใจสมัครเข้ารับทุน สปท. อีกด้วยว่า
นอกเหนือจากการสอบข้อเขียนแล้ว ขั้นตอนการสัมภาษณ์ถือว่ามีส่วนสำคัญ
อย่างมาก เพื่อน ๆ ควรวางแผนอย่างชัดเจนว่าอยากไปเรียนโปรแกรมและ
มหาวิทยาลัยอะไร เพราะอะไร รวมทั้งรู้เป้าหมายชีวิตการทำงาน นอกจากนี้
ควรมีความรู้รอบตัวด้านเศรษฐกิจและการเงิน เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็น
และทัศนคติที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ค่ะ

“เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่มีประสบการณ์
ทำงานในสายงานการเงินหลาย ๆ ด้าน
ทำให้เราได้เรียนรู้จากประสบการณ์และ
มุมมองที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจ
นอกเหนือจากการเรียนการสอนโดย
อาจารย์ค่ะ”

ฟังก์ - ภัสรา พงศ์พุทธิพนธ์

มองชีวิตในโลกยุคใหม่ กับ “พรรณสิรี อมาตยกุล” ผู้หญิงแถวหน้าแห่งโลกเทคโนโลยี

“Disruptive Technology” หรือเทคโนโลยีเปลี่ยนโลก คำนี้ถูกหยิบยกมาพูดถึงบ่อยครั้งในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา จากการเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วหลายของเหล่าเทคโนโลยีแห่งโลกยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็น 3D Printing, Cloud, AI, IoT, Big Data, FinTech, Blockchain ฯลฯ ยิ่งความสนใจในเรื่องนี้มีมากขึ้นและบทบาทในโลกธุรกิจยิ่งเพิ่มขึ้นเท่าไร เราก็มักจะได้เห็นการปรากฏตัวของหญิงเก่งแห่งโลกเทคโนโลยีคนนี้ในงานสำคัญ ๆ บ่อยมากขึ้นเท่านั้น

BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับนี้ ได้รับเกียรติจาก **คุณพรรณสิรี อมาตยกุล กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด** มาร่วมพูดคุยเปิดโลกทัศน์เกี่ยวกับโลกเทคโนโลยีในปัจจุบัน รวมทั้งให้แง่คิดการทำงานในโลกเทคโนโลยีที่ไม่เคยหยุดหมุนอย่างมีความสุข และก้าวทันไปพร้อมกับความเปลี่ยนแปลง

Technology Disruption เริ่มเริ่มต้น

คุณพรรณสิรีเริ่มต้นเล่าว่า เธอไม่เคยได้รับเชิญให้ไปพูดให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเทคโนโลยีมากเท่ากับช่วง 3 - 4 เดือนนี้มาก่อน นี่แสดงให้เห็นว่าหลายองค์กรเริ่มตื่นตัวกับคำว่า “เทคโนโลยีเปลี่ยนโลก”

“พื่ออยู่ในธุรกิจนี้มา 25 ปี ต้องบอกเลยว่า ไม่เคยเห็นอัตราการเกิดเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่อยู่ในอัตราเร่งมากเท่าทุกวันนี้ และคำว่า Disruptive Technology จริง ๆ ก็ไม่เคยเห็นจนช่วงนี้ เพราะในอดีตเทคโนโลยีจะเปลี่ยนโลกแบบค่อยเป็นค่อยไป”

ผู้บริหารหญิงกล่าวว่า หากให้นับจำนวนเทคโนโลยีใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นและกำลังเข้ามามีบทบาทในทุกวันนี้ สิบนิ้วมือคงนับไม่พอ ด้วยความที่ทุกวันนี้มีเทคโนโลยีใหม่เกิดขึ้นมากมาย และหลายเรื่องเป็นเรื่องราวใกล้ตัวผู้บริโภค ทำให้หลายคนสับสนไม่รู้ว่าควรจะเริ่มตรงไหนดี

“ความเข้มข้นของมันจะเพิ่มมากขึ้นเป็นทวีคูณ เพราะเทคโนโลยีใหม่ต่าง ๆ ที่เรากำลังพูดถึงทั้งหมดนี้ เกิดขึ้นเยอะในเวลาพร้อม ๆ กันและพัฒนาเร็ว บอกได้คำเดียวว่าเพิ่งเริ่มต้น”

การเริ่มต้นของความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทำให้หลายองค์กรธุรกิจเกิดความตื่นตัวและไม่มั่นใจว่าจะนำมาประยุกต์ใช้อย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังจะเห็นได้จากผลการสำรวจความคิดเห็นของ C - Suite จำนวน 5,247 คนจากองค์กรใหญ่ทั่วโลก (Global C - suite Study) ซึ่งไอบีเอ็มจัดทำขึ้นทุกปี พบว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา คำตอบของคำถามที่ว่า “เรื่องใดที่คุณกังวลมากที่สุดว่าจะเกิดผลกระทบอย่างถึงกับธุรกิจของคุณ” ทุกคนตอบเหมือนกันว่า “เทคโนโลยี”

“ขณะที่ระดับ CEO กังวล แต่เชื่อไหมว่า เด็กรุ่นใหม่กลับรู้สึกคุ้นเคย รู้สึกว่าเทคโนโลยีเป็นเรื่องที่เข้าถึงง่าย พี่เรียกคนกลุ่มนี้ว่า Digital Disruptor คนกลุ่มนี้พอมีไอเดียแล้วเข้าถึงเทคโนโลยี ล้ำสมัยได้ผ่าน Cloud ได้ เขาก็เขียนแอปพลิเคชันขึ้นมามากมายอย่างที่เราเห็นและใช้กัน FinTech ก็เป็นตัวอย่างหนึ่ง”

ยอมรับและปรับตัว คือการก้าวทันเทคโนโลยี

คุณพรรณสิริมองว่า ในอนาคตวิถีชีวิตของคนเราจะเปลี่ยนแปลงไปได้อีกมากจากเทคโนโลยีใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการทำงาน วิธีการทำธุรกิจ วิธีการซื้อของ วิธีการเข้าถึงคน ตลอดจนวิธีการทำธุรกรรมกับองค์กรต่าง ๆ จะถูก “คิดใหม่-ทำใหม่ (Re-imagine)” ซึ่งนี่เป็นสิ่งที่เสี่ยงได้ยากจากการเปลี่ยนแปลงไปของโลกรอบตัว

ในแง่ของผู้บริโภค การยอมรับนั้นไม่ยากนัก เพราะคนมองว่าเทคโนโลยีหลาย ๆ ตัวทำให้สะดวกสบายและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิตประจำวัน ขณะที่องค์กรธุรกิจ การปรับตัวด้วยการคิดนอกกรอบเป็นเรื่องสำคัญ

“อย่างที่เราเห็นว่า ตอนนี้หลาย ๆ อุตสาหกรรมมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ฉะนั้น ในอนาคตอันใกล้ เทคโนโลยีจะเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ ทั้งในแง่ของการสร้างนวัตกรรมใหม่และการสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศ”

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในองค์กรต่าง ๆ ที่มีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้คนทำงานเริ่มกังวลว่า งานของตนจะถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยี โดยคุณพรรณสิริให้มุมมองว่า สุดท้ายแล้ว คนก็ยังคงสำคัญเพราะต้องเป็นผู้ตัดสินใจ เทคโนโลยีเป็นเพียงตัวช่วยที่นำข้อมูลทั้งหลายไปประมวลผลออกมาเป็นทางเลือกต่าง ๆ คงเป็นไปได้ที่ในอนาคตงานบางชนิดอาจถูกทดแทนด้วยเทคโนโลยี ในขณะที่เดียวกันก็มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีด้วยเช่นกัน

“คนทำงานจำเป็นต้องมีศักยภาพ ต้องพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องเข้าสู่อการเป็นผู้ที่รู้ลึกรู้จริงในเรื่องที่ทำ และใช้ความเชี่ยวชาญนั้นมาพัฒนางานของตน พร้อมกับเรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ”

3 เทรนด์เทคโนโลยีที่จะ “เปลี่ยนโลก”

คุณพรรณสิริแบ่งเทคโนโลยีใหม่ทั้งหลายเป็น 3 เทรนด์หลัก ซึ่งเทรนด์เหล่านี้ถือเป็นแนวคิดหรือเทคโนโลยีพื้นฐานที่จะต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่

เทรนด์แรกคือ Data โดยในอนาคต Data จะกลายเป็นทรัพยากรธรรมชาติใหม่ของโลก คือจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมูลค่า รวมถึงเป็นปัจจัยการผลิตในธุรกิจต่าง ๆ โดยต่อไป คอมพิวเตอร์จะนำข้อมูลทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร คำพูด น้ำเสียง สีหน้า รูปแบบพฤติกรรม ฯลฯ ไปใช้วิเคราะห์และประมวลผลออกมาเป็นข้อมูลใหม่สำหรับงานแต่ละด้าน

“ข้อมูลพวกนี้จะทำให้เราตัดสินใจได้เร็วขึ้น มีประสิทธิภาพขึ้น ฉลาดขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรของเราและของโลก รวมถึงแก๊ซและเตรียมรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น”

เทรนด์ที่สองคือ Cloud คุณพรรณสิริมองว่า เทคโนโลยีนี้จะเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดโมเดลธุรกิจใหม่ เพราะระบบ Cloud จะทำให้ทุกคนโดยเฉพาะกับกลุ่ม Digital Disruptor สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีล้ำสมัยต่าง ๆ ได้เท่าเทียมกับองค์กรขนาดใหญ่ และสามารถที่จะเข้าถึงได้

“คนทำงานจำเป็นต้องมีศักยภาพ ต้องพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องเข้าสู่อการเป็นผู้ที่รู้ลึกรู้จริงในเรื่องที่ทำ และใช้ความเชี่ยวชาญนั้นมาพัฒนางานของตน พร้อมกับเรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ”

จากทุกที่ ทุกเวลา แค่เพียงมี “ไอเดีย” ที่จะร้อยเรียงรหัสทางคอมพิวเตอร์ (Code) รวมทั้ง API เพื่อใช้งานข้อมูลบนระบบ Cloud ซึ่งผลิตภัณฑ์ได้ก็คือแอปพลิเคชันต่าง ๆ นั่นเอง

“โลกเทคโนโลยีจึงหมุนเร็ว เพราะเมื่อมีไอเดียเกิดขึ้นก็จะพัฒนาเป็นแอปพลิเคชันทันที เทรนด์นี้ก่อให้เกิดกลุ่มที่เรียกว่า Startup ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่กำลังสร้างเศรษฐกิจใหม่ให้กับประเทศและโลก”

เทรนด์สุดท้ายคือ Cognitive Technology คือเทคโนโลยีที่เข้าใจภาษามนุษย์ (ทั้งวัจนะและอวัจนะ) และสามารถตีความ Data เพื่อเข้าใจถึงความสัมพันธ์และความเป็นเหตุเป็นผลของ Data เหล่านั้น อันจะนำข้อมูลใหม่สำหรับการใช้งานด้านต่าง ๆ เช่น การพยาบาล หรือ Call Center เป็นต้น

“เวลาที่เราเห็นคนพูดว่า เทคโนโลยีป่วนโลก ก็มาจากการประยุกต์ใช้ 3 เรื่องนี้ ซึ่งเทคโนโลยีทั้ง 3 เทรนด์นี้ถือเป็นพื้นฐานของแนวคิดทางธุรกิจอื่น ๆ มากมาย รวมไปถึง Industry 4.0 และ IoT หรือรถไร้คนขับก็เป็นการเอา 3 เรื่องนี้มาประยุกต์ใช้”

“เครื่องยนต์หลัก” ขับเคลื่อน Industry 4.0

“องค์กรภาครัฐ เป็นองค์กรกลางที่ทุกคนไว้วางใจและให้ความเชื่อถือ แต่ละองค์กรมีข้อมูลเป็นจำนวนมาก ฉะนั้น ถ้าองค์กรภาครัฐต่าง ๆ บริหารจัดการข้อมูลให้เป็น ‘Open Data’ คือสามารถระดมข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้รู้ว่าข้อมูลใด

สามารถเปิดเผยได้และควรเปิดให้ใคร ประเทศไทยจะได้ประโยชน์ เพราะมีคนที่มีไอเดียมากมาย ถ้าพวกเขาสามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณค่าเหล่านั้น ก็อาจจะนำไปใช้ต่อยอดทางธุรกิจ เพิ่มมูลค่าให้กับเศรษฐกิจของประเทศได้”

คุณพรรณสิริกล่าวว่า ขณะนี้มีหน่วยงานรัฐหลายแห่งเริ่มให้ความสำคัญและให้ความสนใจในการสร้าง Open Data แบบที่เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจและเศรษฐกิจได้ (Monetized Data) ซึ่งเมื่อหลาย ๆ องค์กรรัฐร่วมกันทำอย่างจริงจัง ก็น่าจะขับเคลื่อน Digital Economy ให้ก้าวไปอีกระดับได้

นอกจากนี้ เธอยังฝากถึงเทรนด์ใหม่ที่เรียกว่า “API Economy” ซึ่งเป็นการพัฒนาบริการหรือเครื่องมือที่เรียกว่า API ซึ่งเป็นตัวกลางที่ทำให้ผู้ใช้งานเข้าถึงบริการที่องค์กรนั้นมีอยู่ใน Cloud เช่น Blockchain ได้ ซึ่งผู้บริหารไอบีเอ็มมองว่าองค์กรที่น่าจะช่วยขับเคลื่อน API Economy ได้เป็นอย่างดี คงหนีไม่พ้นองค์กรภาครัฐและกลุ่มธนาคาร

“หน่วยงานกลางจำเป็นต้องใส่ใจและเข้าใจเรื่องนี้ เพราะว่าโลกจะเปลี่ยนไปยกตัวอย่างเช่น ที่ธนาคารกลางสิงคโปร์ตั้งตัวเป็นศูนย์กลางที่จะขับเคลื่อนเรื่อง Blockchain แล้ว เพื่อเป็นกลไกในการสร้างระบบนิเวศใหม่ทางธุรกิจ”

เคล็ดลับความสำเร็จฉบับผู้นำแห่งไอบีเอ็ม

แม้จะทำงานหนัก แต่การให้เวลากับครอบครัวก็เป็นสิ่งที่คุณพรรณสิริไม่เคยปล่อยให้ลัดหายอน เธอใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้ชีวิตส่วนตัวและ

ครอบครัวของเธอสมบรูณ์ขึ้น วันไหนที่มีประชุมกับทีมงานต่างชาติติด ๆ ด้วยเทคโนโลยีก็ช่วยให้ปลื้มตัวไปทำงานหรือประชุม VDO Conference ที่บ้านได้ เพื่อจะได้มีบางช่วงเวลาแบ่งไว้ให้ลูกชายทั้ง 2 คน ส่วนวันเสาร์และวันอาทิตย์ ก็จะทำให้เวลาเต็มที่กับครอบครัว

“การแบ่งเวลาให้กับงาน ชีวิตครอบครัว และการดูแลตัวเอง ไม่มีอะไรซับซ้อนไปกว่าการใส่ใจในเรื่องการบริหารเวลาและการมีวินัย ฉะนั้น พยายามให้ความสำคัญมากกับเรื่องเวลา และใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Maximize) เพื่อไม่ให้เสียเวลาผู้อื่น”

ส่วนการดูแลตัวเอง คุณพรรณสิริย้ำว่า ผู้นำที่ดีต้องมีเวลาพักผ่อนให้เพียงพอ เพราะถ้าให้เวลาพักผ่อนกับตัวเองน้อยไปหรือ “ชาร์จแบตเตอรี่” ให้ตัวเองไม่เต็มที่ จะส่งผลต่ออารมณ์และประสิทธิภาพในการทำงานได้

“ทั้งวัน ทุกครึ่งชั่วโมง เราจะมีการเปลี่ยนหัวข้อที่คุยตลอด ถ้าชาร์จแบตเตอรี่ไม่พอ อาจจะไม่มีไฟก่สในเรื่องที่คุย ฉะนั้นก็จะหาเวลาชาร์จแบตเตอรี่ตัวเองเสมอ บอกไม่ได้ว่ากี่แคไหน แล้วแต่สภาวะจิตใจเราเอง พอถึงช่วงที่รู้ตัวว่าต้องการพักผ่อน ต่อให้ไม่มีเวลา ก็ต้องหาเวลาไปให้ได้ อย่างน้อยไปหัวหินสักคืนก็ยิ่งดี”

สำหรับกิจกรรมโปรดที่ช่วยเพิ่มพลังในการทำงานของเธอ มีอยู่ 3 กิจกรรม 1) การท่องเที่ยว โดยเฉพาะการไปดูประวัติศาสตร์และการเดินทางไปประเทศแปลกใหม่ 2) การอยู่กับคนที่เต็มไปด้วยพลัง เช่น ลูกน้องที่มีความกระตือรือร้น และลูกชายที่เต็มไปด้วยความอยากรู้อยากลอง และ 3) การนั่งสมาธิ แม้งานจะยุ่ง แต่เธอก็จะนั่งสมาธิเกือบทุกวัน

ในด้านการทำงาน คุณพรรณสิรินแนะนำว่า ผู้นำที่ดีต้องรู้จัก “ให้อำนาจ (Empower)” แก่พนักงาน โดยหมายรวมถึงการให้ “เครื่องมือ” ในการทำงานที่มากพอ การให้ Platform ในการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานและคนอื่นที่เกี่ยวข้องในโลกธุรกิจนั้น การให้โอกาสในการตัดสินใจหรือทำงานที่ใหญ่ขึ้น และการให้เกียรติ

“ผู้นำที่ดีต้องไม่บอกว่า ให้ทำอะไร 1 2 3 แต่ผู้นำที่ดีต้องมีหน้าที่บอกว่า สิ่งที่เราไม่ได้เด็ดขาด ห้ามทำ ประกอบด้วยอะไรบ้าง แต่นอกเหนือจากนี้ ถ้าคุณคิดว่ามันจะทำให้ลูกน้องประสบความสำเร็จสูงสุด ก็สามารถทำได้ และผู้นำต้องให้อำนาจ สนับสนุนให้เขาได้ทำ และทำให้ได้”

สุดท้ายนี้ คุณพรรณสิริให้ข้อคิดว่า คนที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน ต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่างคือ มีความหลงใหล (Passion) ในงานที่ทำให้ใจกับสิ่งที่ทำ และคิดนอกกรอบ ส่วนคนที่จะประสบความสำเร็จในยุค Technology Disruption อาจยังต้องเพิ่มคุณสมบัติ “คิดให้ล้ำ ทำให้เร็ว” อีกด้วย ซึ่งคุณสมบัติข้อหลังนี้ถือเป็นคติประจำตัวของผู้บริหารหญิงเก่งคนนี้

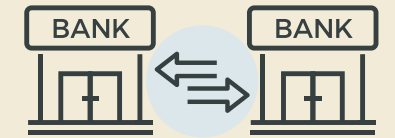
“มองไกล” สู่แผนกลยุทธ์ ระบบการชำระเงินในยุคดิจิทัล

“ระบบการชำระเงิน” เป็นฟันเฟืองสำคัญที่เชื่อมโยงและสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาคธุรกิจ ภาครัฐบาล และภาคการเงินการธนาคาร การกำหนดนโยบายด้านระบบการชำระเงินจึงต้อง “มองไกล” เพื่อให้การพัฒนาระบบการชำระเงินสอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วนและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการในยุคดิจิทัล

กว่า 10 ปีที่ผ่านมา ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ดำเนินการพัฒนาระบบการชำระเงินมาอย่างต่อเนื่อง เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ให้บริการเข้าถึงบริการการชำระเงินได้สะดวก ต้นทุนต่ำ และมั่นใจในการใช้บริการ โดย ธปท. ได้ร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน จัดทำกรอบนโยบายการพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศ หรือที่เรียกว่า “แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน” หรือ “Payment Systems Roadmap” ซึ่งปัจจุบันได้มีแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน มาแล้ว 3 ฉบับ โดยแต่ละฉบับมุ่งวางโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สำคัญแตกต่างกัน ดังนี้

แผนกลยุทธ์ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2545 - 2547)

มุ่งเน้นวางรากฐานที่สำคัญในระบบการชำระเงิน เช่น การส่งเสริมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินของภาคเอกชน เพื่อรองรับบริการการโอนเงินระหว่างธนาคาร ได้แก่ บริษัท เนชั่นแนล โอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด ที่ช่วยให้การโอนเงินของประชาชนและภาคธุรกิจไม่จำกัดอยู่เฉพาะบริการภายในธนาคารเดียวกัน และการกำหนดมาตรฐานบาร์โค้ดที่ช่วยให้ประชาชนและภาคธุรกิจชำระเงินได้ง่ายขึ้น

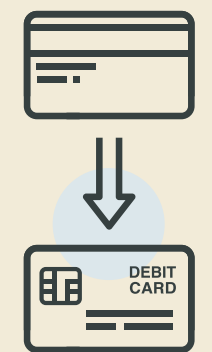
แผนกลยุทธ์ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550 - 2553)

มุ่งเน้นส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานผ่านความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคธนาคารและภาคธุรกิจ เช่น การพัฒนาระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพ (ICAS) เพื่อลดต้นทุนและเวลาในการเรียกเก็บเช็ค และการส่งเสริมให้มีมาตรฐานกลางข้อความชำระเงินที่ช่วยให้อุตสาหกรรมและภาครัฐรับ - ส่งข้อมูลการชำระเงินได้สะดวก ด้วยรูปแบบข้อความมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ ยังวางโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมาย โดยมีการออกกฎหมายกำกับดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และน่าเชื่อถือ

แผนกลยุทธ์ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2555 - 2559)

มุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ที่สนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การยกระดับความปลอดภัยในการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดให้ธนาคารเปลี่ยนบัตรเดบิตและบัตรเอทีเอ็มแบบแถบแม่เหล็กเป็นชิปการ์ด การปรับปรุงเกณฑ์การกำกับดูแลที่สร้างความเชื่อมั่นในการใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) การผลักดันกฎหมายระบบการชำระเงิน (Payment Systems Act) เพื่อบูรณาการกฎหมายด้านระบบการชำระเงินให้มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น เทคโนโลยีทางการเงิน (Financial Technology หรือ FinTech) รวมถึงส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสำนักงานระบบการชำระเงิน (Payment Systems Office: PSO) และสมาคมการค้าผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ไทย (Thailand e-Payment Association: TEPA) เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ให้บริการและเป็นเวทีเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบการชำระเงินสมัยใหม่

นอกจากนี้ ใน พ.ศ. 2559 ธปท. ยังมีส่วนร่วมผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) ที่มุ่งส่งเสริมการใช้ e-Payment ในทุกภาคส่วน โดย ธปท. มีส่วนในการผลักดันการพัฒนาบริการพร้อมเพย์ที่ช่วยให้อุตสาหกรรมและภาคประชาชน โอนเงินได้สะดวก รวดเร็วมากขึ้น ด้วยต้นทุนที่ต่ำลงและรองรับการค้าออนไลน์ (e-Commerce) รวมถึงขยายจุดรับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมการใช้บัตรเดบิตแทนเงินสด ซึ่งช่วยเพิ่มความสะดวกให้ประชาชนและร้านค้า และลดต้นทุนการบริหารจัดการเงินสดของประเทศ

สำหรับการพัฒนาระบบการชำระเงินในระยะต่อไป ภายใต้แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน ฉบับที่ 4 ธปท. จะมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาบริการทางการเงินผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่

ที่สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการทางการเงินได้สะดวก รวดเร็ว ต้นทุนต่ำ ในลักษณะ Anytime, Anywhere, Any Device เพื่อให้ระบบการชำระเงินไทยก้าวไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง ปลอดภัย สามารถตอบสนองผู้ใช้บริการและเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้ก้าวสู่ยุคดิจิทัลอย่างสมบูรณ์

ในต่างประเทศได้มีการนำ Big Data มาประยุกต์ใช้กับการคุ้มครองผู้บริโภค โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์รูปแบบที่สะท้อนพฤติกรรม (Behavioral Patterns) ของผู้บริโภค ตลอดจนติดตามปฏิกิริยาตอบสนองของผู้บริโภคในสถานการณ์ต่าง ๆ (Social Monitoring) เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการปรับนโยบายให้เหมาะสม ดังตัวอย่างในประเทศสหรัฐอเมริกา โดย Consumer Financial Protection Bureau (CFPB) ซึ่งมีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ใช้บริการทางการเงิน และให้ความรู้ทางการเงินแก่ประชาชน เช่นเดียวกับศูนย์คุ้มครองผู้ให้บริการทางการเงิน (ศคจ.) ของธนาคาร

ในส่วนของ ธปท. นั้น ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจไทย โดยได้จัดตั้ง ศคช. ตั้งแต่ พ.ศ. 2555 เพื่อดูแลประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรมในการใช้บริการทางการเงิน และได้รับความรู้ทางการเงินอย่างเหมาะสมในการสร้างความแข็งแกร่งหรือภูมิคุ้มกันทางการเงิน โดยระบบงานภายในของ ศคช. มีการรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงและความเข้าใจที่ถูกต้องของประชาชนผู้ใช้บริการทางการเงินผ่านการรับเรื่องร้องเรียน และการสื่อสารเพื่อให้ความรู้ทาง

ในการนำข้อมูลมากมายมหาศาลจากโลกดิจิทัลมาใช้ เพื่อการกำหนดนโยบายเป็นพัฒนาการก้าวสำคัญที่จะช่วยตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่การใช้ข้อมูลเหล่านี้จำเป็นต้องคำนึงถึงความมั่นคงและปลอดภัย เช่น การวางรากฐานด้านธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) และความเป็นส่วนตัว (Privacy) เป็นต้น ซึ่งเป็นความท้าทายของหน่วยงานที่ต้องเผชิญและเตรียมการรองรับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ อันจะนำไปสู่การสนับสนุนให้การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection) มีประสิทธิภาพมากขึ้นในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

facebook.com/
hotline1213

Meet the Judges

BOT CHALLENGE & EXPERIENCE 2016

คุณอุบลรัตน์ จันทรงษ์

คุณสุวัชชัย ใจข้อ

คุณชนวนิน พนมยงค์

คุณรุ่งพร เรืองพิทยา

โครงการ BOT Challenge & Experience 2016 หรือโครงการตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงินกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นโครงการที่ ธปท. จัดมาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ พ.ศ. 2547 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนไทยที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเกิดความสนใจและเพิ่มพูนความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจการเงิน รวมถึงได้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ธปท. โดยปีนี้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 12 - 15 ตุลาคม 2559

นับเป็นโอกาสอันดีที่ BOT พระสยาม MAGAZINE มีโอกาสได้พูดคุยกับคณะกรรมการตัดสินโครงการ BOT Challenge & Experience 2016 ได้แก่ คุณอุบลรัตน์ จันทรงษ์ คุณสุวัชชัย ใจข้อ คุณชนวนิน พนมยงค์ และคุณรุ่งพร เรืองพิทยา โดยทุกท่านจะมาร่วมแลกเปลี่ยนทรรศนะและแสดงความคิดเห็นต่อภาพรวมของโครงการในปีนี้

ว่าด้วยภาพรวมของโครงการ BOT Challenge & Experience 2016

คุณอุบลรัตน์ : โครงการ BOT Challenge & Experience เป็นโครงการที่ดี และถือว่าบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ได้ดี นักเรียนมีความสนใจเพิ่มพูนความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ และที่ผ่านมพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการศึกษาต่อในด้านเศรษฐศาสตร์มากขึ้น และ

หลายคนกลับมาเป็นพี่เลี้ยงช่วยโครงการในปีถัด ๆ มา เหมือนพี่รุ่นก่อนสอนน้องรุ่นใหม่ สร้าง Inspiration ให้น้อง ๆ มีความสนใจและเห็นถึงประโยชน์ในการเรียนด้านเศรษฐศาสตร์ นอกจากนี้ เราต้องการสร้างเด็กที่มีความพร้อมในหลากหลายด้าน นอกจากเก่งเรื่องเรียนแล้ว ต้องเก่งเรื่องการทำงานเป็นทีม และมีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการนำเสนอผ่านกิจกรรมกลุ่ม รวมถึงจัดให้มีการถ่ายทอดคำสอนอันล้ำค่าของอาจารย์ป๊วย อึ้งภากรณ์ให้กับน้อง ๆ ด้วย เพื่อสืบสานอุดมคติไปยังเด็กรุ่นใหม่

คุณสุวัชชัย : โครงการนี้เปิดโอกาสให้น้อง ๆ ได้เข้ามาสัมผัส “แบงก์ชาติ” ก็ถือเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักบทบาทหน้าที่ของแบงก์ชาติมากขึ้น ระยะยาวเชื่อว่าโครงการนี้จะช่วยปลูกฝังความเข้าใจต่อแขนงวิชาสาขาเศรษฐศาสตร์ได้มากขึ้น ทำให้เห็นว่าเศรษฐศาสตร์เป็นเรื่องใกล้ตัว และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากกว่าที่คิด ซึ่งจุดนี้เองยังเป็นประโยชน์ต่อน้อง ๆ ไขเป็นข้อมูลในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในอนาคตอีกด้วย อย่างน้อยจะได้รู้และเข้าใจว่าเรียนเศรษฐศาสตร์แล้วจะได้เจอกับอะไรบ้าง ชอบหรือไม่ชอบก็เข้าใจได้ด้วยตัวเอง มากกว่าที่จะฟังจากคำบอกเล่าของคนอื่น สุดท้ายผมเชื่อว่าภายใต้โครงการนี้ เราจะได้น้อง ๆ บางส่วนกลับเข้ามาสมัครเป็นพนักงานแบงก์ชาติในอนาคต ด้วยความมุ่งมั่น ความประทับใจ และจิตอันเป็นสาธารณะที่เกิดจากแรงบันดาลใจจากการเข้าร่วมโครงการ

คุณชนวนิน : ถือเป็นเรื่องดีที่เปิดโอกาสให้น้อง ๆ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้มาแสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งนอกจากจะได้ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ การเงิน และบทบาทหน้าที่ของแบงก์ชาติ ภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานและเป็นกันเองแล้ว สิ่งสำคัญที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับน้อง ๆ คือการฝึกการอยู่ร่วมกันและการทำงานเป็นทีมกับเพื่อนต่างโรงเรียน ซึ่งความรู้และประสบการณ์เหล่านี้จะมีประโยชน์มากสำหรับน้อง ๆ ช่วงการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยและชีวิตการทำงานในระยะต่อไป

คุณรุ่งพร : ปีนี้เป็นปีที่ 2 แล้วที่ได้รับเชิญมาเป็นการตัดสินโครงการนี้ ซึ่งเป็นโครงการที่มีประโยชน์มากในการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน ที่ไม่ใช่เพียงแค่สำหรับน้อง ๆ มัธยมปลายที่มาร่วมแข่งขันเท่านั้น แต่ยังเป็นการเสริมมุมมองใหม่ ๆ ให้กับอาจารย์และพี่เลี้ยงจากการทำกิจกรรมและแลกเปลี่ยนความเห็นกับอาจารย์และนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศด้วย โครงการนี้น่าจะทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการตระหนักได้ว่า การเรียนเศรษฐศาสตร์จากทฤษฎีนั้นมีความแตกต่างอย่างมากจากการทำนโยบายเศรษฐกิจการเงินจริง ๆ ซึ่งต้องมีการนำทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์และการเงินมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เหล่านี้ต้องอาศัยประสบการณ์และความเชี่ยวชาญสูง และมีความท้าทายมากกว่าเกมปัจจุบันบางทฤษฎีก็มีแนวโน้มจะใช้ไม่ได้เท่าไรแล้วด้วย

มุมมองต่อความสามารถของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ BOT Challenge & Experience 2016

คุณอุบลรัตน์ : น้อง ๆ ที่ผ่านเข้ารอบมาร่วมกิจกรรมเก่งมาก ๆ ทุกคนและในฐานะที่เป็นคนดูแลการออกข้อสอบในภาพรวม รู้สึกว่าข้อสอบปีนี้นี้น่าจะยาก เพราะเราเน้นการคิดเชิงวิเคราะห์มากกว่าท่องจำ แต่น้อง ๆ ก็ทำได้ดีต้องขอชื่นชมทั้งตัวนักเรียนและคุณครูที่ช่วยกันเตรียมตัวมาเป็นอย่างดี ส่วนหนึ่งเพราะปัจจุบันสามารถเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและเร็วขึ้น เช่นจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ทั้งความรู้ทางเศรษฐกิจการเงิน การติดตามสถานการณ์ทางการเงินของโลก ก็ถือว่าน้อง ๆ มีทั้งความรู้และทักษะในการหาความรู้ใหม่ ๆ ได้ดี นอกจากนี้ ยังมีทักษะการทำงานเป็นทีมด้วย สะท้อนจากผลงานกลุ่มที่ทุกคนมีส่วนร่วม มีความคิดสร้างสรรค์ และมีเทคนิคการนำเสนอที่จูงใจ

คุณสุวัชชัย : ผมได้มีโอกาสคุยกับน้อง ๆ โดยตรง ผมพูดติดตลกรอกไปว่า “โชคดียี่สิบปีเกิดก่อน และไม่ต้องมาแข่งขันกับเด็กรุ่นใหม่ เพราะพี่คงไม่มี

อะไรจะมาสู้ได้” แม้ว่าจะเป็นการพูดเพื่อเรียกเสียงหัวเราะ แต่ความจริงผมคิดย้อนถึงตัวเองในวัยเท่ากับน้องที่เข้าร่วมโครงการ และพบว่าตัวเองในขณะนั้นมีความเข้าใจคำว่าเศรษฐศาสตร์น้อยมาก ซึ่งน้อง ๆ ในโครงการนอกจากจะเข้าใจเศรษฐศาสตร์ในระดับลึกซึ้งแล้ว ยังมีความเข้าใจการทำงานของแบงก์ชาติ เข้าใจกลไกการทำงานของระบบเศรษฐกิจ ตลอดจนผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงแต่ละปัจจัยที่มีต่อเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม และสามารถอธิบายเป็นภาษาที่เข้าใจง่ายได้อย่างคล่องแคล่วหลายประโยคทำให้ผมประหลาดใจถึงระดับความคิดและความเข้าใจของน้องนักเรียนระดับมัธยม และคิดว่านี่แหละคือจุดที่คิดว่าโครงการนี้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างแท้จริง

คุณชนวนิน : น้อง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการนี้เก่งมากกันทุกคน และมีความสามารถรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นการมีความรู้ที่แน่นและลึก มีไหวพริบดีกล้าแสดงออก โดยเฉพาะน้อง ๆ ที่เข้าแข่งขันในรอบชิงแชมป์ประเทศไทย ซึ่งแสดงความสามารถในการอธิบายคำตอบ โดยเชื่อมโยงความรู้และแนวคิดของตนออกมาให้เข้าใจง่ายและน่าเชื่อถือภายใต้เวลาที่จำกัดได้เป็นอย่างดี จึงถือเป็นเรื่องน่ายินดีที่โครงการนี้ได้รับการตอบรับที่ดีเสมอมา มีนักเรียนจากโรงเรียนทั่วประเทศเข้าร่วมกิจกรรมกันอย่างต่อเนื่อง นอกจากเด็ก ๆ จะได้รับความรู้แล้ว ก็ยังถือเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์สังคมและส่งเสริมภาพลักษณ์ของแบงก์ชาติอีกด้วย

คุณรุ่งพร : ความประทับใจแรกที่มีต่อน้อง ๆ คือ ความเก่งและความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ น้อง ๆ เตรียมตัวด้านวิชาการและพกกำลังใจมาพร้อมมาก และฟังเฉลยคำถามอย่างตั้งใจ แม้ว่าบางคนตอบคำถามจะตื่นเต้นมากจนพูดไม่ออกไปบ้าง แต่ในที่สุดก็เอาชนะความกดดันจนตอบคำถามได้อย่างน่าชื่นชม หลายคนได้เพื่อนใหม่ ได้มุมมองใหม่ ๆ ติดมือกลับบ้านไป เพราะโรงเรียนที่เข้ารอบสุดท้ายมาจากหลากหลายจังหวัดทั่วประเทศ และที่ดียิ่งมาก คือ บางคนบอกว่าหลังจากนี้อยากเลือกเรียนต่อด้านเศรษฐศาสตร์แทนสาขาที่เคยเลือกไว้ก่อนหน้านี้ ส่วนความประทับใจส่วนตัวคือ น้องที่ได้รางวัลที่ 1 ปีนี้มีหน้าตาเหมือนอดีตผู้ว่าการ ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล แบบสำเนาถูกต้องมาก ๆ เกมเจ้าตัวยังบอกด้วยว่า ให้ผมเป็นผู้ว่าการแบงก์ชาติเลยแล้วกันอีกด้วย...รออีก 30 ปียังไม่สายนะ

ผู้ผ่านโครงการ BOT Challenge & Experience 2015 และได้รับทุนของ ส.ป.ท. ประจำปี 2559 เพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ได้แก่

1. นายณัฏฐ์ บุญทวีบรรจง
โรงเรียนวิสุทธิรังสี จังหวัดกาญจนบุรี
ศึกษาต่อคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นายภูริชัย ไชยศรี
โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต
ศึกษาต่อคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. นายศิวานันท์ อ้นเพ็ง
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
ศึกษาต่อคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. นางสาวณิชา สกุลอินยง
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร
ศึกษาต่อคณะเศรษฐศาสตร์ (ภาควิชาภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นักเรียนที่ได้รับรางวัลโครงการ BOT Challenge & Experience 2016	
ชนะเลิศ	นายศุภกร พัฒนولين โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร
รองชนะเลิศอันดับ 1	นางสาวณัฐชา ศรีวัชรพงศ์ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร
รองชนะเลิศอันดับ 2	นายณครินทร์ ศรีษะเกตุ โรงเรียนสวธวิทยาคม จังหวัดสุโขทัย
รางวัลชมเชย	นางสาวจรรยาพร แก้วเกลี้ยง โรงเรียนมหิตลวิทยาลัยสุรนารี จังหวัดนครปฐม
รางวัลชมเชย	นายปรพธรณ จุฑทอง โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร จังหวัดน่าน

Nostalgia

เท้าทั้งสองข้าง ถอยเข้าออก เคลื่อนที่ไปมารอบกรอบผืนผ้าใบขนาดใหญ่ ภาพเขียนขนาดโตจนอาจล้นผนังอาคารของตึกสำนักงานทั่ว ๆ ไป หากจะมองให้ครบ คงต้องถอยหลังอย่างน้อยสามเมตร

หลังมือเที่ยงวันนี้ ผมตั้งใจมาชมภาพนี้ (อีกครั้ง) หลังจากที่ได้เดินผ่านไปมานับครั้งไม่ถ้วน โดยเฉพาะเมื่อต้องเดินไปยังห้องประชุมใหญ่ของอาคาร ขณะที่สองตาคิดและเพ่งไปที่ฝีแปรง จังหวะสี และเทคนิคของศิลปินชั้นเยี่ยม

“ทำไมแบ่งกัชาติถึงเลือกสะสมงานศิลปกรรม” ใครคนหนึ่งในกลุ่มนั้นที่ได้เดินผ่านไปได้โพล่งประโยคนี้ออกมา คำว่า “ทำไม” รุ่งแทรกอากาศเข้าสองหูเต็ม ๆ ทว่าคำตอบอยู่ท่ามกลางสายลม

ป้ายสามหย่อนไปนิดหน่อย ผมใส่คำว่า “ศิลปิน” และ “เขา” ลงในกลุ่มค้นหา ผลลัพธ์ผุดขึ้นมาในเวลาเศษเสี้ยววินาที ผลการค้นหาคือ 823,000 รายการ (ณ วันเขียนต้นฉบับ) ข้างต้นตาตื่นใจในหลาย ๆ เรื่องที่เริ่มจากคำสองคำที่เกี่ยวข้องกัน สองคำนั้นพาผมไปทำความรู้จักกับ C. Feroci หรือ ศาสตราจารย์ศิลปิน พีระศรี และ “เขา” ในมุขศิลปกรรมของประเทศไทยที่ไม่เคยรู้มาก่อน

ท่ามกลางกระแสข้อมูล...ผมได้คำตอบที่คมคาย “เขา” กล่าวไว้ว่า “...ประชาคมใดที่เพิกเฉยต่อความงามและศิลปะ ประชาคมนั้นย่อมจะเจริญสมบูรณ์ไม่ได้ และประชาคมใดที่เอาใจใส่บำรุงศิลปวิทยาประชาคมนั้นย่อมประสบความสำเร็จ มิใช่แต่ในด้านศิลปะอย่างเดียว ย่อมเจริญในด้านความดี และความจริง อันเป็นองค์ประกอบแห่งสันติสุขแห่งมนุษย์...”

ผมเดินไปสืบค้นจากตู้บัตรรายการในห้องสมุดธนาคารแห่งประเทศไทย และพิมพ์ “เขา” ลงในระบบสืบค้น ผลการค้นหาคือ 133 รายการ เมื่อไล่กวาดสายตาทีละรายการ พบว่าหนังสือหลายเล่มเคยอ่านสมัยพันฟางยังชัดเจน เหนือยิ่งแข็งแรง มีหนังสือหลายรายการที่จัดพิมพ์ขึ้นในปีนั้นเนื่องในวาระพิเศษ ปีที่ “เขา” ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก

จับพลันสายตาไปสะดุดกับเอกสารรายการหนึ่งที่ไม่เคยอ่าน เห็นชื่อเรื่องแล้วก็พลันรู้สึกถึงความพิเศษ ผมไม่คิดว่าเราจะค้นหาเอกสารนี้ได้จากระบบค้นหาข้อมูล หรือจากศูนย์ข้อมูล (Data Center) ใด ๆ ในโลก และไม่รวมอยู่ใน 823,000 รายการนั้นแน่นอน (จนกว่าเรื่องนี้ได้เผยแพร่ไปในระบบที่อาจถูกสืบค้นได้)

เอกสารพิมพ์ดีดจากการถอดเทปบันทึกเสียง (Tape Cassette) “การสนทนาสังสรรค์กันเอง” ระหว่าง “เขา” และคุณหมอ กับพนักงานสาขาหาดใหญ่ถูกจัดเก็บไว้อย่างดีที่ห้องสมุด อ่านข้อคิดเห็นจากการสนทนา สะท้อนมุมมองที่ทั้งกว้างและลึกซึ้งในภูมิรัฐของผู้สนทนา หลายข้อยังทันสมัย ลีลาว่าทศศิลป์ของผู้สนทนาถ่ายทอดมาเป็นตัวหนังสือได้อรรถรสดียิ่ง คาดเดาว่าบรรยากาศการสนทนาคงออกรสชาติแห่งมิตรภาพเป็นแน่

เวลาฟังผู้รู้ผู้มากด้วยประสบการณ์ด้วยกัน เราคนอ่านได้ฟังก็เพลิดเพลินเจริญใจยิ่ง หัวข้อสนทนาครอบคลุมตั้งแต่โครงการที่ “เขา” รักมาก แนวทางการพัฒนาชนบท โยงไปถึงการเมืองระหว่างประเทศ ตลอดจนบรรยากาศการเมืองไทยในขณะนั้น เอกสารนี้บันทึกความเป็นไปในยุคนั้นได้น่าสนใจ และยิ่งถึงสิ่งที่ “เขา” ยึดมั่นมาโดยตลอดในเรื่องไม่ต้องการตำแหน่งทางด้านการเมืองและแนวคิดประชาธิปไตยด้วยสันติวิธี

ข้อคิดหนึ่งจากนายแพทย์สวัสดิ์ สกุลไทย ในเรื่องบุคลิกภาพ (Personality) หรือที่คุณหมอเรียกว่า “บารมี” บารมีที่ใครเห็นก็เชื่อถือเราได้ ใครเห็นใครก็รัก การแต่งเนื้อแต่งตัวดี การปะทะกันด้วยสายตาที่ดีในระดับสายตาธรรมชาติ (Eye Level)

คุณหมอกล่าวถึงการมีบุคลิกภาพดีในเชิงพฤติกรรมศาสตร์ ส่งผลให้คนอื่นเขารักเราไปครึ่งหนึ่งแล้ว “คนนี้จะรักก่อน (Love)... และถูกรักได้ (Beloved)”

ผมเริ่มทำความเข้าใจ “เขา” ผ่านการอ่านหนังสือเป็นหลัก ทั้งจากหนังสือและบทความที่ “เขา” เขียนเอง “เขา” เขียนถึงคนอื่น หรือหนังสือที่คนอื่น ๆ เขียนถึง “เขา” มีบ้างที่ได้ยินได้ฟังมา แต่สิ่งเหล่านั้นไม่เคยทำให้ผมสัมผัสถึง “เขา” ได้

แต่การได้มีโอกาสเข้าไปเรียนและทำงานในสถาบันที่ “เขา” วางโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งปกคลุมเรื่องคิดดี ทำดี และยึดโยงกับหลักคุณธรรมเอาไว้ ช่วยขยับให้ผมเข้าใจอุดมคติที่ “เขา” ยึดมั่นมากขึ้น ศิลปะการแปลงอุดมคติให้เป็นยุทธศาสตร์สร้างชาติ ศาสตร์และศิลป์ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และมีศักดิ์พูดถึงความมุ่งมั่นอุทิศตนของ “เขา”

เมื่อกลับมาทวนประมวลความคิด ทำความเข้าใจกับหลาย ๆ สิ่ง ที่ “เขา” ทำประโยชน์ให้ไว้กับประเทศไทยและในระดับโลก มีใครสักคนที่เราพบเห็นแค่เพียงภาพถ่าย หรือแค่ภาพเขียนที่ศิลปินบรรจงวาดไว้ สะท้อนบุคลิกภาพและบารมีที่โดดเด่น ภาพรอยยิ้มที่หลายคนยังจดจำได้และบอกว่าเด่นชัด แต่ด้วยอุดมคติในเรื่องความจริง ความงาม ความดี และการอุทิศตนทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมเป็นสำคัญ ของ “เขา” ต่างหาก ที่ทำให้เรารัก “เขา” ได้อย่างหมดหัวใจและมุ่งมั่นต่อไปนิรันดร์

“หากเธอศรัทธาในผู้ใด ก็จงซึมซับในคุณธรรมของเขา”

ธรรมบุญ สดศรีชัย

ผู้บริหารทีม ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายในและติดตามการปฏิบัติงาน
นักเขียนจากโครงการค่ายนักเขียนครั้งที่ 2

← ค่ายนักเขียน 2 ครั้งที่ 2

1. ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาหาดใหญ่, การสนทนาสังสรรค์กันเองระหว่าง ดร. บัวย อึ้งภากรณ์ และนายแพทย์สวัสดิ์ กับ พนักงานสาขาหาดใหญ่ (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2518)
2. พระมหาวิชัย วชิรเมธี, “หากเธอศรัทธาในผู้ใด จงซึมซับในคุณธรรมของเขา,” <https://www.facebook.com/v.vajiramedhi> (สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559)

TREND WATCHING:

GLOBAL • TREND • SEMINAR • 2016

เมื่อเดือนตุลาคมที่ผ่านมา BOT PS-สยาม MAGAZINE ได้รับเชิญไปร่วมงาน TREND WATCHING : GLOBAL • TREND • SEMINAR • 2016 ที่ dtac ร่วมกับนิตยสาร GM BiZ จัดงานสัมมนาสุด Exclusive เพื่อให้นักธุรกิจและนักการตลาดชาวไทย ก้าวทันเทรนด์ของโลก ไม่ใช่เพียง 1 - 2 ปีข้างหน้าเท่านั้น แต่ยังมองไกลไปถึง พ.ศ. 2564

สมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตกลายเป็นของคู่กายคนในปัจจุบัน และมีแนวโน้มว่าจะทำให้เกิดธุรกิจ และอาชีพใหม่ ๆ ขึ้นในโลกจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยี เช่น Internet of Things, Artificial Intelligence, Wireless Sensor Network, Ride Sharing, Industries 4.0, Connected Car, Gigabit Internet, Cloud Compacity, FinTech, EduTech, AutoTech, FoodTech และ AgriTech การสัมมนาครั้งนี้ได้รับเกียรติจากผู้อยู่เบื้องหลังการชี้เทรนด์ของโลกถึง 4 คน เริ่มต้นด้วย Mr. Henry Mason, Managing Director Trendwatching.com ที่แม้จะไม่สามารถเดินทางมาร่วมงานได้ แต่ก็ Live Streaming มาพูดคุยกันแบบสด ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับปริมาณของข้อมูลที่เราบริโภคในแต่ละวัน ต่อเนื่องไปถึงความคาดหวัง และพฤติกรรมของคนที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้แบรนด์ต่าง ๆ ต้องนำทั้งความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเข้ามาตอบสนองให้ทัน “ความคาดหวัง” ของผู้บริโภค

Insight to 2021 Global Mega-trends for the Next 5 Years

ในช่วงต่อมา Ms. Victoria Foster, Head of tw:in (Trendwatching's Insight Network) ได้มาเล่าถึงการคาดการณ์เทรนด์สำคัญที่จะเปลี่ยนโลกในอีก 5 ปีข้างหน้า มี 3 เรื่องที่ต้องให้ความสนใจมาก ได้แก่

1. **Consumer Status** ก่อนหน้านี้ผู้บริโภคอาจพึงพอใจต่อการซื้อสินค้าที่ดีกว่า แพงกว่า หรือหรูหรากว่า เพื่อแสดงสถานะและค่านิยมของตัวเอง แต่ต่อไปผู้บริโภคจะประทับใจกับ “ประสบการณ์” ที่ได้รับมากกว่าสินค้ากายภาพที่จับต้องได้ จากการสำรวจพบว่า กว่า 80% ของผู้บริโภคในปัจจุบันเลือกจ่ายให้กับการได้รับประสบการณ์หรูหรามากกว่าการซื้อสินค้าราคาแพงอย่างที่เคยเป็น

2. **Post-demographic** หลักประชากรศาสตร์ไม่สามารถคาดการณ์พฤติกรรมผู้บริโภคได้เหมือนในอดีต เพราะทุกวันนี้แต่ละคนสามารถแสดงออกถึงตัวตนและค่านิยมได้อย่างอิสระ รวมถึงมีการค้าขายแบบไร้พรมแดนผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันเทรนด์นี้ให้เด่นชัดขึ้น

3. **Digital Disruption** ในขณะที่อุปกรณ์ดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในชีวิตคนมากขึ้นเรื่อย ๆ อาจถึงเวลาที่แบรนด์ต่าง ๆ ควรหันกลับมามอง “ความต้องการของผู้บริโภค” มากกว่า “ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี” ผ่านธุรกิจที่แสดงถึงความใส่ใจต่อผู้ใช้สินค้าและบริการอย่างแท้จริง

Ms. Victoria Foster

Business Creativity

อีกหัวข้อที่น่าสนใจโดย Mr. Fredrik Haren, Partner of Trendwatching.com พูดถึงเทรนด์ด้านความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างน่าสนใจ แม้จะเรียกเสียงหัวเราะจากผู้ฟังได้ตลอด แต่ก็ทำให้ได้เห็นปัญหาในการนำเอาความคิดสร้างสรรค์มาผสมกับนวัตกรรม และยังต้องตอบสนองความคาดหวังของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

Mr. Haren ยกตัวอย่างการใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมที่มองเทรนด์ผิดพลาด จะเห็นได้ชัดจากวงการสื่อสิ่งพิมพ์ทั่วโลกที่ก่อนหน้านี้เน้นการตลาดพยายามเปลี่ยนหนังสือให้เป็น e-Book เพื่อเอาใจตลาดนักอ่านรุ่นใหม่ แต่ผลกลับไม่เป็นไปตามคาด เมื่อผู้อ่านทุกคนเลิกอ่านหนังสือกระดาษ และก็ไม่ได้อ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ พวกเขาเปิดสมาร์ตโฟนเพื่อเล่น Facebook ดูวิดีโอผ่าน YouTube และเล่นเกม ดังนั้น การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ในบางครั้งจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคให้ลึกซึ้งก่อนว่า พวกเขากำลังทำอะไรกันมากกว่าที่จะกำหนดให้พวกเขาต้องทำอะไร

Mr. Fredrik Haren

Mr. Alberian Saefullah

Ms. Acacia Leroy

10 Key Asian Trends

ในช่วงต่อมา Ms. Acacia Leroy, Trend Strategist - Apac มาพูดถึง 10 เทรนด์สำคัญของเอเชีย โดยแบ่งเป็นส่วนแรก "Serving the Next Billion" เทรนด์ที่จะเกิดขึ้นเพื่อรองรับสังคมเมืองเอเชีย ได้แก่

1. **All Hours Access** ชาวเอเชียมีเวลาในการทำงานที่ยืดหยุ่นมาก ร้านค้าและบริการจึงเริ่มตอบสนองวิถีชีวิตแบบนี้ด้วยการเปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง
2. **Life On-demand** วัฒนธรรมแบบแบ่งปันทำให้เกิดธุรกิจใหม่ที่ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงสิ่งที่ต้องการโดยไม่ต้องเป็นเจ้าของ เช่น การเช่าเฟอร์นิเจอร์สำหรับผู้ที่ย้ายที่อยู่บ่อย หรือการแลกเปลี่ยนเสื้อผ้าสำหรับสาว ๆ แฟชั่นนิสต์ที่ไม่อยากใส่ชุดซ้ำ
3. **Effortless Earning** การสร้างธุรกิจจากทรัพยากรหรือเวลาที่ถูกใช้อย่างไม่คุ้มค่า เช่น ธุรกิจรับติตปายโฆษณาไว้บนรถยนต์ เพื่อทำรายได้เพิ่มขณะขับขีและรถติด
4. **Borders Breached** การสื่อสารอย่างเสรีผ่านทางอินเทอร์เน็ตช่วยลดขอบเขตระหว่างประเทศ แต่ยังไม่มีการข้ามเขตแดนอย่างอิสระจริง ๆ จึงเกิดธุรกิจที่ช่วยลดช่องว่างเหล่านี้
5. **Customer Relation** ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์มากขึ้น จึงเปิดโอกาสให้ธุรกิจหันมาแสดงความใส่ใจต่อผู้บริโภคอย่างเป็นรูปธรรม

Ms. Leroy ได้พูดถึงอีก 5 เทรนด์ที่เหลือในหัวข้อ "Tech of Tomorrow" ประกอบด้วย

1. **Message Control** เทรนด์ที่แอปพลิเคชันส่งข้อความ สามารถให้บริการอื่น ๆ ได้อย่างครอบคลุมเบ็ดเสร็จในมือของผู้บริโภค
2. **Virtual Safe Heaven** กล้อง Virtual Reality (VR) เข้ามามีบทบาทในเชิงใส่ใจความรู้สึกผู้บริโภค เช่น สร้างโลกจำลองเพื่อรักษาคนเป็นโรคกลัวความสูง
3. **Virtual Experience Economy** สร้างโลกเสมือนจริงขึ้นมาเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับประสบการณ์ใหม่ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือเกม Pokemon Go
4. **Human Renewed** การสร้างมนุษย์สายพันธุ์ใหม่โดยใช้เทคโนโลยี Artificial Intelligence จะสร้างงาน สร้างอาชีพใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นบนโลก
5. **Internet of Citizen** พลเมืองชาวอินเทอร์เน็ต ที่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและโหวตเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนสังคม และอยากให้ภาครัฐก็มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคมด้วย

ส่งท้ายโดย Mr. Alberian Saefullah, tw:in Community Manager - Apac สรุปให้เห็นถึงปัญหาสำคัญของการตลาดที่มีมุมมองเทรนด์ไม่ชัด เขาคิดว่าการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นการพูดคุย การรับข้อมูล หรือการสังเกตสิ่งรอบตัว เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการมองกระแสโลก ต่อมา ควรมีการกำหนด Framework เพื่อเจาะลึกเรื่องที่สนใจให้มากขึ้น นำเอาหัวข้อจาก Framework มาตั้งเป็น Mindset เพื่อนำไปสังเกตความเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน แล้วบันทึกสิ่งที่พบเห็นในรูปแบบของ Flow Chart หรือ Mindmap เพื่อให้เห็นภาพรวมได้ดีขึ้น สุดท้าย ควรแบ่งปันสิ่งที่พบให้คนรอบตัวเราได้รับ เพื่อนำคำตอบหรือคำวิจารณ์ที่ได้รับมาเป็นประเด็นและคิดต่อไปถึงผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการได้

ธนาคารแห่งประเทศไทย - Bank of Thailand

ธนาคารแห่งประเทศไทย - Bank of Thailand added a new photo

Like

Comment

Share

ธนาคารแห่งประเทศไทย

